

ในการออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ

พระธรรมวโรดม

(สมเกียรติ กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ.๙)

อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๙ และอดีตเจ้าอาวาสทัดทินกรนิมิต

ในการออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมวโรดม (สมเกียรติ กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ.๙)

สวดมนต์ ฉบับแปลไขเป็นพญา

(ปรับปรุงสำนวนใหม่)

จ.เขมจิตต์

พิมพ์เป็นธรรมานุสรณ์
ในการออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ

พระธรรมวโรดม

(สมเกียรติ กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ.๙)

อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๙ และอดีตเจ้าอาวาสวัดทินกรนิมิต

ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส
วันที่ ๒๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ธรรมทานลำดับที่ ๒๙

สวดมนต์ ฉบับแปลไขเป็นผญา (ปรับปรุงสำนวนใหม่)

ธรรมทานลำดับที่ ๒๙

จ.เขมจิตต์

ISBN : 978-616-603-186-7

พิมพ์ครั้งแรก : กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ ๒ : พฤษภาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม

- *พิมพ์เป็นอุปัชฌายบูชา วาระชาตกาล ๑๐๐ ปี
  เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีราจารย์ (นิยม ฐานิสฺสรมหาเถร ป.ธ.๙)
  จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม*
- *พิมพ์เป็นธรรมานุสรณ์ พระธรรมวโรดม จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม*
- *พิมพ์เป็นธรรมานุสรณ์ แม่ที สุดโปร่ง จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม*

จัดพิมพ์โดย : พระมหาใจ เขมจิตฺโต
๗๗/๑๔ วัดชนะสงคราม แขวงชนะสงคราม
เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทร. ๐๙๘ ๒๘๙ ๒๑๕๔
อีเมล์ : khemajitta@hotmail.com

พิมพ์ที่ : **นิติธรรมการพิมพ์**
๗๖/๒๕๑-๓ หมู่ ๑๕ ต.บางม่วง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี ๑๑๑๔๐
โทร./แฟกซ์ ๐ ๒๔๐๓ ๔๕๖๗-๘, ๐ ๒๔๔๙ ๒๕๒๕,
มือถือ ๐๘ ๑๓๐๙ ๕๒๑๕
e-mail : niti2512@hotmail.com, niti2512@yahoo.co.th

รายนามเจ้าภาพพิมพ์หนังสือ

พระมหาใจ เขมจิตฺโต (ป.ธ.๙)
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดชนะสงคราม
จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

พระมหาฉัตรชัย วรชโย
วัดไทยติชิโน่ สวิตเซอร์แลนด์
จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

Associazione Thai Swiss Buddhisti in Ticino
จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

พระมหาสุพจน์ ธีรวาโท (บ้ำสันเทียะ)
และญาติธรรมวัดศรีนครินทรวราราม
จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

สังเขปประวัติ

พระธรรมวโรดม

(สมเกียรติ กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ.๙)

อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๙ อดีตเจ้าอาวาสวัดทินกรนิมิต

สถานะเดิม

พระธรรมวโรดม มีนามเดิมว่า สมเกียรติ คงจตุพร เกิดวันจันทร์ ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๕ ปีวอก ตรงกับวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่บ้านนาโพธิ์ ตำบลคอนฉิม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น บิดาชื่อ นายน้อย คงจตุพร มารดาชื่อ นางวันทา คงจตุพร

บรรพชา

บรรพชา เมื่อวันศุกร์ ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๔ ปีมะแม ตรงกับวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๙ ณ วัดสระทอง ตำบลคอนฉิม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น มี พระราชสารธรรมมุนี (กัณหา ปภสฺสโร) วัดศรีนวล ตำบลในเมือง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์เป็น พระครูพิเศษสารคุณ เป็นพระอุปัชฌาย์

อุปสมบท

อุปสมบท เมื่อวันศุกร์ ขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๘ ปีมะเมีย วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ ณ พัทธสีมาวัดทินกรนิมิต ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

สมเด็จพระธีรญาณมุนี (ธีร์ ปุณฺณโก ป.ธ.๙) วัดจักรวรรดิราชาวาส แขวงจักรวรรดิ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร เมื่อดำรงสมณศักดิ์ที่ พระธรรมธีรราชมหามุนี เป็นพระอุปัชฌาย์

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เสงี่ยม จนฺทสิริ ป.ธ.๖) วัดสุทัศนเทพวราราม แขวงราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระศรีสมโพธิ เป็นพระกรรมวาจาจารย์

พระธรรมญาณมุนี (บุนนาค ชินวํโส ป.ธ.๙) วัดทินกรนิมิต ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ ที่ พระศรีวิสุทธิเมธี เป็นพระอนุสาวนาจารย์

วิทยฐานะ

พ.ศ. ๒๔๘๖	สอบไล่ได้ชั้นประถมปีที่ ๔ โรงเรียนประชาบาล ตำบลคอนฉิม (วัดบ้านนาโพธิ์) อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. ๒๔๘๙	สอบไล่ได้ นักธรรมชั้นตรี สำนักศาสนศึกษาวัดสระทอง จังหวัดขอนแก่น

พ.ศ. ๒๔๙๐ สอบไล่ได้ นักธรรมชั้นโท สำนักศาสนศึกษาวัดมงคลทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

พ.ศ. ๒๔๙๗ สอบไล่ได้ นักธรรมชั้นเอก สำนักศาสนศึกษาวัดมงคลทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

พ.ศ. ๒๕๐๒ สอบไล่ได้ ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมูล กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. ๒๕๑๕ สอบไล่ได้ เปรียญธรรม ๙ ประโยค สำนักศาสนศึกษาวัดมงคลทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับประทานปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เกียรติคุณ

พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้รับถวายปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

ศาสนกิจด้านการปกครอง

พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้รับแต่งตั้งเป็น เจ้าอาวาสวัดทินกรนิมิต จังหวัดนนทบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้รับแต่งตั้งเป็น เจ้าคณะอำเภอบางบัวทอง

พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับพระบัญชาแต่งตั้งเป็น รองเจ้าคณะภาค ๙

พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้รับแต่งตั้งเป็น พระอุปัชฌาย์

พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้รับพระบัญชาแต่งตั้งเป็น เจ้าคณะภาค ๙

พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับพระบัญชาแต่งตั้งเป็น ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๙

ศาสนกิจด้านการศึกษา

พ.ศ. ๒๔๙๓ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม ประจำสำนักศาสนศึกษาวัดมงคลทับคล้อ อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

พ.ศ. ๒๔๙๖ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักเรียนวัดสุทัศนเทพวราราม กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นกรรมการสนามหลวงแผนกธรรม

พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นผู้นำข้อสอบธรรมศึกษาสนามหลวง ไปเปิดสอบ ณ สนามสอบเรือนจำกลางบางขวาง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นกรรมการสนามหลวงแผนกบาลี

พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นผู้นำประโยคบาลีสนามหลวงไปเปิดสอบ ในส่วนภูมิภาค

พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นกรรมการสังคายนาพระธรรมวินัย ตรวจชำระพระไตรปิฎก โครงการในพระบรมราชูปถัมภ์ เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕ รอบ นักษัตร ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๐

ศาสนกิจด้านการเผยแผ่

พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นพระธรรมทูตหน่วยจังหวัดนนทบุรี

พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นสมาชิกสภาพระธรรมกถึกวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. ๒๕๒๙-๒๕๔๐

แสดงพระธรรมเทศนา ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์

พ.ศ. ๒๕๓๙ แสดงพระธรรมเทศนาถวาย ในการบำเพ็ญกุศลถวายพระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เมื่อวันจันทร์ ที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙

พ.ศ. ๒๕๕๑ แสดงพระธรรมเทศนาถวาย ในการพระราชทานกุศลทักษิณานุปทาน อุทิศถวายพระราชกุศลสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เมื่อวันจันทร์ ที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ศาสนกิจด้านสาธารณูปการ

ได้ทำการก่อสร้างบูรณะและปฏิสังขรณ์เสนาสนะถาวรวัตถุในวัดใหม่ทั้งหมด และได้จัดเสนาสนะถาวรวัตถุให้เข้าผังเป็นระเบียบ แบ่งเขตพุทธาวาส และเขตสังฆาวาส ดังที่ปรากฏในปัจจุบัน โดยเฉพาะการก่อสร้างอุโบสถหลังใหม่ ซึ่งได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐ อุโบสถเป็นแบบทรงไทยของกรมศิลปากร ขนาดภายในกว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๒๐ เมตร ระเบียงหน้าหลังกว้างด้านละ ๕ เมตร ยาวด้านละ ๑๐ เมตร ระเบียงข้างกว้าง ๒ เมตร ยาวด้านละ ๒๐ เมตร มีเสา ๑๕ ต้น เสาเรียง ๒๔ ต้น หลังคาคอนกรีตเสริมเหล็กมุงกระเบื้องเคลือบมัน เสาและผนังทั้งหมดปูด้วยหินอ่อน พื้นด้านนอก และเอวขันทั้งหมดปูด้วยหินแกรนิต รวมค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๔๔,๐๐๒,๑๐๐ บาท (สี่สิบสี่ล้านสองพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

ศาสนกิจด้านการศึกษาสงเคราะห์

ได้ดำเนินการมอบทุนการศึกษาสงเคราะห์ให้แก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลน ซึ่งเรียนโรงเรียนนครนนท์วิทยา ๒ วัดทินกรนิมิต และมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๙ เป็นประจำทุกปี

ศาสนกิจด้านการสาธารณสงเคราะห์

พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้เทถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากทางเข้าหน้าวัดไปหลังวัดเป็นจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

ได้บริจาคเงินเป็นจำนวน ๕,๕๐๐ บาท (ห้าพันห้าร้อยบาทถ้วน) ให้กับโรงพยาบาลสงฆ์

พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้นำข้าวสารอาหารแห้ง สิ่งของเครื่องใช้ มอบให้ชาวบ้าน และถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแก่วัดที่ประสบอุทกภัย ในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๙

ได้บริจาคเงินจำนวน ๖,๐๐๐ บาท (หกพันบาทถ้วน) ให้กับโรงพยาบาลสงฆ์

พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้บริจาคเงินจำนวน ๖,๐๐๐ บาท (หกพันบาทถ้วน) ให้กับโรงพยาบาลสงฆ์

พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้บริจาคสมทบสร้างโรงพยาบาลมหาเจษฎาบดินทร์ จำนวน ๑ ห้อง ในนาม "พระธรรมปริยัติโมลี" จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ร่วมกับเทศบาลนครนนทบุรี วางท่อระบายน้ำ พร้อมเทคอนกรีตเสริมเหล็กบริเวณรอบโบสถ์และโรงเรียนครนนท์วิทยา ๒ วัดทินกรนิมิต จำนวน ๑,๖๐๐,๐๐๐ (หนึ่งล้านหกแสนบาทถ้วน)

มรณกาล

พระธรรมวโรดม (สมเกียรติ กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ.๙) มรณภาพอย่างสงบ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วยโรคชรา ที่โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี สิริอายุ ๘๕ ปี พรรษา ๖๓

สมณศักดิ์

๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็น พระราชาคณะชั้นสามัญเปรียญ ที่ **พระศรีวิสุทธิโมลี**

๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็น พระราชาคณะชั้นราช ที่ **พระราชโมลี ตรีปิฎกบัณฑิต ยติคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี**

๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็น พระราชาคณะชั้นเทพ ที่ **พระเทพโสภณ วิมลญาณโสภิต ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี**

๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็น พระราชาคณะชั้นธรรม ที่ **พระธรรมปริยัติโมลี ศีลาจารวิมลโกศลวรกิจจานุกิจ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี**

๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็น พระราชาคณะเจ้าคณะรอง มีราชทินนามตามที่จารึกในหิรัญบัฏว่า **พระธรรมวโรดม บรมญาณอดุล สุนทรวรนายก ดิลกกิจจานุกิจ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี**

คำปรารภ
ในการพิมพ์ครั้งที่ ๒

ในวาระชาตกาล ๑๐๐ ปี ของเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีราจารย์ (นิยม จานิสฺสรมหาเถร ป.ธ.๙) อดีตคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช เจ้าคณะใหญ่หนกลาง กรรมการมหาเถรสมาคม และเจ้าอาวาสวัดชนะสงคราม ในวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ได้ตั้งเจตนาว่าจักบำเพ็ญกุศลกิจอุทิศถวายให้มากประการเท่าที่จะทำได้ จึงเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๖๔ เป็นต้นมา โดยได้หล่อพระพุทธรูปศิลปะล้านช้าง ขนาดหน้าตัก ๓๒ นิ้ว ฐานสูง ๘๘ เซ็นติเมตร เพื่อเป็นพระประธานประดิษฐาน ณ อุโบสถวัดนางนวล ต.บึงนาเรียง อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ และพระพุทธรูปขนาดหน้าตัก ๕ นิ้ว จำนวน ๒๐๐ องค์ ประดิษฐานที่ผนังอุโบสถหลังเดียวกัน ในปี พ.ศ.๒๕๖๕ หล่อพระพุทธรูปเพื่อเป็นพระประธานประจำอุโบสถวัดอุตราราม อ.ยางสีสุราช จ.มหาสารคาม และในปี ๒๕๖๖ ร่วมเป็นเจ้าภาพหล่อพระพุทธรูปขนาดหน้าตัก ๑๐.๘๐ เมตร ที่วัดไตรสิกขาทลามลตาราม อ.คำตากล้า จ.สกลนคร เป็นต้น และส่วนปัตติทานมัยกุศลอื่นๆ ลักษณะเดียวกันนั้น ต่อเนื่องจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จึงจัดพิมพ์โปสเตอร์ภาพวาดเจ้าประคุณสมเด็จพระอุปัชฌาย์ เพื่อมอบให้ศิษยานุศิษย์ และจัดพิมพ์หนังสือ **"สวดมนต์ฉบับแปลไขเป็นผญา"** เล่มนี้ เป็นหนังสือปรับแก้สำนวนที่เคยพิมพ์ไว้เมื่อปี ๒๕๖๓ เพื่อให้สละสลวยขึ้น และแก้คำผิดที่เร่งพิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพคราวนั้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในส่วนบุญกิริยาตัวอย่างดังกล่าว เป็นทั้งอามิสบูชา ทั้งพุทธบูชา ธรรมบูชา และสังฆบูชา ที่เห็นว่าควรบำเพ็ญเพื่ออุทิศถวาย เป็นการบูชาคุณของเจ้าประคุณสมเด็จฯพระอุปัชฌาย์ที่จะพึงแสดงออกร่วมกับศิษยานุศิษย์ผู้เคารพเลื่อมใสศรัทธา แต่ประการสำคัญที่สุดคือส่วนของการปฏิบัติบูชาที่เจ้าประคุณสมเด็จฯ ได้เคยนำปฏิบัติเป็นแบบอย่างเมื่อคราวท่านยังดำรงธาตุขันธ์อยู่ กล่าวคือการทำสมาธิกรรมฐานทุกวัน เพื่ออุทิศถวายให้กับอดีตเจ้าอาวาส อดีตพระภิกษุสามเณรและอดีตอุบาสกอุบาสิกาผู้อุปถัมภ์บำรุงวัด

ดังนั้น ตั้งแต่พระเดชพระคุณหลวงพ่อ เจ้าประคุณสมเด็จฯ มรณภาพ จึงได้จัดโครงการปฏิบัติธรรมวันอาทิตย์ตลอดปี และโครงการปฏิบัติธรรมนอกสถานที่ในเดือนธันวาคมต่อเนื่อง ๗ วัน ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๕๗ จนถึงปัจจุบัน รวมถึงการทำสมาธิทุก ๆ วันที่สะดวกไม่ติดกิจใด ๆ เพื่ออุทิศกุศลถวายตามแนวทางที่ท่านได้นำปฏิบัติมานั้น ตั้งแต่วันมรณภาพจนถึงปัจจุบัน และตั้งปณิธานเป็นพิเศษในวาระชาตกาล ๑๐๐ ปีนี้ ว่าจะทำสมาธิอุทิศถวายให้ได้วันละ ๑๐๐ นาที รวม ๑๐๐ วัน โดยถือว่าเป็นการทำตามหน้าที่ของพระภิกษุสามเณร ผู้จะต้องอบรมไตรสิกขาเป็นสำคัญ

การที่ยอมรับคำอาราธนาให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ใหญ่สำนักศาสนศึกษาวัดตะโก อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๖ (ปีนี้) สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือเสมือนว่าได้กลับไปตอบแทนแผ่นดินปิตุภูมิ และจักได้นำแนวทางการบริหารการศึกษาของหลวงพ่อเจ้าประคุณสมเด็จฯ ผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นพระมหาเถระผู้ปรีชาอย่างยิ่งในวิธีการบริหารการศึกษา ไป

ปฏิบัติตาม ที่เชื่อว่าจะเป็นเหตุให้ได้รับผลสำเร็จ จักเป็นการประกาศชื่อเสียงเกียรติคุณและปฏิปทาให้ปรากฏจารึกสืบไป และจักได้น้อมอุทิศถวายผลานิสงส์นี้อีกทางหนึ่งด้วย

อนึ่ง ขณะที่ดำเนินการพิมพ์หนังสือเล่มนี้ ทราบว่าเป็นช่วงเตรียมการออกเมรุงานพระราชทานเพลิงศพ พระเดชพระคุณพระธรรมวโรดม (สมเกียรติ กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ.๙) อดีตที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๙ และเจ้าอาวาสวัดทินกรนิมิต จ.นนทบุรี พระเถระผู้เป็นที่เคารพรูปหนึ่งที่ได้ทำประโยชน์นานัปการต่อคณะสงฆ์ จึงได้พิมพ์อุทิศถวายเป็นธรรมานุสรณ์เพื่อบูชาคุณเช่นเดียวกัน

ทั้งยังได้รับข่าวการเสียชีวิตของ คุณยายที สุดโปร่ง โยมมารดาของพระเดชพระคุณ พระธรรมวชิรมุนี (บุญชิต ญาณสํวโร ป.ธ.๙) กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวงวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษดิ์ อันเป็นโอกาสที่จักได้ตอบแทนพระคุณพระเถระผู้เป็นที่เคารพ จึงได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้เป็นธรรมานุสรณ์ อุทิศคุณยายในวาระนี้ด้วย

เจตนาในการพิมพ์หนังสือเล่มนี้แต่ต้น จนกระทั่งได้พิมพ์ถึง ๓ งานในคราวเดียว ถือว่าเป็นเหตุที่จักบำเพ็ญกุศลให้ยิ่งขึ้น

ขออุทิศถวายบุญกุศลจากธรรมทานเล่มนี้ แด่พระเดชพระคุณหลวงพ่อ เจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีราจารย์ (นิยม ฐานิสฺสรมหาเถร ป.ธ.๙) พระอุปัชฌาย์, พระเดชพระคุณ พระธรรมวโรดม (กิตฺติวฑฺฒนเถร ป.ธ.๙), คุณยายที สุดโปร่ง, คุณพ่อสวน คุณแม่อำนวย สวนไผ่, บรรพบุรุษ ปู่ ย่า ตา ยาย ครู อุปัชฌาย์อาจารย์ ผู้มีอุปการคุณทั้งปวง และญาติมิตรทั้งหลายทุกท่าน ตลอดถึงสรรพสัตว์ทั้งหลายผู้ร่วมเกิดแก่เจ็บตาย ขอ

ผลแห่งธรรมทานจงเป็นผลานิสงส์ให้ข้าพเจ้าได้ถึงฝั่งแห่งความสำเร็จ มีปัญญารู้เห็นธรรมที่ควรรู้ควรเห็น ที่พระอริยบุคคลเห็น บรรลุเป้าหมายของการบรรพชาอุปสมบทในพุทธศาสนาด้วยเทอญ ฯ

พระมหาใจ เขมจิตฺโต (ป.ธ.๙)

ผจล.วัดชนะสงคราม คณะ ๑๔

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖

ตรงกับวันอาทิตย์ แรม ๑๐ ค่ำ เดือน ๖

สารบัญ

บทพิเศษ

อนุโมทนาวิธี

สวดมนต์ฉบับผญา

จ.เขมจิตต์

ความกก

สิบปีปายแม่ตายพ้น กุศลส่งบ่เคยเซา
สิบปีเข้าบิดาไล ลับไกลลากาละแล้ว
แก้วดวงใจโพธิ์ไทรซ้น ลูกสู่คนบ่ลืมท่อง
บุญอุทิศคุณทั้งสอง ฮีตคองบุตรมนุษย์ตั้ง
ยังคงเนื่องสืบบ่ซา

ห่างพระพรหมบ่เห็นหน้า ยังคิดว่าเห็นดวงจิต
ลูกบ่อิดเรื่องบุญทาน หมั่นกุศลเฮ็ดหาเจ้า
ตั้งแต่คราวสิบปีพ้น กมลในระลึกฮ่ำ
ตั้งแต่เช้าฮอดค่ำ ทำบุญหยังอุทิศให้
จนตายพุ้นจั่งสิเซา

ตื่นขึ้นมาไหว้พระเช้า เข้าหม่องนั่งกรรมฐาน
อบรมงานสมาธิ สติทำบ่มีเว้น
ทำวัตรเย็นแลงหรือเช้า เอากุศลสมภารส่ง
สังฆทานถวายสงฆ์ อุทิศตรงแก่เจ้า
ข้าว น้ำตกแต่งภาชน์

ปัจจัยสี่ จีวรผ้า อาหารพ่องเพลจังหัน
กัปปิยภัณฑ์ ควรถวาย บ่อนอาศัยวิหารยั้ง
สร้างเสนาสนะไว้ หลายอารามสถานที่
เทิงศาลา โบสถ์ กุฏิ เป็นสักขี พ่องห้องน้ำ
อุปถัมภ์ค้ำวัดวา

ทาน ศีล ภาวนาถ้า   ทอดผ้าป่า กองกฐิน
ธรณีดินถวายวัด   จัดทุนการศึกษาพร้อม
น้อมสิ่งได๋ประโยชน์เกื้อ   เพื่อสุขเกิดประเสริฐค่า
หล่อองค์พระปฏิมา   ตั้งประดิษฐานไว้
ในโบสถ์ห้องพระประธาน

หนังสือแจกญาติโยมบ้าน   ธรรมทานแผ่ศาสนา
จ่ายปัญญาหน้าที่ตรง   แห่งพระสงฆ์ให้เห็นฮู้
นำสู่ปฏิบัติได้   ในวิถีชีวิตหมั่น
ประจำมื้อแต่ละวัน   อุดมการณ์อุทิศชาติ
พระศาสน์นี้ไปกั่วมรณ์

สองเขือสร้างฮูปนามก้อน   ให้เป็นบ่อนปฏิบัติ
ในกาสาวพัสตร์คุณ   เหตุแห่งบุญสมภารล้น
สิบปีผลปรากฏแล้ว   ยังสืบแนวบ่มีอ่วย
ลูกพ่อสวน แม่อำนวย   ขวนขวายทำประโยชน์บ้าน
วิหารห้องวัด, พระเณร

บ่ได้หวังให้ชื่อเน้น   เพื่อดังเด่นไปแนวได๋
หวังเห็นใจ “กตัญญู”   ผู้เห็นธรรมเฮ็ดนำมุ่ง
หวังบำรุงประโยชน์เกื้อ   ซ่อยเหลือกันตามหน้าที่
หวังสืบต่อบารมี   จีวร ไตรสิกขาย่าง
ในทางแท้ศาสนา

หวังอบรมจิตก้าวหน้า   ภาวนาเรื่องปฏิบัติ
หวังขจัดมลทินใจ   ให้มุ่นมีกิเลสม้าง
หวังถึกทางสายกลางได้   ไปสุดหนจนเห็นที่

ความดับเย็บ โทษบ่มี จนยุติตายเกิดพ้น
บ่วนเกี้ยวโลกลุ่มคน

สิบปีทำยังต่อส้น เพื่อผลฝั่งเทิงสองกิจ
อุทิศกรรมกุศลคุณ บุญเพื่อถึงหนึ่งเหตุนี้
สองเพื่อมีปัญญาแจ้ง เห็นแสงธรรมนำฮอยย่าง
พระบรมครูสั่ง ทางสุขสืบประโยชน์ค้ำ
บำเพ็ญไว้ใต่มรรคา...นี้แหลว ฯ

๘/๘/๒๕๖๓

ปณิธาน

บัดนี้..ข้าจักขอกล่าวแก้ แปลพจน์พระคาถา
จากภาษาบาลี สู่วิธีภาษาบ้าน
คำอีสานสำนวนเค้า ผญาชาวอีสานซ่า
ด้วยหวังสืบเจตนา ให้ภาษาพื้นบ้าน
ยังคงหมั้นผู้สาน

สานผู้เขียนให้ต่อชั้น สานผู้อ่านให้พานตา
สานผู้หาศึกษาทาง ตัวอย่างพอกระทำได้
บ่มีใจลืบคุณแท้ เป็นกระแสสืบอีกอย่าง
สืบและสานให้หลายทาง ยังสิเป็นส่วนคุ้น
บุญสิได้แผ่ขยาย

คำผญายังต่อไว้ ให้เถิงฮุ่นภายหลัง
เว้าสู่ฟังเขียนให้เห็น แม่นสิเป็นกวีเริ่ม
ขอเพียงเติมสีแต้ม แซมนำเมธีใหญ่

แกมนักปราชญ์ทั้งหลาย เป็นมาลัยปลายช่อ
แต่พอร่วมฮ่วมประชุม

คำผญาถือว่าหุ้ม ฮวมเอากลุ่มพระคาถา
เพิ่นคัดมาสวดบาลี เป็นที่สงฆ์นิยมใช้
หลายแต่แปลเป็นไทยพ้อ แต่บ่มีแปลคำอ่าน
เป็นภาษาอีสาน ก็เลยสานข้อนี้
บาลีแท้สู่อีสาน

สาธุเด้อ...บ่ได้คิดข่วมขั้น ส่วนได้อ่านเห็นหม่องผิด
ส่วนลิขิตประมาทมอง บัดส่องเห็นประเด็นแก้
ขอให้แลเมตตาเยี่ยม โปรดแนะเฮียมให้เตรียมใหม่
เพื่อสิได้แก้ไข ในโอกาสเทื่อหน้า
อย่าลงเว้าให้เก่าใจ

หวังประโยชน์สำเร็จได้ ทั้งหลายสู่ชาวอีสาน
อันหนึ่งหันกลับอ่วยมอง ส่องโบราณแต่นานล้ำ
อีสานคำผญานี้ คือของดีอันยิ่งค่า
ปราชญ์เมธีจารึกมา หลักภาษาให้อ่านไว้
ไผพ้อปานบ่อทอง

ค่าของคำจำใส่ห้อง เขียนท่องครรลองเห็น
ถือว่าเป็นคลังสมอง ป่องปัญญาภาษาบ้าน
เป็นตำนานรุ่นต่อรุ่น เป็นมูลมังอ้างสืบเล่า
ประเพณีตั้งแต่เก่า วัฒนธรรมเฮาอยู่หนี่
ผญานี้แหล่งวิชา

ข้าฯ ขอนำบ่ล้า แม่นสิว่าเชยสมัย
ขอเป็นสายถนนคืน ฟื้นยุคเฮาเว้าความกี้
ดีคือดีเอามาใช้ ไผว่าดีให้สืบซ่อย
ตำนานเก่าขอสืบฮอย บ่มีถอยแต่งไปหน้า
ชีวานี้มอบแก่งาน...ผญาแหลว ฯ

เมื่อ ๒๕๕๑

ผญาแปลความหมายย้ำ เพียงคำหนึ่งซึ้งภาษา
บ่แม่นหาแนวเฮ็ด ประเภทหลายบ่ลายพร้อย
เสือเต็มโตลายบ่หน่อย จั่งเห็นฮอยเอิ้นเสือใหญ่
ขั่นแม่นเสือบ่มีลาย หรือแม่นลายหน่อยหน่อย
ไผคอยเอิ้นว่าเสือ...ได้แหลว

สวดมนต์แปลเป็นเนื้อ เพิ่มความเชื่อศาสนา
การบูชาอีกทางกรรม บ่อนกระทำขยายเพิ่ม
เติมความหลายหนทางเร่ง เส็งถึกทางหนทางแม่น
เปรียบเลือกย่างทางแปน แม่นผู้ได้ก็อยากพ้อ
นี้เป็นข้อบ่อนหมาย

อานิสงส์ผู้แปลได้ เข้าใจง่ายในภาษา
ฮู้แล้วพาใจตรึก ระลึกนำใจตามน้อม
ความสุกงอมแห่งจิตนั้น คือสะพานบันไดไต่
ผญาแปลตื่มบันได ขอให้ไปเถิงขั้น
นิพพานชั้นบ่อนบรม...พุ้นเด้อ ฯ

อานิสงส์การสวดมนต์

จากนี้...เข้าสู่บั้น จารต่อตั้งใจจด
เคยแปลบททำวัตรมา เป็นผญาแต่คราวแล้ว
ยังเหลือแนวสำคัญบั้น ควรต่อกันอันคำท่อง
เจ็ดตำนานเทิงสิบสอง คองสวดมนต์แปลต่อไว้
ให้เต็มแจ้งจั่งบ่คา

คือจั่งเดือนอยู่ฟ้า เปรียบได้ว่าบ่ใสเหมิด
แปลบ่เปิดฮอดสวดมนต์ แจ้งเคิ่งยลแต่แรมมื้อ
ข้างขึ้นคือบ่ทันพ้อ ต่อกันไปจั่งใสแจ่ม
สุกสว่างกว่าทางแฮม แนมแล้วเต็มใจตื้น
เห็นยามขึ้นหน่วยจันทร์

ก่อนสิแปลเริ่มต้นบั้น ให้คนอ่านเห็นผลา
อานิสงส์การสวดมนต์ ท่องบ่นคำบาลีนี้
อานุภาพมีจริงย้ำ สวดประจำเห็นผลง่าย
ปฏิบัติเห็นชัดใจ ได้สติต่อตั้ง
พลังนี้ส่วนปฐม

ใช้วาจากราบก้ม บังคมวาทประกาศบุญ
ระลึกคุณพระไตรรัตน์ ให้ชัดเจนเห็นฮู้
จัว ญาคู ลงโบสถ์นั้น กิจสำคัญบ่ขาดท่อง
ฮีตพระสงฆ์ภิกษุคอง ผู้เศร้าหมองย้อนขี้คร้าน
ตำนานลี้บ่ค่องคำ

บารมีบ่คูณค้ำ ใจบ่หล่ำนำหลัก
บ่ฮู้จักปราการ สติกันแนวมารฮ้าย

ป้องกันภัยปกคุ้ม มรสุมกิเลสทั่ง
สติ เตสัง นิวาระณัง สติทางป้องกันเศร้า
ยึดคำเค้าจั่งกล่าวเสียง

กิเลสเกลาเผาให้เกลี้ยง พร้อมเพรียงเฮ็ดกิจของสงฆ์
ความดำรงสามัคคี ธรรมดีสอนอีกหมวดใช้
เพื่อบ่ให้เสื่อมสูญสิ้น หลุดจากศีลวินัยหล่ำ
อะปะริหานิยธรรม พร้อมเพรียงยามเฮ็ดกิจตั้ง
พลังยู้สู่เจริญ

คำโบราณแต่กาลเยิ้น เพิ่นยังว่าภาษาสอน
อุทาหรณ์ภาวนา อุปมาเกื้อกูลเน้น
เห็นคำแปลไปพร้อม น้อมนำใจใสสง่า
“สวดมนต์เป็นยาทา ภาวนายากิน” เทียบ
เปรียบไว้ให้คึดส่องนำ

อารมณ์หลายเหตุใจช้ำ ดึงใจต่ำหนีสับสน
การสวดมนต์มุ่งใจสูง หม่องยึดจูงขึ้นเทิงชั้น
ทุกคำอันระลึกได้ ปากกล่าวไปจิตได้บ่อน
ฮวมสติเป็นหลักก่อน ตอนกล่าวบทงดใจเลี้ยว
บ่เทียวลู่จ่ออยู่คำ

ใจเบิกบานเย็นดั่งน้ำ บัดยามเมื่อสวดมนต์จบ
จิตประสบความปีติ ปลื้มยินดีนี้เห็นได้
ใจผ่องใสหน้าสดชื่น บ่ขึ่นขมคมกว่าเก่า
เป็นพื้นฐานต่อบุญเก่า ให้ยาวยื่นไปหน้า
บ่คาช้าอยู่อ่างวน ฯ

พระปริตร/ตำนาน

ในพระไตรปิฎกค้น ผู้สนใฝ่ใจหา
ขุททะกะปาฐะ ธรรม คำ**สุตตนิบาต**ต้น
คือ (๑) **มงคลปริตรนี้** เกิดสิริมงคลส่ง
อานิสงส์ผู้สวดได้ อันตรายพ้อบ่มี

(๒) **รตนปริตรนี้** มีในบ่อนเดียวสถาน
บันดาลความสวัสดี กันบ่มีแนวฮ้าย
อันตรายทั้งหลายต้าน สวดเชี่ยวชาญผันดีใส่
อุปสรรคแนวได้ บ่ขัดใจคับข้อง
ให้ลองเว้ากล่าวประจำ

(๓) สาม **เมตตปริตร** ล้ำ อยู่นำหมู่เทิงสอง
ผลาของเมตตาพร บัดเมื่อนอนสำบายเนื้อ
ตื่นบ่เพลียสุขใจ, ร่าง บ่ฝันสร้างแนวฮ้ายใส่
อมนุษย์ทั้งหลาย มนุษย์ใจฮักจ้อง
เทวาป้องฮักษา

อันตรายภัยบ่ล่า สมาธิปรากฏไว
หน้าผ่องใสมงคลศรี ตายบ่มีว่าหลงล้ม
เกิดเป็นพรหมในชั้นหน้า เมตตาฌานบรรลุล่วง
ผลทั้งปวงได้กล่าวนี้ เกิดมีฮู้ผู้ท่องขลัง

(๔) สี่ **ขันธปริตร** ตั้ง **อังคุตตรนิกาย** ปุก
จตุกกนิบาต ไข **พระวินัยปิฎก**อ้าง
จุลวรรค วางสารไว้ ใน **ชาดก** ยกอรรถป่อน
ทุกนิบาต สอน มนต์นี้ตอนกล่าวได้
ป้องภัยกั้นพิษบ่พาน

ภัยอสรพิษต้าน ให้พ้นผ่านโทษกำจัด
แม่นงูกัด ขบ บ่ทัน อันตรายหนีไกลเว้น
ชาดกเป็นปริตรหน้า ใน **ทุกนิบาต** กล่าว
ยาวรำแพนหางป้อง นกยูงฮ้องสนั่นไพร
(๕) ห้า **โมรปริตร** ใช้ ผู้สวดไล่ศัตรูหนี
บ่ห่อนมีอริเวร มาเข่นผลาญทำลายได้
ต่อไปหกคำนกขุ่ม (๖) **วัฏฏกปริตร** คุม
คุ้มกันจิตประมาทท่อง หมวด **ทีฆนิกาย** ส่อง
หม่อง**ปาฏิกวรรค** ซั้น บัณฑิตค้นหมวดเบิ่งนาม
ป้องกันไฟจั่งไผห้าม บ่ลามลุกย้อนสัจจะ
ธชัคคะปริตร ธง สงครามอินทร์อสูรฮ้อน
ตอน **สังยุตตนิกาย** ซั้น ผล **สคาถวรรค** บ่อน
ผู้สวดบ่นก่อนสินอน ได้ฮับพรพ้นเรื่องฮ้าย
อันตรายเว้นบ่มี

คาถาองค์ยอดธงนี้ เป็นธรรมที่จิตอาศัย
เป็นหลักชัยสู่กุศล มนต์มัดใจให้หาญกล้า
(๘) **อาฏานาฏิยะปริตร** ใช้ ป้องกันภัยพวกลบหลู่
อมนุษย์ศัตรู หมู่มิจฉาทิฏฐิคุ้ม
ซุมพาลฮ้ายซ่อยกัน

ใน **ทีฆนิกาย** บั้น **ปาฏิกวรรค** อ่าน ศึกษา
อังคุลิมาลปริตร กลับจิตใจคาถาเอื้อน
เสมือนโจรกลับจากร้าย เปลี่ยนใจดีกุศลหมั่น
คาถาซ่อยแม่มาน ผู้ถือครรภ์ออกลูกได้
สำบายล้วนง่ายไว

มัชฌิมนิกาย ได้ ค้นในเบิ่งสาระอรรถ
มัชฌิมปัณณาสก์ แยง จากแหล่งมูลพระไตรอ้าง
สิบ (๑๐) **โพชฌังค์ปริตร** ต้าน ปัญญาญาณคาถาซ่อย
คนไข้ป่วยใจบ่ลอย พลอยมีสุข อายุหมั้น
ขวัญดีพ้นปลอดทุกข์ภัย

อุปสรรคบ่มาใกล้ ใฝ่ใจส่วนบริสุทธิ์
สังยุตตนิกาย ขันธ์ บั้น **มหาวรรค** มูลเค้า
สู่มื้อเฮาตื่มเติมให้ ได้สิบสองตำนานท่อง
คือ (๑๑) **ชยปริตร** คอง ชนะผองศัตรูฮ้าย
หมายสุขพ้ออยู่สบาย

(๑๒) **อภยปริตร** ท้าย โผดผายแผ่ความสงสาร
นอนบ่ฝันพ้อสิ่งทราม ยามพิบัติรอดโตพ้น
สาธุชนเจริญได้ ผลาหลายคือได้ว่า
อานุภาพพระคาถา ปริตรพาซ่อยป้อง
คุ้มครองให้พ้อแต่ดี

มวล**ความหมาย "ปริตร"** นี้ บาลีแต่งแปงภาษา
แปลอัตถะ "แนวคุ้มครอง" ป้องกันอันตรายได้
โจรภัย ยักษ์ สัตว์ฮ้าย อันตรายไข้คีงสั่น
อานิสงส์สำคัญ สามแก้วอันประเสริฐพุ้น
พระคุณได้ซ่อยผู้ทำ

ระลึกคุณพระไตรค้ำ อุปถัมภ์ผู้สาธยาย
ฮุ่งเฮืองในชีวิต สัมฤทธิ์ผล บันดลได้

มีโชคชัยชนะคลาด ปราศจากอันตรายเข่น
สุขสำบายฮ่มเย็น นี้เป็นผลสรุปไว้
อีกคราวท้ายให้ไตร่ตรอง

พุทธพจน์บทเกี่ยวข้อง รับรองว่าผลาหลาย
อาทิใน**อาฏานา–** **ฏิยะสูตร**ได้ตรัสไว้
ให้เฮียน มนต์ **ศึกษา** ย้ำ อีก **ทรงจำ** ตั้งใจใส่
ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ปริตรให้ประโยชน์เอื้อ
เกื้อกูลท่านให้อยู่เย็น

เป็นไปเพื่อหลีกเว้น บ่เบียดเข่น ป้อง ฮักษา
เพื่อผาสุก ความสำราญ ผู้เฮ็ดงานทางใจฮู้
แห่งภิกษุ ทั้งหลายนี้ ภิกษุณี บ้าน หรือ ป่า
อุบาสก อุบาสิกา ตัวอย่างมายกไว้
ให้เพียงนี้แต่ประเดิม

ยังบ่ทันได้เริ่ม แค่เติมแต่งองค์ขยาย
มีแนวได้เป็นหัวงาน โปรยหว่านมาประดาไว้
ยังสิไขอยู่ในเนื้อ เหลือประมวลสมควรใส่
เริ่มต้นว่าบ่ทันหลาย ตัวอย่างในสูตรยกนั้น
ยังเติมต้านบัดเทื่อลุน

ประโยชน์คนผู้สวดคุ้น บุญกะอยู่นำสติ
กล่าวบาลีจดจ่อจิต แนบติดคำผ่านมาใกล้
สวดแล้วใจสงบซ้น ผลกะมีบ่ฟุ้งส่าย
จิตใจบ่แป่ทางเสียหาย ออกซ้ายขวามาอยู่นิ่ง
อิงศัพท์เว้าปากกล่าวคำ

ฝ่ายผู้ฟังกะดั่งด้าม ยามจิตอยู่กับภาษา
เหตุจ่องพาใจสันติ ก็แม่นมีแต่ความนิ่ง
เป็นความจริงสงบได้ สุขทางกายใจเย็นชุ่ม
เปรียบคือดั่งแมงมุม หยุมศัตรูตกหยากไย่
ถักใยไว้เปรียบข่ายมนต์

ผลประมวลฮวมส่วนต้น ผู้สนใฝ่ในกุศล
บทสวดมนต์เป็นปฐม เปรียบแต่งคมขึ้นสูงชั้น
อบรมฌานคือการเพ่ง สติเล็งมีหม่องใส่
บ่แม่นนึกมโนมัย แต่ใจมีหม่องซ้น
ให้ทนเร่งต่อขยัน

เวลาสวดอย่าขี้คร้าน ตั้งใจหมั่นแนบภาษา
มีเมตตาต่อตนยัง แผ่ผู้ฟังอีกทางพร้อม
สวดบ่หยอมฟังจับได้ เสียงแจ่มใสชัดเจนส่ง
อย่าสวดเบี่ยงเลี่ยงประสงค์ คิดบ่ตรงสวดเพื่อได้
ปัจจัยนี้ผิดต่อคอง

อักขระให้ถืกต้อง จิตใจผ่องฮู้ความหมาย
ความเห็นกลายเป็นสัมมา พัฒนาขึ้นไปพุ้น
สวดมุงคุณโบราณเว้า คือขัดเกลาเจริญใส่
ปฏิบัติเชื่อผลใน ปริตรให้ต่อก้าว
หยับเข้าสู่แก่นธรรม

บัดนี้เริ่มท่อนจ้ำ ตำนานแต่งโบราณจารย์
เจ็ดตำนาน ทั้งสิบสอง สิหล่ำคองใจมองก้าว

หนทางยาวบางเทื่อสั้น บุญสมภารซ่อยเดินง่าย
สาธุส่งให้สมหมาย มโนมัยได้ดั่งท่าน
นิพพานพ้อเกิดแก่เฮียม...
แด่ถ้อน ฯ

โบราณจารย์ได้จำแนกพระปริตรออกเป็น ๒ ประเภท คือ

เจ็ดตำนาน มี ๗ พระปริตร คือ

๑. มังคลปริตร ๒. รตนปริตร ๓. เมตตปริตร ๔. ขันธปริตร
๕. โมรปริตร ๖.ธชัคคปริตร ๗.อาฏานาฏิยปริตร

สิบสองตำนาน มี ๑๒ พระปริตร โดยเพิ่มจากเจ็ดตำนานอีก ๕ พระปริตร คือ

๑. วัฏฏกปริตร ๒. อังคุลิมาลปริตร ๓. โพชฌังคปริตร
๔. อภยปริตร ๕. ชัยปริตร

บทสวดชุมนุมเทวดา

สะรัชชัง สะเสนัง สะพันธุง นะรินทัง ปะริตตานุภาโว
สะทา รักขะตูติ ผะริต์วานะ เมตตัง สะเมตตา ภะทันตา
อะวิกขิตตะจิตตา ปะริตตัง ภะณันตุ

ภทันตา บรรดาท่าน สมภารผู้เจริญศรี
ผู้มั่งมีเมตตาหลาย จงแผ่ผายไมตรีนั้น
อธิษฐานขอให้ ปริตรไปปกป้องค่า

อานุภาพจงฮักษา พระราชา สิริราช
สมบัติพร้อมพร่ำกัน

พระญาติราชวงศ์นั้น เสนาท่านอามาตย์ขุน
ตั้งใจบุญสวดปริตร จิตอย่าหุนหันฟุ้ง

สัคเค กาเม จะ รูเป คิริสิขะระตะเฏ จันตะลิกเข วิมาเน

เทพชั้นสูงราชาเจ้า สถิตเนาว์สวรรค์แผ่น
ขอเชิญเทพวิมานแมน กามภพแดนฮูปภพนั้น
สิบหกชั้นแผ่นพรหม

รัสสีแสงคนแยงก้ม โฮมเถิงเทพอยู่หุบผา
ยอดเขาหน้าเหวชัน ทิพย์วิมานอากาศเบื้อง

ทีเป รัฏเฐ จะ คาเม ตะรุวะนะคะหะเน เคหะวัตถุมหิ เขตเต

เกาะแก้วเมืองหลวงแคว้น แดนนครเทิงน้อยใหญ่
บ้านเฮือนชานอาศัย เมืองใหญ่เหมิดเขตซ้น
ชนบทด้าวทั่วไป

ตูบตาปู่ ศาลตั้งไว้ ต้นไม้ใหญ่ ไพรพฤกษา
ป่าทึบหนา ป่าน้อย เฮือน เขื่อนสถานเคหาซ้น
ตนสถิตอยู่สวนกว้าง ไฮ่นาปวงทุกหม่องอยู่

ภุมมา จายันตุ เทวา ชะละถะละวิสะเม ยักขะคันธัพพะนาคา

ขออัญเชิญเทพทั้งหมู่ ผู้ค้ำดินค้ำฟ้า
ภุมมาพื้นพร่ำเพรียง

ยักษ์ คนธรรพ์ตลอดเกี้ยง พญานาคฮักษา
เทพยดาประจำหนอง ห้วย คลอง บึง สระน้ำ
อยู่ประจำนทีกว้าง สมุทรหลวงแม่น้ำใหญ่
ไพรพะยอมหย่อมหญ้าไส เทิงบกไหล่ดอนพื้น
ผืนดินชั้นทุกที่ภาย

ติฏฐันตา สันติเก ยัง มุนิวะระวะจะนัง สาธะโว เม สุณันตุ

สันติเก ผู้อยู่ใกล้ ให้มาฮ่วมประชุมกัน
ปัจจุบัน กาลนี้เชิญ เอิ้นหมู่สาธุชนเจ้า
สดับเอาคำสอนชี้ คำประเสริฐพระมุนี
หมู่สงฆ์นี้พร้อมพร่ำ

ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา
ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา
ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา

ยามนี้เป็นกาลฟังธรรม พร้อมพ่ำสงฆ์ผู้ใจตั้ง
เชิญฟังท่านผู้เจริญ ฯ

๑๙/๕/๒๕๖๓

อีกแบบหนึ่ง (ถ้าจะใช้สิบสองตำนาน)

สะมันตา จักกะวาเฬสุ อัต์ราคัจฉันตุ เทวะตา
สัทธัมมัง มุนิราชัสสะ สุณันตุ สัคคะโมกขะทัง ฯ

สัคเค กาเม จะ รูเปฯเปฯ
ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา

ขอเชิญปวงเทพเจ้า เนาฮอบเขตจักรวาล
ประชุมกันพร้อมพร่ำมา อยู่สมาคมนี้
จงยินดีน้อมใจตั้ง ฟังพระสัทธรรมหมั่น
อันสอนให้ฮอดสวรรค์ อีกนิพพาน ของผู้ฮู้
มุนีเจ้าอรหันต์ (สัมพุทโธ) ฯ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ฯ
(ว่า ๙ ชั้น)

ความนอบน้อมของผู้ข้า ต่อองค์พระชินสีห์
พระผู้มีพระภาคครู ผู้ห่างไกลกิเลสเว้น
เป็นพระอรหันต์ต้น มรรคผลตรัสรู้ผ่าน
สัมมาสัมโพธิญาณ ย้อนปัญญาพระองค์แท้
กระแสต้องถึกต่อธรรม ฯ

ไตรสรณคมน์

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

เฮียมขอเถิงพระพุทธเจ้า ซ้นเงาฮ่มโพธิ์ศรี
เป็นที่พิงเพิ่งใจ ระลึกในคุณสูงล้ำ

เถิงพระธรรมตรัสดีแล้ว แก้วพระศาสน์ดวงสูงค่า
เถิงสาวกพระสัมมา นาบุญแห่งโลกฮู้
หมู่สงฆ์นี้ที่เพิ่งคอง ฯ

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

แม่นว่าเทื่อที่สอง
เฮียมขอเถิงพระพุทธเจ้า ซ้นเงาฮ่มโพธิ์ศรี
เป็นที่พิงเพิ่งใจ ระลึกในคุณสูงล้ำ
เถิงพระธรรมตรัสดีแล้ว แก้วพระศาสน์ดวงสูงค่า
เถิงสาวกพระสัมมา นาบุญแห่งโลกฮู้
หมู่สงฆ์นี้ที่เพิ่งคอง ฯ

ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

แม่นว่าเทื่อที่สาม
เฮียมขอเถิงพระพุทธเจ้า ซ้นเงาฮ่มโพธิ์ศรี
เป็นที่พิงเพิ่งใจ ระลึกในคุณสูงล้ำ
เถิงพระธรรมตรัสดีแล้ว แก้วพระศาสน์ดวงสูงค่า
เถิงสาวกพระสัมมา นาบุญแห่งโลกฮู้
หมู่สงฆ์นี้ที่เพิ่งคอง ฯ

นมการสิทธิคาถา

โย จักขุมา โมหะมะลาปะกัฏโฐ
สามัง วะ พุทโธ สุคะโต วิมุตโต

ผู้ปัญญาจักษุแจ้ง แทงตลอดอริยสัจ
ทรงกำจัดมลทินหมอง โมหะกองกิเลสสิ้น
พระมุนินทร์ตรัสรู้ ฮู้เห็นเองบำเพ็ญใฝ่
พระสัมพุทธ์พระองค์ได้ เสด็จไปดีล้น
พิเศษพ้นม้มทุกข์มวล

มารัสสะ ปาสา วินิโมจะยันโต
ปาเปสิ เขมัง ชะนะตัง วิเนยยัง ฯ

ปลดเปลื้องชนทุกหมู่ล้วน ผู้ควรสั่งแนะนำสอน
ถอนให้หลุดจากบ่วงมาร เถิงด่านความเกษมได้

พุทธัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ
โลกัสสะ นาถัญจะ วินายะกัญจะ

ข้าฯถวายเศียรน้อม พระจอมธรรมประเสริฐค่า
สมเด็จพระสัมมา นาถะองค์ที่เพิ่งล้ำ
ผู้นำเยี่ยมโลกลุ่มเฮา ฯ

ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ ฯ

ด้วยเดชพระพุทธเจ้า ผู้ตัดเหล่ากิเลสหาย
ความมีชัย สำเร็จดี สัมฤทธิ์มีแก่มวลท่าน
ขอหมู่อันตรายฮ้าย ภัยทั้งปวงอย่าขวางก่าย
จงมลายพินาศม้าง มะลางสิ้นเสื่อมเวร ฯ

ธัมโม ธะโช โย วิยะ ตัสสะ สัตถุ
ทัสเสสิ โลกัสสะ วิสุทธิมัคคัง

พระธรรมได้หมายเปรียบเช่น ธงชัยเด่นพระสัตถา
ชี้มรรคาความวิสุทธิ์ มนุษย์คนโลกมวลนี้

นิยยานิโก ธัมมะธะรัสสะ ธารี
สาตาวะโห สันติกะโร สุจิณโณ ฯ

นำสัตว์หนีจากทุกข์ต้อง คุ้มครองคนมีธรรมคู่
ประพฤติดีแล้วนำสู่ ความสุขยู้ส่งให้
สงบได้บ่วุ่นวาย

ธัมมัง วะรันตัง สิระสา นะมานิ
โมหัปปะทาลัง อุปะสันตะทาหัง

ข้าฯขอน้อมเศียรไหว้ พระธรรมฝ่ายประเสริฐสาร
ฐานทำลายโมหะหลง ระงับลงปลงความฮ้อน

ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ ฯ

เดชบวรธรรมนั้น ความมีชัย สำเร็จการณ์
สัมฤทธิ์ท่านสะดวกง่าย ขอปวงหมู่อันตราย
จงมลายพินาศม้าง มะลางสิ้นเสื่อมเวร ฯ

สัทธัมมะเสนา สุคะตานุโค โย
โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสะเชตา

หมู่ได๋อุปมาเช่น เป็นคือดั่งเสนาสงฆ์
ผู้ดำรงพระสัทธรรม ดำเนินตามวัตรคองชี้
องค์มุนีสุคตเจ้า ครูโลกเฮาผู้เถิงท่า
เผากำราบสิ่งบาปหนา มวลอุปกิเลสข้อง
ของโลกให้มุ่นมี

สันโต สะยัง สันตินิโยชะโก จะ
ส์วากขาตะธัมมัง วิทิตัง กะโรติ ฯ

สงบเองวิเวกลี้ วิธีส่วนชักชวนเขา
คนอื่นเข้าทางสงบ พบสันติได้คือด้าม
สามารถนำพระธรรมท่าน อันบรมพุทโธว่า
ตรัสดีเป็นเทศนา เผยแผ่มาปรากฏไว้
ให้คนฮู้แจ้งชัดนำ

สังฆัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ
พุทธานุพุทธัง สะมะสีละทิฏฐิง

พระสงฆ์องค์ประเสริฐล้ำ คองธรรมวัตรวินัยถือ
คือผู้ตรัสรู้ตาม นำบรมพุทโธฮู้
หมู่นั้นมีศีละเกี้ยง ทิฏฐิเพียงเสมอท่อ
เฮียมขอนบนอบน้อม ยอมเศียรใต้สังฆะเงา

ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุ ฯ

ด้วยเดชองค์สังฆะเจ้า สาวกเหล่าอรหันต์
การมีชัย สำเร็จดี สัมฤทธิ์มีแก่มวลท่าน
ขอหมู่อันตรายฮ้าย ภัยทั้งปวงอย่าขวางก่าย
จงมลายพินาศม้าง มะลางสิ้นเสื่อมเวร...นั้นถ่อน ฯ

สัมพุทเธ

สัมพุทเธ อัฏฐะวีสัญจะ ท์วาทะสัญจะ สะหัสสะเก
ปัญจะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง

ข้าฯขอน้อมองค์เลิศล้ำ พระสัมพุทธนรสีห์
ปรากฏมีห้าแสนเสริม สี่หมื่นเติมสองพันนี้
ยี่สิบแปดพระองค์เจ้า ด้วยเศียรเกล้าระลึกฮ่ำ

เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง

ข้าฯขอน้อมนบพระธรรม พ่ำพระสงฆ์ ลงใส่เกล้า
เคารพยิ่งแก้วมิ่งจอม

นะมะการานุภาเวนะ หันต์วา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

อานุภาพความนอบน้อม ถ่อมตนเฮ็ดกิริยา
สีนปัญหาอุบาทว์ตัด กำจัดแนวเสนียดต้าน
มารหมู่อันตรายฮ้าย หลายประการอเนกอย่าง
จงภินท์พังพินาศพ่าย มลายสิ้นเสื่อม บ่งำ

สัมพุทเธ ปัญจะปัญญาสัญจะ จะตุวีสะติสะหัสสะเก
ทะสะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง

ข้าฯขอน้อมองค์เลิศล้ำ พระสัมพุทธนรสีห์
มีจำนวนหนึ่งล้านเสริม สองหมื่นเติมห้าพันล้วน
ห้าสิบห้าถ้วน (พระ) องค์เจ้า ด้วยเศียรเกล้าระลึกฮ่ำ

เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง

ข้าฯขอน้อมนบพระธรรม พ่ำพระสงฆ์ ลงใส่เกล้า
เคารพยิ่งแก้วมิ่งจอม

นะมะการานุภาเวนะ หันต์วา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

อานุภาพความนอบน้อม ถ่อมตนเฮ็ดกิริยา
สีนปัญหาอุบาทว์ตัด กำจัดแนวเสนียดต้าน
มวลหมู่อันตรายฮ้าย หลายประการอเนกอย่าง
จงภินท์พังพินาศพ่าย มลายสิ้นเสื่อมบ่งำ

สัมพุทเธ นะวุตตะระสะเต อัฏฐะจัตตาฬีสะสะหัสสะเก
วีสะติสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง

ข้าฯ ขอน้อมองค์เลิศล้ำ พระสัมพุทธนรสีห์
ปรากฏมีสองล้านเสริม สี่หมื่นเติมแปดพันล้วน
ถ้วนร้อยแปดพระองค์เจ้า ด้วยเศียรเกล้าระลึกฮ่ำ

เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง

ข้าฯขอน้อมนบพระธรรม พ่ำพระสงฆ์ ลงใส่เกล้า
เคารพเอื้อแก้วมิ่งจอม

นะมะการานุภาเวนะ หันต์วา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

อานุภาพความนอบน้อม ถ่อมตนเฮ็ดกิริยา
สีนปัญหาอุบาทว์ตัด กำจัดแนวเสนียดต้าน
มารหมู่อันตรายฮ้าย หลายประการอเนกอย่าง
จงภินท์พังพินาศพ่าย มลายสิ้นเสื่อมบ่ยัง ฯ

นะโมการะอัฏฐะกะคาถา

นะโม อะระหะโต สัมมา- สัมพุทธัสสะ มะเหสิโน

ขอถวายความนอบน้อม จอมธรรมเอกภควันต์
แทงสัพพัญญุตญาณ อรหันต์ปัญญาแจ้ง
ผู้แสวงคุณใหญ่ล้น ลุมรรคผลประเสริฐค่า
สมเด็จพระสัตถา พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ปฐมเหง้าอริยชน

นะโม อุตตะมะธัมมัสสะ ส์วากขาตัสเสวะ เตนิธะ

ขอบูชาน้อมธรรมล้น วิมลค่าบริสุทธิ์
พุทธองค์ตรัสดีอรรถ ประกาศคุณในศาสน์ยิ่ง

นะโม มะหาสังฆัสสาปิ วิสุทธะสีละทิฏฐิโน

สัจจะจริงขอนอบน้อม พร้อมเพรียงองค์หมู่สงฆ์ใหญ่
ผู้มีศีลเสมอฝ่าย เพียงกันในทิฏฐิล้วน
บรบวนพร้อมพร่ำกุศล

นะโม โอมาต์ยารัทธัสสะ ระตะนัตตยัสสะ สาธุกัง

อะ อุ มะ คำขึ้นต้น พิมลพระไตรรัตน์ศรี
เป็นความดีระลึกคุณ นอบน้อมทูนบูชาไว้
(ขอบูชานอบน้อมล้น กมลกราบแก้วดวงสาม
สิริคำขึ้นต้นพระ อะ อุ มะ บูชาไว้)

นะโม โอมะกาตีตัสสะ ตัสสะ วัตถุตตะยัสสะปิ

ขอถวายความนอบน้อม กายใจยอมอุทิศใฝ่
มอบพระรัตนตรัย หากล่วงกายความต่ำช้า
ปัญหาข้อโทษอย่ามี ฯ

นะโม การัปปะภาเวนะ วิคัจฉันตุ อุปัททะวา

อานุภาพแห่งบุญนี้ อินทรีย์ถ่อมปฏิบัติ
ขออุปัทวะภัย จงเหมิดไปมลายล้าง

นะโม การานุภาเวนะ **สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา**
เดชพลังความนอบน้อม ถ่อมตนจบนบไหว้ค่า
จงบังเกิดความสุขพา สวัสดีมีแก่ท่าน
สู่กาลเมื่อเชื่อยาม

นะโม การัสสะ เตเชนะ **วิธิม์หิ โหมิ เตชะวา ฯ**
ขอเดชานุภาพค้ำ กรรมน้อมนบประจักษ์
บุญสลักกิริยา นมการบำเพ็ญนี้
เป็นเหตุมีเดชาล้น ในมงคลพิธีแต่ง
แฮงปรากฏแห่งข้าฯ มโนตั้งต่อกระทำ ฯ

๒๗/๕/๒๕๖๓

บทขัดมงคลปริตร (มงคลสูตร)

เย สันตา สันตะจิตตา ติสะระณะสะระณา เอตถะ โลกันตะเร วา ภุมมาภุมมา จะ เทวา คุณะคะณะคะหะณัพ์ยา–วะฏา สัพพะกาลัง เอเต อายันตุ เทวา วะระกะนะกะมะเย เมรุราเช วะสันโต สันโต สันโต สะเหตุง มุนิวะระวะจะนัง โสตุมัคคัง สะมัคคัง ฯ

เทพเจ้าหมู่ได้คุ้ม เป็นภุมมะเทวาแถน
บ่แม่นภุมมะเทวัน หันจิตลงสงบได้
มีพระไตรรัตน์ตั้ง สะระณังเป็นที่เพิ่ง
พร้อมเป็นที่ระลึกเถิง เทิงอยู่ในโลกนี้
เทิงมีโลกหว่างสกล

ผู้ใส่ใจขวนขวายค้น ถือผลแห่งคุณตระหนัก
ดีประจักษ์กาลดำรง จงล่วงมาเทพาเจ้า
ตนอยู่เขาเมรุราช สิลามาศประเสริฐใหญ่
ขอจงหมายมุ่งหน้า ให้มาพร้อมพร่ำกัน
สัตบุรุษเทวาชั้น วิมานอยู่ผู้ศักดิ์สิทธิ์
จงสถิตสมาคม ฟังบรมพุทโธวาท
คำสั่งปราชญ์มุนีฮู้ ผู้ประเสริฐวิสุทธิ์เด่น
เป็นธรรมเลิศโลกหล้า เหตุพาให้อิ่มฤทัย

สัพเพสุ จักกะวาเฬสุ ยักขา เทวา จะ พ์รัห์มุโน
ยัง อัมเหหิ กะตัง ปุญญัง สัพพะสัมปัตติสาธะกัง
สัพเพ ตัง อะนุโมทิต์วา สะมัคคา สาสะเน ระตา
ปะมาทะระหิตา โหนตุ อารักขาสุ วิเสสะโต
สาสะนัสสะ จะ โลกัสสะ วุฑฒี ภะวะตุ สัพพะทา
สาสะนัมปิ จะ โลกัญจะ เทวา รักขันตุ สัพพะทา
สัทธิง โหนตุ สุขี สัพเพ ปะริวาเรหิ อัตตะโน
อะนีฆา สุมะนา โหนตุ สะหะ สัพเพหิ ญาติภิ

ปวงยักษา เทวาไท้ ทั้งหลายหมู่พรหมสวรรค์
ในทั้งเหมิดจักรวาล พร้อมพ่ำกันจงมาพี้
ยินดีโมทนาล้น บุญกุศลมวลข้าฯฟั่ง
กระทำไว้เหมิดสู่อย่าง เหตุพายังสมบัติให้
สำเร็จได้ส่วนผลา

สามัคคีพร้อมพร่ำหน้า พากันชื่นยินดีหมาย
ภายในศาสนธรรม ผีกกรรมความประมาทม้าง
กิจระวังรักษาเน้น คุ้มครองเป็นพิเศษส่อง
ความเจริญฮุ่งเฮืองฮอง ของพระศาสนานี้
จงมีพร้อมโลกอยู่นำ

ขอเทวาปกปักษ์ค้ำ หล่ำแยงยกศาสนา
อภิบาลโลกอยู่นำ ตลอดยามสู่กาลไว้
สรรพสัตว์ทั้งหลายล้วน กับมวลบริวารหมู่
จงมีสุขอย่าหดหู่ ใจดีคู่ฮ่วมพี่น้อง
ผองญาติเหมิดสู่ตน

ยัญจะ ท์วาทะสะ วัสสานิ จินตะยิงสุ สะเทวะกา
จิรัสสัง จินตะยันตาปิ เนวะ ชานิงสุ มังคะลัง
จักกะวาฬะสะหัสเสสุ ทะสะสุ เยนะ ตัตตะกัง
กาลัง โกลาหะลัง ชาตัง ยาวะ พ์รัห์มะนิเวสะนา
ยัง โลกะนาโถ เทเสสิ สัพพะปาปะวินาสะนัง
ยัง สุต์วา สัพพะทุกเขหิ มุจจันตาสังขิยา นะรา
เอวะมาทิคุณูเปตัง มังคะลันตัมภะณามะ เห ฯ

หมู่มนุษย์กับเทพค้น มงคลเหตุเจริญศรี
สิบสองปีดำริหา แต่โดนมาบ่ทันฮู้
เหมิดหมู่ในแดนชั้น นับหมื่นจักรวาลบ่น
ความวุ่นวายโกลาหล จนเถิงพรหมโลกเบื้อง
นับกาลเนื่องย้อนเรื่องทาว

องค์พระโลกนาถเจ้า แสดงเล่ามงคลสอน
อันซ่อยถอนกำจัดทราม บาปธรรมทั้งเหมิดพ้น
นรชนทั้งหลายล้วน เกินนับได้สุดจำนวน
มวลฟังแล้วม้มทุกข์หม่น ขอหมู่เฮาสวดมงคล
ประกอบผลอุดมอ้าง ธรรมคุณสร้างอาทิมี
ดังนี้เทอญฯ

มงคลปริตร/มงคลสูตร

เอวัมเม สุตัง เอกัง สะมะยัง ภะคะวา
สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเม

ในสมัยหนึ่งนั้น...
พระอานันท์เถระเจ้า ฟังข่าวพระชินสีห์
จอมมุนีภควันต์ ประทับเชตะวันก้ำ
อารามของทายกฮู้ อุบาสกเศรษฐีซ่า
อนาถะปิณฑิกะ ใกล้เมืองสาวัตถีต้น
โกศลแคว้นเจ้าประเสน(ปเสนทิโกศล) ฯ

อะถะ โข อัญญะตะรา เทวะตา อะภิกกันตายะ รัตติยา, อะภิกกันตะวัณณา เกวะละกัปปัง เชตะวะนัง โอภาเสตวา เยนะ ภะคะวา เตนุปะสังกะมิ

เทื่อนั้น...พอปฐมยามเว้น ราตรีเด่นเวหา
เทวดาตนหนึ่งมี รัศมีงดงามแจ้ง

แยงพระเชตะวันล้วน สว่างนวลนัยน์อ่าน
เข้าหาองค์ภควันต์ อรหันต์พุทธเจ้า
หม่องเนายั้งประทับฐาน ฯ

อุปะสังกะมิต์วา ภะคะวันตัง อะภิวาเทตวา เอกะมันตัง อัฏฐาสิ เอกะมันตัง ฐิตา โข สา เทวะตา, ภะคะวันตัง คาถายะ อัชฌะภาสิ

พอเข้าเฝ้าเถิงบ่อนหั้น อภิวันท์พระนรสีห์
พระผู้มีพระภาคองค์ แล้วดำรงท่ายืนน้อม
ซอมบ่อนควรข้างหนึ่งไว้ ได้กราบทูลถวายเล่า
เป็นคาถาประพันธ์กล่าว โผดผายชาวหมู่ข้า
ปัญญาหน่อยโปรดซ่อยไข...แด่ถ่อน ฯ

พะหู เทวา มะนุสสา จะ มังคะลานิ อะจินตะยุง
อากังขะมานา โสตถานัง พ์รูหิ มังคะละมุตตะมัง

เทวดามนุษย์ค่าย ผู้หวังฝ่ายสวัสดี
ดำริจิตคิดหาธรรม เหตุเถิงความเจริญล้น
มงคลอันสูงสุดข้อ ขอพระองค์ตรัสบอกสู่
สัมพุทธะสัพพัญญู ครูมนุษย์หมู่เทพได้
บรรหารให้สู่ฟัง แด่ถ่อน...ฯ

แต่นี้เป็นภาษิตตั้ง ความสอนสั่งตอบคำถาม
มงคลสามสิบแปดจับ ลำดับเฮียงเนื้อหาท้อน
เป็นตอนปฏิบัติเริ่ม ดำเนินการอบรมไต่
นับแต่ข้อประพฤติง่าย จนปลายสุดวิมุติพ้น
มลทินสิ้นเหมิดทุกข์มอมฯ

อะเสวะนา จะ พาลานัง ปัณฑิตานัญจะ เสวะนา
ปูชา จะ ปูชะนียานัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
การบ่เสวนาพร้อม ดอมหมู่คนพาลผิด
คบบัณฑิตเมธีชน เก่งกุศลฉลาดฮู้
บูชาคนควรนบไหว้ เคาพในพระคุณค่า
สามประการนี้เหตุท่า พาเจริญสูงสุดพ้อ
มงคลข้อเลิศกระบวน ฯ

ปะฏิรูปะเทสะวาโส จะ ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา
อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง
อยู่เขตสัปปายะล้วน สมควรพักเนาอาศัย
ความได้ทำบำเพ็ญคุณ บุญแต่หลังปางคราวกี้
ตั้งตนดีไว้ถึกต้อง ดำเนินคอง ชอบถึกฝ่าย
สามประการเหตุไข อุดมในมงคลข้อ
สูงสุดพ้อป่องเจริญ ฯ

พาหุสัจจัญจะ สิปปัญจะ วินะโย จะ สุสิกขิโต
สุภาสิตา จะ ยา วาจา เอตัมมังคะละมุตตะมัง

ความฮู้เฮียนหลายบ่เยิ้น เพลินจิตฮุ่งศิลปะ
อาจาระพระวินัย ได้ศึกษามาดียิ่ง
คะนิงจาภาษาเว้า งามสำเนาสำเนียงจ่าย
สี่ประการเหตุไข ให้เจริญก้าวหน้าล้น
มงคลยิ่งมิ่งคำ ฯ

มาตาปิตุอุปัฏฐานัง ปุตตะทารัสสะ สังคะโห
อะนากุลา จะ กัมมันตา เอตัมมังคะละมุตตะมัง

การบำรุงพ่อแม่ค้ำ ใจเลี้ยงหล่ำบริสุทธิ์
สงเคราะห์บุตรภรรยา หน้าที่แยงด้วยแพงย้อง
ผองการงานบ่คาค้าง สะสางกิจเอาจิตใส่
สี่ประการเหตุไข ให้เจริญก้าวหน้าล้น
มงคลยิ่งมิ่งชัย ฯ

ทานัญจะ ธัมมะจะริยา จะ ญาตะกานัญจะ สังคะโห
อะนะวัชชานิ กัมมานิ เอตัมมังคะละมุตตะมัง

การแบ่งปันทานให้ ประพฤติใฝ่ธรรมกุศล
สงเคราะห์ชนเชื้อแซงซุม กลุ่มญาติพงศ์วงศ์วานพ้อง
งานบ่หมองข้องโทษฮ้าย เสียหายทุจริตห่าง
ประมวลเหตุเทิงสี่อย่าง ทางเจริญก้าวหน้าล้น
มงคลยิ่งมิ่งชัย ฯ

อาระตี วิระตี ปาปา มัชชะปานา จะ สัญญะโม
อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ เอตัมมังคะละมุตตะมัง

การเว้นผึกหลีกชั่วฮ้าย บ่ใกล้บาปอกุศล
สำรวมตนมลทินขีน บ่ดื่มกินน้ำเมาเว้น
บ่เอ่นกวยประมาทข้าม ในอรรถธรรมทั้งหลายอยู่
สามประการเหตุสู่ เจริญคู่ก้าวหน้าล้น
มงคลยิ่งมิ่งถนอมฯ

คาระโว จะ นิวาโต จะ สันตุฏฐี จะ กะตัญญุตา
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง

สัมมาคารวะน้อม ถ่อมตนเคี่ยมเสงี่ยมขันธ์
สันโดษจินต์ยินดีพอ ต่อสู่แนวตนมีได้
ใจฮู้บุญพระคุณเค้า กตัญญูเป็นคู่เงา
เข้าฟังธรรมถึกยามหมั่น ประมวลเหตุห้าประการ
ด่านเจริญก้าวหน้าล้น มงคลยิ่งมิ่งญาณ ฯ

ขันตี จะ โสวะจัสสะตา สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา เอตัมมังคะละมุตตะมัง

ขันติชนม์อดทนกลั้น เว้ากันง่ายหงายความเห็น
ความเย็นใจได้พานพบ ผู้สงบ สำรวมล้น
สนทนาธรรมะข้อ เสาะแสวงปัญญากลั่น
ประมวลเหตุสี่ประการ ด่านเจริญก้าวหน้าล้น
มงคลยิ่งมิ่งบรม ฯ

ตะโป จะ พ๎รัห๎มะจะริยัญจะ อะริยะสัจจานะทัสสะนัง
นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง

ความเพียรเผากิเลสม้ม ประพฤติบ่มพรหมจรรย์
การได้เห็นสัจจะคอง ความจริงของประเสริฐฮู้
บรรลุทำนิพพานแจ้ง เหมิดทุกข์แฝงสันติข่าย
สี่ประการเหตุไข ให้เจริญสูงสุดล้น
มงคลยิ่งมิ่งญาณ ฯ

ผุฏฐัสสะ โลกะธัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
อะโสกัง วิระชัง เขมัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง

จิตถึกโลกธรรมคั้น บ่หงวยสั่น บ่หวั่นไหว
บ่อาลัย เศร้าโศกี เหมิดธุลีกิเลสสิ้น
ปลอดราคินเกษมขาด ปราศจากโยคะไล่
สี่ประการเหตุไข ให้เจริญสูงสุดล้น
มงคลยิ่งมิ่งญาณ ฯ

เอตาทิสานิ กัต๎วานะ สัพพัตถะมะปะราชิตา
สัพพัตถะ โสตถิง คัจฉันติ ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติ ฯ

เทวดามนุษย์นั้น พากันหมั่นเจริญหัด
ปฏิบัติมงคลธรรม เหตุนำเถิงเจริญแท้
บ่แพ้พาลข้าศึกฮ้าย ท้ายเถิงสุขสวัสดี
สู่ที่ฐานเหมิดมารหม่น ข้อนี้เป็นมงคล
อันสูงสุดมนุษย์หล้า เทวาพร้อมพร่ำกัน...ดังนี้แหลว ฯ

(เขียนอีกแบบหนึ่ง)

อะเสวะนา จะ พาลานัง การบ่เสวนาพร้อม ดอมหมู่คนพาลผิด
ปัณฑิตานัญจะ เสวะนา คบบัณฑิตเมธีชน เก่งกุศลฉลาดฮู้
ปูชา จะ ปูชะนียานัง บูชาคนควรนบไหว้ เคารพในพระคุณค่า
เอตัมมังคะละมุตตะมัง สามประการนี้เหตุท่าพาเจริญสูงสุดพ้อ
มงคลข้อเลิศกระบวน ฯ

บทขัดรตนปริตร (รตนสูตร)

ราชะโต วา โจระโต วา มะนุสสะโต วา อะมะนุสสะโต วา อัคคิโต วา อุทะกะโต วา ปิสาจะโต วา ขาณุกะโต วา กัณฏะกะโต วา นักขัตตะโต วา ชะนะปะทะโรคะโต วา อะสัทธัมมะโต วา อะสันทิฏฐิโต วา อะสัปปุริสะโต วา จัณฑะหัตถิอัสสะมิคะโคณะกุกกุระอะหิวิจฉิกะมะนิสัปปะทีปิ-อัจฉะตะรัจฉะสุกะระมะหิสะยักขะรักขะสาทีหิ นานาภะยะโต วา นานาโรคะโต วา นานาอุปัททะวะโต วา อารักขัง คัณหันตุ ฯ

ขอเหล่าเทวดาเจ้า เฝ้าแยงส่องคุ้มครองปก
ม้มจากโศกราชภัย ทุกข์ฝ่ายในผู้นำบ้าน
ภัยโจรพาล มนุษย์ฮ้าย ภัยพวกอมนุษย์ล่วง
อัคคีไฟ น้ำขัดขวาง ปีศาจปวง ตอ, หนามเสี้ยน
นักษัตรเพี้ยนเปลี่ยนทาง

จากโรคภัยเบียดเบียนร่าง เขตไกลห่างชนบท
จากทุกกฏอสัทธรรม แนวเห็นตามบ่มีได้

ภัยจากคนชั่วช้า สัตว์นานาช้างฮ้ายใหญ่
ม้า เนื้อ งัว หมา งูไล่ แมงงอดไล งูปี่แก้ว
เสือเหลืองแล้วพ่องหมี
เสือดาว หมู ควาย ยักษ์นี้ เป็นอาทิซุมรากษส
หินโหดนานาภัย มวลโรคกายนานาเชื้อ
ใต้เหนืออันตรายป้อง ผองหมู่แนวจัญไรผ่า
จากอุปัททวะฮ้าย ปกปักษ์ให้อย่าสุมี ฯ

ปะณิธานะโต ปัฏฐายะ ตะถาคะตัสสะ ทะสะ ปาระมิโย ทะสะ อุปะปาระมิโย ทะสะ ประระมัตถะปาระมิโย ปัณจะ มะหาปะริจจาเค ติสโส จะริยา ปัจฉิมัพภะเว คัพภาวักกันติง ชาติง อะภินิกขะมะนัง ปะธานะจะริยัง โพธิปัลลังเก มาระวิชะยัง สัพพัญญุตะญาณัปปะฏิเวธัง ธัมมะจักกัปปะวัตตะนัง นะวะ โลกุตตะระธัมเมติ สัพเพปิเม พุทธะคุเณ อาวัชชิต์วา เวสาลิยา ตีสุ ปาการันตะเรสุ ติยามะรัตติง ปะริตตัง กะโรนโต อายัส์มา อานันทัตเถโร วิยะ การุณณะจิตตัง อุปัฏฐะเปตวา ฯ

หมู่เฮาจงตั้งจิตนี้ ที่ประกอบกูร์ณาผาย
แผ่ไปในสรรพสัตว์ มาดหมายคืออานนท์ท่าน
เถระญาณรำลึกตั้ง เถิงยังคุณพระพุทธท่อง
ไล่เรียงมาเหมิดทั้งผอง ของตถาคตองค์เจ้า
แต่คราวต้นปณิธาน
พุทธภูมิแต่ครั้งนั้น โพธิญาณเมื่อปรารถนา
คือทศบารมี อุปปารมีล้วน

ปรมัตถปารมีถ้วน บรบวนสามสิบฝ่าย
การสละครั้งยิ่งใหญ่ การหมายเฮ็ดประโยชน์ค้ำ
ทั้งสามด้านเป็นวัตรคอง

การเสด็จลงสู่ท้อง ห้องครรภ์แห่งพระมารดา
ในโลกาภพท้ายสุด การประสูติ ชาติเกิดนี้
อภิเนษกรมณ์ก้าว คราวผนวชแสวงค่า
บำเพ็ญเพียรจริยา ชนะมาร ตรัสรู้
อยู่โพธิ์ต้นประทับฐาน

ฮู้แจ้งแทงตลอดขั้น สัพพัญญุตญาณอรรถ
การประกาศศาสนา ล้อพระธรรมให้หมุนย้าย
ได้โลกุตระเก้า หน่วงยกเอาขึ้นอ้างคุณ
สวดมุงคุณปริตรที่ อยู่เมืองใหญ่ไพศาลี
เหมิดสามยามราตรีนั้น ในสามชั้นด่านกำแพง

โกฏิสะตะสะหัสเสสุ จักกะวาเฬสุ เทวะตา
ยัสสาณัมปะฏิคคัณหันติ ยัญจะ เวสาลิยัมปุเร
โรคามะนุสสะทุพภิกขะ สัมภูตันติวิธัมภะยัง
ขิปปะมันตะระธาเปสิ ปะริตตันตัมภะณามะ เห ฯ

เทวดาโลกทิพย์แม้ง แห่งแสนโกฏิจักรวาล
ฮับเอากัณฑ์ศักดิ์สิทธิ์พระ ปริตรคุณ ดับความฮ้าย
ภัยทั้งสาม ลามเกิดฮ้อน จากโรคหลอนข่อนเมืองใหญ่
ภัยผีอมนุษย์เป้า ภัยข้าวยากหมากค่าหลาย

เกิดในไพสาลีค่าย ให้สิ้นเสื่อมพลันสูญ
ย้อนมุงคุณอาชญา เชิญศรัทธาหมู่เฮานี้
ตั้งใจมีการุณย์ไว้ ให้สำรวมอย่าไหวหวั่น
สวดปริตรบทสำคัญ บทพยัญชนะน้อม
สาธยายพร้อมพร่ำกัน...เทอญ ฯ

๔/๖/๒๕๖๓

รตนสูตร/รตนปริตร

ยานีธะ ภูตานิ สะมาคะตานิ
ภุมมานิ วา ยานิวะ อันตะลิกเข ฯ
สัพเพ วะ ภูตา สุมะนา ภะวันตุ
อะโถปิ สักกัจจะ สุณันตุ ภาสิตัง

(ภูตอยู่ในแผ่นพื้น ผืนใหญ่ปฐพีหลวง
ปวงอยู่ในเวหน ทั่วสกลแดนด้าว
อยู่กลางหาวอากาศกว้าง ปวงประชุมหม่องหนี่อยู่
จงใจดีเหมิดหมู่ สุภาษิตไตรรัตน์เว้า
เหงี่ยงหูเข้าเคารพฟัง ฯ)

(๑) ภูตอยู่ในแผ่นพื้น ผืนใหญ่ปฐพีหลวง
ปวงอยู่ในเวหน บนกลางหาวอากาศกว้าง
ปวงประชุมอยู่หม่องนี้ จงใจดีเหมิดหมู่
สุภาษิตเถิงทิพย์หู สดุดีไตรรัตน์เว้า
เหงี่ยงหูเข้าเคารพฟัง ฯ

ตัส์มา หิ ภูตา นิสาเมถะ สัพเพ
เมตตัง กะโรถะ มานุสิยา ปะชายะ ฯ
ทิวา จะ รัตโต จะ หะรันติ เย พะลิง
ตัส์มา หิ เน รักขะถะ อัปปะมัตตา ฯ

เหตุนั้นหมายให้ใจตั้ง ฟังข้าก่อนภูตทั้งหลาย
จงแผ่ผายเมตตาคน มนุษย์ชนประชาเชื้อ
ซ่อยเหลือเขาผู้จุนค้ำ เฮ็ดพลีกรรมถวายก่อน
เทิงกลางคืนกลางเว็นป่อน อาทรอย่าประมาทช้า
ฮักษาป้องคุ้มหมู่เขา...เด้อฯ

ยังกิญจิ วิตตัง อิธะ วา หุรัง วา
สัคเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณีตัง
นะ โน สะมัง อัตถิ ตะถาคะเตนะ
อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

มวลทรัพย์สินสมบัติหล้า โลกนี้ซ่าโลกหน้าลือ
หือแก้วงามประณีตใส ในทิพย์สรวงสวรรรค์ฟ้า
ค่าบ่มีเสมอเท่า เงาตถาคตสูงส่ง
รัตนะพุทธองค์ ด้วยเหตุคงสัจจะนี้
งามดีล้วนจงอยู่นำ ฯ

ขะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง
ยะทัชฌะคา สัก์ยะมุนี สะมาหิโต
นะ เตนะ ธัมเมนะ สะมัตถิ กิญจิ
อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ศายกมุนีองค์ล้ำ ดำรงเที่ยงหทัยครู
บรรลุธรรมอมตะ ราคะเหมิดกิเลสสิ้น
สางมลทินตัณหาม้าง หยังเทียบธรรมบ่มีชั่ง
แก้วพระธรรมเลิศสว่าง เหตุพลังสัจจะนี้
ความดีล้วนจงอยู่เนาว์ ฯ

ยัมพุทธะเสฏโฐ ปะริวัณณะยี สุจิง
สะมาธิมานันตะริกัญญะมาหุ
สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ
อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ประเสริฐสุดพุทธเจ้า ทรงย้องกล่าวสรรญเสริญ
ธรรมบ่เกินสมาธิ มรรควิถีสะอาดล้น
ผลต่อกันบัณฑิตเว้า หาธรรมเท่าบ่เทียมชั่ง
แก้วพระธรรมเลิศสว่าง เหตุพลังสัจจะนี้
ความดีล้วนจงอยู่ครอง ฯ

เย ปุคคะลา อัฏฐะ สะตัง ปะสัตถา
จัตตาริ เอตานิ ยุคานิ โหนติ
เต ทักขิเณยยา สุคะตัสสะ สาวะกา
เอเตสุ ทินนานิ มะหัปผะลานิ
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

บุคคลแปด บัณฑิตย้อง ผองโลกซ่าสรรเสริญ
องค์เจริญสี่คู่หลัก ทักษิณาสมควรแล้ว
แก้วคือสงฆ์สาวกฮู้ ของสุคตสัพพัญญู
ทานผู้ให้มีผลหลั่ง สังฆรัตน์ประเสริฐคอง
พลังของสัจจะนี้ ความดีล้วนจงอยู่เนาว์ ฯ

เย สุปปะยุตตา มะนะสา ทัฬเหนะ
นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ
เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัยหะ
ลัทธา มุธา นิพพุติง ภุญชะมานา
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

พระอริยบุคคลเจ้า วิสุทธ์เผ่าพระโคดม
ประพฤติสม ข่มใจปัก หลักมั่นคงดำรงยั้ง
บรรลุยังวิโมกข์ค้น อรหัตผลผ่าน
อมตพระนิพพาน อันควรเถิงบรรลุได้
อาลัยค้างหากบ่มี

ได้ความดับกิเลสลี้ ว่างเต็มที่ เสวยผล
เหมิดทุกข์ชนม์พ้นตัณหา วัฏฏะวนบ่มีค้าง
สังฆรัตน์ประเสริฐนี้ ประณีตดี, ตรงคุณค่า
ด้วยสัจจวาจา ขอสวัสสะดีตั้ง
บังเกิดขึ้นแก่สู่คน ฯ

ยะถินทะขีโล ปะจะวิง สิโต สิยา
จะตุพภิ วาเตภิ อะสัมปะกัมปิโย
ตะถูปะมัง สัปปุริสัง วะทามิ
โย อะริยะสัจจานิ อะเวจจะ ปัสสะติ
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

เสาเขื่อนอินทขีลต้น ฝังดินก่นปฐพีจม
ถึกลมตีสี่ทิศสาย บ่หวั่นไหวเอนโน้ม
ผู้ลับคมปัญญาเน้น เห็นอริยสัจสี่
เฮาเอิ้นว่าเป็นคนดี บ่มีใจไหวหวั่นข้อง
โลกธรรมต้อง ซ่างถาม

อุปมาเปรียบดั่งด้าม ซ่ำเสาเขื่อนบ่เบือนบิด
จิตอริยบุคคล ธรรมในตนเป็นคุณตั้ง
สังฆรัตน์ประเสริฐนี้ ประณีตดี,ตรงคุณค่า
ด้วยสัจจวาจา ขอสวัสสะดีตั้ง
บังเกิดขึ้นแก่สู่คน ฯ

เย อะริยะสัจจานิ วิภาวะยันติ
คัมภีระปัญเญนะ สุเทสิตานิ
กิญจาปิ เต โหนติ ภุสัปปะมัตตา
นะ เต ภะวัง อัฏฐะมะมาทิยันติ
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

พระอริยบุคคลต้น ค้นแจ้งฮุ่งอริยสัจ
ธรรมพระศาสดาตรัส แสดงอรรถไว้ดียิ่ง
อิงปัญญาอันลึกซึ้ง อาจหยั่งถึงได้เถิงท่า
เป็นผู้บ่ประมาทหา จนหนาหนักจักพบพ้อ
สังโยชน์ข้อละบ่คา

บ่ถือเอากำเนิดหน้า วาระภพที่แปดหมาย
คือเวียนว่าย ตายเกิดวน บ่พ้นเกินอีกเจ็ดครั้ง
สังฆรัตน์ประเสริฐนี้ ประณีตดี สูงคุณค่า
ด้วยสัจจวาจา ขอสวัสสะดีตั้ง
บังเกิดขึ้นแก่สู่คน ฯ

สะหาวัสสะ ทัสสะนะสัมปะทายะ
ตะยัสสุ ธัมมา ชะหิตา ภะวันติ
สักกายะทิฏฐิ วิจิกิจฉิตัญจะ
สีลัพพะตัง วาปิ ยะทัตถิ กิญจิ
จะตูหะปาเยหิ จะ วิปปะมุตโต
ฉะ จาภิฐานานิ อะภัพโพ กาตุง

อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

สักกายทิฏฐิหม่น เห็นตนว่ามีกายขันธ์
สงสัยพาลลังเลจิต เป็นวิจิกิจฉาค้าง
อ้างสีลัพพตะใช้ ความลูบบายศีลวัตรท่อง
ในสามข้อธรรมได๋จ่อง ผองพระอริยเจ้า
เซาละถิ่มบ่ถนอม

เหตุย้อนความถึงพร้อม ต้อมถืกอ่านญาณความเห็น
เป็นผู้หลุดจากอบาย ทั้งสี่สายกายข่วมเว้น
บ่เฮ็ดเวรกรรมหนักต้าน อภิฐานเทิงหกอย่าง
สังฆรัตน์ประเสริฐทาง เหตุพลังสัจจะนี้
ความดีล้วนจงอยู่ทน ฯ

กิญจาปิ โส กัมมัง กะโรติ ปาปะกัง
กาเยนะ วาจายุทะ เจตะสา วา
อะภัพโพ โส ตัสสะ ปะฏิจฉะทายะ
อะภัพพะตา ทิฏฐะปะทัสสะ วุตตา
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

องค์พระโสดาบันต้น ตนยังเกี่ยวบาปกรรมหมอง
ต้องด้วยกาย วาจา จิต บ่ควรปิดอาบัตินั้น
ปัญญาเถิงนิพพานนี้ ไผเห็นแล้วปรากฏมี
บ่ควรลี้ปิดบาปส่วน แก้วคือสงฆ์องค์สมควร
มวลพลังสัจจะนี้ ความดีเยี่ยมจงอยู่ครอง ฯ

วะนัปปะคุมเพ ยะถา ผุสสิตัคเค
คิมหานะมาเส ปะฐะมัส์มิง คิมเห
ตะถูปะมัง ธัมมะวะรัง อะเทสะยิ
นิพพานะคามิง ปะระมัง หิตายะ
อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

อุ่มไม้ในพะนาห้อง ป่งยอดก่องใบบานเขียว
เกี้ยวใส่แดดยามคิมหันต์ ฤดูกาลต้นเดือนนี้
พระผู้มีพระภาคแจ้ง แสดงธรรมประเสริฐสั่ง
อันพาเถิงนิพพานฝั่ง ประระมังยอดยิ่ง
ความจริงแท้โปรดแผ่ผาย

เพื่อประโยชน์เกื้อกูลให้ เหมิดทุกฝ่ายสรรพสัตว์
อุ่มไม้อรรถอุปมา อาทิตย์แยงป่งแหนงดั้ว
(พุทธรัตน์เทินหัวนี้) แก้วเทินหัวดวงใสนี้ ประณีตดี อุดมค่า
ด้วยสัจจวาจา ขอสวัสสะดีตั้ง
บังเกิดขึ้นแก่สู่คน ฯ

วะโร วะรัญญู วะระโท วะราหะโร
อะนุตตะโร ธัมมะวะรัง อะเทสะยิ
อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

พุทธองค์ประเสริฐล้น ธรรมพ้นทุกข์ประเสริฐหลัก
ฮู้ประจักษ์แล้วประทาน นำสารอันประเสริฐนี้

ยากบ่มีผู้ได๋เยี่ยม เทียมแก้วองค์ประเสริฐค่า
ด้วยสัจจวาจา ขอสวัสสะดีตั้ง
บังเกิดขึ้นแก่หมู่เฮา ฯ

ขีณัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง
วิรัตตะจิตตายะติเก ภะวัส์มิง
เต ขีณะพีชา อะวิรุฬหิฉันทา
นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

องค์พระขีณาสพเจ้า สิ้นภพเก่า เซาเกิดหลบ
ภพใหม่จบอีกบ่มี เบื่อหน่ายหนีภพภูมิซ้น
กรรมพาวนสมภพพ้อ บ่อยากวนวัฏฏะย่าง
เซาปฏิสนธิสัง เหมิดพืชยางส่งสิ้น
พอใจกิ้นสีนบ่คืน

เป็นนักปราชญ์ ฉลาดขึ้น ฮู้,เย็น,ตื่น,ดับสนิท
ไฟบ่ติดประทีปแยง เปรียบดั่งแสงบ่มีค้าง
สังฆรัตน์ประเสริฐนี้ ประณีตดี สูงคุณค่า
ด้วยสัจจวาจา ขอสวัสสะดีตั้ง
บังเกิดขึ้นแก่สู่คน ฯ

ยานีธะ ภูตานิ สะมาคะตานิ
ภุมมานิ วา ยานิวะ อันตะลิกเข
ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปูชิตัง
พุทธัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ภูตสถิตภาคพื้นซ้น บนอากาศกลางหาว
ผู้เข้ามาประชุมกัน เขตสถานพิมานนี้
แก้วมุนีพุทธเจ้า เทวดามนุษย์เฮา
เหมิดแดนด้าวบูชาอยู่ ข้าน้อมไหว้เหมิดหมู่
สาธุความดีตั้ง บังเกิดขึ้นแก่สู่คน ฯ

ยานีธะ ภูตานิ สะมาคะตานิ
ภุมมานิ วา ยานิวะ อันตะลิกเข
ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปูชิตัง
ธัมมัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ภูตสถิตภาคพื้นซ้น บนอากาศกลางหาว
ผู้เข้ามาประชุมกัน เขตสถานพิมานนี้
แก้วความดีธรรมเจ้า เทวดามนุษย์เฮา
เหมิดแดนด้าวบูชาอยู่ ข้าน้อมไหว้เหมิดหมู่
สาธุความดีตั้ง บังเกิดขึ้นแก่สู่คน ฯ

ยานีธะ ภูตานิ สะมาคะตานิ
ภุมมานิ วา ยานิวะ อันตะลิกเข
ตะถาคะตัง เทวะมะนุสสะปูชิตัง
สังฆัง นะมัสสามะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ภูตสถิตภาคพื้นซ้น บนอากาศกลางหาว
ผู้เข้ามาประชุมกัน เขตสถานพิมานนี้
แก้วศีลองค์สังฆเจ้า เทวดามนุษย์เฮา
เหมิดแดนด้าวบูชาอยู่ ข้าน้อมไหว้เหมิดหมู่
สาธุความดีตั้ง บังเกิดขึ้นแก่สู่คน ฯ

๒๕/๓/๒๕๖๓

บทขัดกรณียเมตตปริตร (กรณียเมตตสูตร)

ยัสสานุภาวะโต ยักขา เนวะ ทัสเสนติ ภิงสะนัง
ยัมหิ เจวานุยุญชันโต รัตตินทิวะมะตันทิโต
สุขัง สุปะติ สุตโต จะ ปาปัง กิญจิ นะ ปัสสะติ
เอวะมาทิคุญูเปตัง ปะริตตันตัมภะณามะ เห ฯ

เหล่ายักษาเทวาท่าน บ่ปั้นแต่งแสดงสอน
อาการหลอนตาย่านขวัญ ย้อนสำคัญเดชากล้า
อานุภาพปริตรนี้ เทิงไผมีความเพียรใฝ่
บ่ขี้คร้านสาธยาย เจริญในปริตรนั้น
กลางวันพร้อมพ่องกลางคืน

ย่อมนอนหลับเป็นสุขขึ้น หลับแล้วชื่นสงบขันธ์
บ่ฝันบาปความฮ้ายเห็น เหตุนี้เป็นสำคัญเอิ้น
ผู้เจริญขอเชิญท่าน ฮ่วมกันสวดปริตรค่า
มาประกอบคุณกล่าวไว้ เป็นต้นให้พร้อมพร่ำกัน...เทอญ ฯ

๔/๖/๒๕๖๓

กรณียเมตตปริตร
(กรณียเมตตสูตร)

กะระณียะมัตถะกุสะเลนะ
ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ
สักโก อุชู จะ สุหุชู จะ
สุวะโจ จัสสะ มุทุ อะนะติมานี

ผู้เป็นปราชญ์ฉลาดไง้ ในประโยชน์กุศลหา
ปรารถนาบรรลุทาง ฝั่งสงบอยู่จบเว้น
บำเพ็ญไตรสิกขาล้วน ควรกล้าหาญ เป็นคนซื่อ
คนเที่ยงตรง คงสัตย์ถือ เว้าง่ายคืองามอ่อนน้อม
บ่ยอมเย่อหยิ่งทะนง

สันตุสสะโก จะ สุภะโร จะ
อัปปะกิจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ
สันตินท์ริโย จะ นิปะโก จะ
อัปปะคัพโภ กุเลสุ อะนะนุคิทโธ

เป็นผู้พอ สันโดษโล่ง องค์เลี้ยงง่ายเบากายจิต
หน่อยการกิจภาระเซา ประพฤติเบา ค่องโตซ้น
สำรวมตนอินทรีย์เกี้ยง ปัญญาเคียงฮู้ตนส่อง
สงบอยู่บ่คะนอง บ่จ่องตัวพัวพันคุ้น
สกุลกลั้วฮ่วมเกิน

นะ จะ ขุททัง สะมาจะเร กิญจิ
เยนะ วิญญู ปะเร อุปะวะเทยยุง
สุขิโน วา เขมิโน โหนตุ
สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา

บ่ประพฤติเหตุพาเยิ้น วิญญูเพิ่นตำหนิกิจ
ทุจริตหน่อยปล่อยวาง ผู้ฮู้ซังติเตียนชี้
แผ่ไมตรีเมตตาไว้ ในปวงสัตว์ทั้งเหมิดหมู่
ขอสุขกายสุขใจอยู่ สำราญคู่สู่หน้า
เกษมต้องป่องฮอย ฯ

เย เกจิ ปาณะภูตัตถิ
ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา
ทีฆา วา เย มะหันตา วา
มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะถูลา

สัตว์โตแดงแมงโตน้อย หน่อยหรือใหญ่ อ่อนหรือแข็ง
หมู่เชื้อแซงลำโตขันธ์ ยาวคึงสรรพางค์เลื้อย
เฮือกเฮื้อยหรือซุมใหญ่ร่าง ซุมปานกลางพอดีว่า
หมู่โตน้อย โตหนา กายาพีพ่างอ้วน
มวลนั้นเหมิดสู่ปราณ ฯ

ทิฏฐา วา เย จะ อะทิฏฐา
เย จะ ทูเร วะสันติ อะวิทูเร
ภูตา วา สัมภะเวสี วา
สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา

หมู่แนมเห็นเด่นกายนั้น หือเหลียวผ่านบ่พานสบ
หลบอยู่ไกล ใกล้สถาน บรรดามีเกิดมาพ้น
หมู่ค้นแยงแสวงห้อง หม่องอยู่คอนบ่อนเกิดที่
เอิ้นว่าสัมภเวสี จงมีสุขทุกถ้วนหน้า
สัตว์สาเชื้อเหมิดสู่ปราณ ฯ

นะ ปะโร ปะรัง นิกุพเพถะ
นาติมัญเญถะ กัตถะจิ นัง กิญจิ
พ์ยาโรสะนา ปะฏีฆะสัญญา
นาญญะมัญญัสสะ ทุกขะมิจเฉยยะ

บ่ควรปอกลวงหลอกปั้น บีบคั้นข่มขู่ขืนไผ
บ่ควรหมายดูหมิ่นคำ บ่เหยียดหยามบ่หยันเย้ย
บ่ลื่นเลยมุ่งปองร้าย ผู้อื่นไผอยู่ไสซ่าง
บ่ประสงค์ให้ทุกข์ทั่ง ย้อนความซังเคืองขุ่นแค้น
สูนแน่นเคียดต่อกัน ฯ

มาตา ยะถา นิยัง ปุตตัง
อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข
เอวัมปิ สัพพะภูเตสุ
มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง

สาธุชนมีใจมั่น ฉลาดหมั่นประโยชน์กิจ
เมตตาจิตพึงแผ่ผาย ไปบ่มีประมาณได้
ในปวงสรรพสัตว์หล้า อุปมามารดากล่อม

ปกป้องบุตรสุดถนอม ยอมสละชีวิตให้
จอมใจหล่าลูกผู้เดียว...นั้นแหลว ฯ

เมตตัญจะ สัพพะโลกัส๎มิง
มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
อุทธัง อะโธ จะ ติริยัญจะ
อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปัตตัง

ควรแผ่ไปเหมิดทุกเสี้ยว เมตตาเกี่ยวเทียวโผดผาย
ธรรมในใจลื่นประมาณ สู่ปราณสัตว์โลกซุมเชื้อ
เบื้องทางเหนือ ก้ำฝ่ายใต้ ทิศขวางไปเหมิดทุกซ่ำ
ใจแจบบ่คับแคบก่ำ บ่จำเวรเกี่ยวข้อง
บ่จองสร้างจ่องศัตรู ฯ

ติฏฐัญจะรัง นิสินโน วา
สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมิทโธ
เอตัง สะติง อะธิฏฐเจยยะ
พ๎รัห๎มะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ

ผู้เจริญเมตตาฮู้ พวมยืนอยู่ นั่ง เดิน นอน
เหมิดสู่ตอน บ่ง่วงเหงา ตื่นตนเอาสติตั้ง
บัณฑิตยังขนานชี้ การมีธรรมข้อนี้อยู่
ว่าเป็นพรหมวิหารคู่ การเป็นอยู่ประเสริฐล้ำ
ในธรรมศาสน์วัตรวินัย ฯ

ทิฏฐิญจะ อะนุปะคัมมะ สีละวา
ทัสสะเนนะ สัมปันโน
กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง
นะ หิ ชาตุ คัพภะเสยยัง ปุนะเรตีติ ฯ

ผู้เจริญเมตตาไว้ ถิ่มละฝ่ายความเห็นผิด
ทิฏฐิตัดบ่อาศัย กายวาจามีศีลค้ำ
ความเห็นงาม,ชอบ,ถืกต้อง สมบูรณ์คองมรรคาไต่
กำจัดความยินดีไล่ ในกามเหมิดบ่เกิดย้อน
นอนครรภ์พ้ออีกต่อไป ฯ

๙/๔/๒๕๖๓
สุตตันตปิฎก เล่ม ๒๕
กรณียเมตตสูตร ขุททกนิกาย หน้า ๑๓ ข้อ ๑๐

บทขัด ขันธปริตร

สัพพาสีวิสะชาตีนัง ทิพพะมันตาคะทัง วิยะ
ยันนาเสติ วิสัง โฆรัง เสสัญจาปิ ปะริสสะยัง
อาณักเขตตัมหิ สัพพัตถะ สัพพะทา สัพพะปาณินัง
สัพพะโสปิ นิวาเรติ ปะริตตันตัมภะณามะ เห ฯ

พระปริตรกันพิษฮ้าย อันตรายหมู่งูทั้งหลาย
ให้เหมิดภัยคายพิษดับ เปรียบกับยาวิเศษล้น
ทิพย์มนต์ประกอบไว้ พ่องป้องอันตรายต่าง
เหมิดสู่ยาม เหมิดสู่อย่าง ของสัตว์สางนอกนอกนั้น
ต้านทานได้สู่ประการ

อาณาเขตปริตรขั้น กั้นสู่บ่อนฐานทั้งเหมิด
ขอเชิญเถิดพวกหมู่เฮา เอามโนพร้อมเพรียงไว้
สวดบรรยายปริตรนั้น สมานกันฉันทะฮ่วม
สำรวมจิตสงบตั้ง พลังน้อมให้ส่งผล ฯ

ขันธปริตร

วิรูปักเขหิ เม เมตตัง เมตตัง เอราปะเถหิ เม
ฉัพ์ยาปุตเตหิ เม เมตตัง เมตตัง กัณหาโคตะมะเกหิ จะ

เมตตาจิตเป็นมิตรแท้ ของเฮาแผ่ไปเถิงหา
พญางูวิรูปักษ์ นาคสกุลอะหิกล้า
พญาเอราบถซาบ ฉัพยาบุตรพังพานซ่า
กัณหาโคตมะกะ งูพญาสกุลล้วน
เหมิดมวลได้เป็นมิตรกัน

อะปาทะเกหิ เม เมตตัง เมตตัง ทิปาทะเกหิ เม
จะตุปปะเทหิ เม เมตตัง เมตตัง พะหุปปะเทหิ เม

ความเป็นมิตรจิตฮักมั่น ของเฮาผ่านเถิงสวัสดิ์
กับหมู่สัตว์เสมอตา อปาทาบ่มีเท้า
หมู่ย่างเอาสองขาย่าง สัญจรทางเสมอฮ่วม
สี่เท้าเดินสถลฮวม หลายเท้าความสนิทล้วน
เหมิดมวลได้เป็นมิตรกัน

มา มัง อะปาทะโก หิงสิ มา มัง หิงสิ ทิปาทะโก
มา มัง จะตุปปะโท หิงสิ มา มัง หิงสิ พะหุปปะโท

สัตว์บ่มีเท้าโตนั้น อย่าพาลสั่นใจโทสา
สัตว์บาทาสองเท้าหยับ กับหมู่สัตว์สี่ตีนย้าย
สัตว์มีหลายบาทาก้าว คราวย่างหยับฮอดเถิงท่อง
อย่าเบียดเบียนให้เวรจ่อง ให้เฮาสองสามารถใกล้
เหมิดมวลได้เป็นมิตรกัน

สัพเพ สัตตา สัพเพ ปาณา สัพเพ ภูตา จะ เกวะลา
สัพเพ ภัทรานิ ปัสสันตุ มา กิญจิ ปาปะมาคะมา

สรรพสัตว์เหมิดหมู่นั้น ลมหันอยู่สู่คีงขันธ์
บรรดามีเกิดชีวิต จิตกายทรวงทั้งปวงร่วม
จงเห็นความเจริญได้ สมัยคุณวิบูลย์ส่อง
โทษทั้งหลายบาปกรรมหมอง อย่าต้องตัดสัตว์หมู่นั้น
อันได้แท้คู่สู่แนว ฯ

อัปปะมาโณ พุทโธ อัปปะมาโณ ธัมโม อัปปะมาโณ สังโฆ

ไตรรัตน์งามสามหน่วยแก้ว แผ้วผุดผ่องบริสุทธิ์
หมายพระพุทธ พระธรรม สงฆ์ ทรงคุณบริบูรณ์เยี่ยม
หาแนวเทียมท่อบ่ได้ กายประมาณบรรยายว่า
อเนกนับอนัคฆา ค่าประเมินเกินชั่งค้น
อดุลย์พ้นผู้สมาน

ปะมาณะวันตานิ สิริงสะปานิ อะหิ วิจฉิกา สะตะปะที อุณณานาภี สะระพู มูสิกา

บรรดางูสัตว์พิษซ่าน ไสคลานย่าง,แมงเงา,หนู
กับแก้หมู่ขี้เข็บแฝง แมงงอดซุม แมงมุมไม้
ล้วนกายมีประมาณเยี่ยม บ่เทียมคุณตรัยรัตน์ค่า

กะตา เม รักขา กะตา เม ปะริตตา

ข้าฯได้เฮ็ดความฮักษา สูตรวิชาป้องกันห้าม
ได้ทำไว้เหมิดสู่แนว ฯ

ปะฏิกกะมันตุ ภูตานิ

ขอหมู่สัตว์สดับแล้ว เห็นแก้วฮุ่งผึกไปสา

โสหัง นะโม ภะคะวะโต

ข้าฯน้อมหัตถ์นมัสการ ภควันต์พระองค์เจ้า

นะโม สัตตันนัง สัมมาสัมพุทธานังฯ

เฮานี้พวมนอบน้อม พระจอมธรรมสัมมาอยู่
พวมไหว้พระบรมครู สัพพัญญูพุทธเจ้า
ปฐมเค้าเจ็ดพระองค์...อยู่แหลว ฯ

๖/๔/๒๕๖๓

พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต
หน้า ๙๔ ข้อ ๖๗

ฉัททันตปริตร

วะธิสสะเมนันติ ปะรามะสันโต
กาสาวะมัททักขิ ธะชัง อิสีนัง
ทุกเขนะ ผุฏฐัสสุทะปาทิ สัญญา
อะระหัทธะโช สัพภิ อะวัชฌะรูโป
สัลเลนะวิทโธ พ๎ยะถิโตปิ สันโต
กาสาวะวัตถัมหิ มะนัง นะ ทุสสะยิ
สะเจ อิมัง นาคะวะเรนะ สัจจัง
มา มัง วะเน พาละมิคา อะคัญฉุนติ ฯ

โพธิสัตว์พระยาช้าง ง้างงวงใส่พรานไพรสณฑ์
หมายฆ่าคนกระทำผิด พอบิดกายสายตาต้อง
มองกาสาวพัสตร์ใกล้ ธงชัยของฤาษีหมู่
เกิดสัญญาปรากฏสู่ โพธิสัตว์ผู้ทุกข์ซ้ำ
ตำต้องกระทบคึง

ธงชัยอรหันต์นิ่ง อาภรณ์สิ่งมองปรากฏ
กรรมบถเป็นสักขี เชื้อผู้ดีมีธรรมล้วน
หากบ่ควรทำลายฆ่า ผู้มีผ้ากาสาว์ห่ม
โพธิสัตว์ถึกศรคม เสียบปักจมควรหวั่นแท้
แต่ทนฮู้ระงับไหว

สงบลงจิตปลงได้ ใจบ่จ่องข้องเวรหยุด
บ่ประทุษร้ายเขา ผู้ยกเอากาสาว์ป้อง
วจีคองพระยาช้าง คันเว้ายังคำสัตย์สู่

ขอมฤคสัตว์ฮ้ายหมู่ อยู่ไพรสณฑ์เถื่อนถ้ำ
อย่ากรายกล้ำหย่ำเฮียม...เทอญ ฯ

๑๙/๕/๒๕๖๓

พระไตรปิฎกบาลี สยามรัฐเล่มที่ ๒๗ ขุททกนิกาย ชาดก ภาค ๑
หน้า ๔๙๕ ข้อ ๒๓๔๑

บทขัดโมรปริตร

ปูเรนตัมโพธิสัมภาเร นิพพัตตัง โมระโยนิยัง
เยนะ สังวิหิตารักขัง มะหาสัตตัง วะเนจะรา
จิรัสสัง วายะมันตาปิ เนวะ สักขิงสุ คัณหิตุง
พรัห์มะมันตันติ อักขาตัง ปะริตตันตัมภะณามะ เห ฯ

พวกพรานในไพรสณฑ์ย่าน แม่นเพียรอ่านอยู่นานดน
ค้นอุบายซอกหาทาง บ่ซ่างพอจับเอาได้
หลายแต่กลวิธีล่า พระมหาสัตว์จิตฮุ่ง
ถือกำเนิดชาตินกยูง บำรุงตนจัดแจงไว้
ให้ดีแล้วอยู่สราญ

โพธิสมภารชั้น ให้เต็มผ่านบรบวน
เหตุขวนขวายพระปริตร ผู้ต้อมจิตสำรวมฮู้
เชิญหมู่เฮาเหมิดมวลตั้ง พลังสวดปริตรจ่ม
สัพพัญญูองค์ปฐม ตรัสเอิ้นพรหมมนตร์นั้น
ฉันทะฝั้นเกี่ยวกุศล...เทอญ ฯ

๘/๖/๒๕๖๓

โมรปริตร

อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา หะริสสะวัณโณ
ปะจะวิปปะภาโส ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง
ปะจะวิปปะภาสัง ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะสัง

เอกภาอาทิตย์ห้วง ดวงตาโลกหน่วยมหา
ราชาแสงสว่างไฟ ยิ่งใหญ่เดียวเกินดาวพื้น
อุทัยขึ้นสาดส่องฟ้า เบิกตาแยงแสงสว่าง
รัศมีสีทองคั่ง ทาบทอยังทั่วพื้น
ผืนดินแจ้งกระจ่างนัยน์

เหตุนั้นข้าฯขอน้อมไหว้ ผู้เป็นใหญ่ราชาแสง
อาทิตย์แยงรัศมี ดั่งสีทองทาบทอพื้น
สว่างผืนมณฑลนี้ ปฐพีสาดส่อง
มื้อนี้ สูรย์ผู้คุ้มครอง ส่องพลังผองหมู่ข้า
ทิวามื้ออยู่สราญู...เทอญ ฯ

เย พราห์มะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ
นะมัตถุ พุทธานัง มะมัตถุ โพธิยา
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา
อิมัง โส ปะริตตัง กัตวา โมโร จะระติ เอสะนา

พราหมณ์ผู้ถึงเวทนั้น ปัญญาค่องธรรมทั้งหลาย
หมายถึงองค์อรหันต์ ข้าฯขอวันทาน้อม

ขอจอมพราหมณ์เมตตาข้าฯ ฮักษาเฮียมทั้งเหมิดหมู่
องค์สมเด็จบรมครู ผู้ข้าฯน้อมนบไหว้
ถวยอกให้อุทิศพลี

ขอความนอบน้อมนี้ จงมีแด่โพธิญาณ
ผู้พ้นมารกิเลสขวาง ปวงพระอรหันต์แท้
มีแด่เญยยธรรมล้วน กระบวนม้มตัณหาท่อน
นกยูงทำปริตรก่อน กลางเว็นจรบินเที่ยวด้าว
แสวงข้าวเหยื่ออาหาร ฯ

อะเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา หะริสสะวัณโณ
ปะจะวิปปะภาโส ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง
ปะจะวิปปะภาสัง ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง

เอกภาอาทิตย์ห้วง ดวงตาโลกหน่วยมหา
ราชาแสงสว่างไฟ ฮุ่งโฮงไปทั่วดินพื้น
แผ่นผืนปฐพีพาด รัศมีสีทองส่ง
ตกดินลงเหลี่ยมโขง ดัสดงคตค้อย
ถอยหล้าลับหน่วยนัยน์

เหตุนั้นข้าฯขอน้อมไหว้ ผู้เป็นใหญ่ราชาแสง
อาทิตย์แยงรัศมี ดั่งสีทองทาบทอพื้น
สว่างผืนมณฑลนี้ ปฐพีสาดส่อง
มื้อนี้ สูรย์ผู้คุ้มครอง ส่องพลังผองหมู่ข้า
ราตรีมื้ออยู่สราญ...เทอญ ฯ

เย พราห์มะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ
นะมัตถุ พุทธานัง มะมัตถุ โพธิยา
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา
อิมัง โส ปะริตตัง กัต์วา โมโร วาสะมะกัปปะยีติ ฯ

พราหมณ์ผู้ถึงเวทนั้น ปัญญาค่องธรรมทั้งหลาย
หมายถึงองค์อรหันต์ ข้าฯขอวันทาน้อม
ขอจอมพราหมณ์เมตตาข้าฯ ฮักษาเฮียมทั้งเหมิดหมู่
องค์สมเด็จบรมครู ผู้ข้าฯน้อมนบไหว้
ถวยอกให้อุทิศพลี

ขอความนอบน้อมนี้ จงมีแด่โพธิญาณ
ผู้พ้นมารกิเลสขวาง ปวงพระอรหันต์แท้
มีแด่เญยยธรรมล้วน ม้มกระบวนตัณหาจ่อง
นกยูงทำปริตรท่อง เครื่องป้องกันแล้วอ่วยหน้า
ราตรีเข้าพักนอน ฯ

๒/๕/๒๕๖๓

บทขัดวัฏฏกปริต

ปูเรนตัมโพธิสัมภาเร นิพพัตตัง วัฏฏะชาติยัง
ยัสสะ เตเชนะ ทาวัคคิ มะหาสัตตัง วิวัชชะยิ
เถรัสสะ สารีปุตตัสสะ โลกะนาเถนะ ภาสิตัง
กัปปัฏฐายิ มะหาเตชัง ปะริตตันตัมภะณามะ เห ฯ

ไฟป่าลามหากบ่ไหม้ เว้นกายพระมหาสัตว์
ผู้อุบัติชาติวิหค เป็นนกขุ่มเกิดภูมินี้
บำเพ็ญบารมีตั้ง เสริมสร้างโพธิญาณอยู่
ย้อนเชิดชูสัจจะอ้าง พลังเดชปริตรมนต์
เชิญหมู่เฮาพร้อมแต่ต้น ท่องบ่นสาธยาย
ตั้งใจสวดพระปริตร มหาสิทธิเดชล้ำ
ดำรงโดนเป็นกัปป์แล้ว แก้วพระโลกนาถว่า
ตรัสแก่ผู้เลิศปัญญา สารีบุตรเถระท่าน
สมานร่วมฮ่วมกุศล...เทอญ ฯ

๘/๖/๒๕๖๓

วัฏฏกปริตร

อัตถิ โลเก สีละคุโณ สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
เตนะ สัจเจนะ กาหามิ สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง
อาวัชชิต์วา ธัมมะพะลัง สะริต์วา ปุพพะเก ชิเน

คุณคือศีล ความสัตย์ต้อง อีกคองพระบรมครู
สัพพัญญูพุทธองค์ ผู้ดำรงประกอบไว้
ในความสัตย์ สะอาดแจ้ง ความฮักแพงเอ็นดูค่า
ความเมตตากรุณา ปรากฏมีในโลกนี้
ความดีล้วนอันเล่ามา

ด้วยความสัตย์เหตุนำหน้า ข้าฯ จักยกปฏิบัติ
สัจจกิริยาทำ คำจริงสูงแพงสุดไว้

ข้าฯ มีใจคำนึงย่อง พลังของพระธรรมก่อน
รำลึกพระชินวร ธรรมสามิสรเจ้า
ในปางเค้าอดีตหลัง

สัจจะพะละมะวัสสายะ สัจจะกิริยะมะกาสะหัง
สันติ ปักขา อะปัตตะนา สันติ ปาทา อะวัญจะนา

อาศัยคุณเป็นที่ตั้ง กำลังแห่งความจริงอรรถ
ทำสัจจะกิริยา อธิษฐานสำคัญชี้
ปีกข้าฯมีเทิงสองข้าง แต่ขนยังบ่ทันป่ง
เท้ากะมีสองข้างโครง แต่ซงโตย่างบ่ได้
อ่อนวัยน้อยดูกบ่แข็ง

มาตา ปิตา จะ นิกขันตา ชาตะเวทะ ปะฏิกกะมะ
สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง มะหาปัชชะลิโต สิขี

พ่อแม่บินหนีความแล้ง หากินแข่งตาเว็นสาย
นี้แหลว...ไฟป่าเผา ให้เจ้าดับกลับไปพ้น
พร้อมกับผลสัจจะย้ำ บัดเฮาทำประกาศค่า
เฮ็ดสัจจกิริยา แปวไฟป่าดวงใหญ่พุ่ง
ฮุ่งโฮงขึ้นลุกแฮง

วัชเชสิ โสฬะสะ กะรีสานิ อุทะกัง ปัต์วา ยะถา สิขี
สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ เอสา เม สัจจะปาระมีติ ฯ

ก็มอดลงดับดั่งแม้ง เว้นแสงห่างกิโลไกล
อุปมัยจุ่มน้ำดับ ระงับแสงแปวไฟจ้า
ด้วยสัจจะของข้าฯเพี้ยง ผู้ค่าเพียงบ่มีท่อ
สัจจะบารมียอ ข้อนี้เป็นธรรมแห่งข้าฯ
ว่ามานี้เที่ยงจริง ฯ

วัฏฏกปริตร

สำนวน ๒

อัตถิ โลเก สีละคุโณ สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
เตนะ สัจเจนะ กาหามิ สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง

คุณคือศีล ความสัตย์ต้อง ความผุดผ่องสะอาดเห็น
ความเอ็นดูความแพงฮัก สลักปกโลกภูมินี้
ด้วยความดี สัจจะนั้น ข้าฯสำคัญธรรมสูงค่า
เฮ็ดสัจจะกิริยา ยอดเยี่ยมหายากยิ่ง
ความจริงเหตุประพฤติคอง

อาวัชชิต์วา ธัมมะพะลัง สะริต์วา ปุพพะเก ชิเน
สัจจะพะละมะวัสสายะ สัจจะกิริยะมะกาสะหัง

ข้าฯมีใจใคร่ครวญย้อง พลังค่องพระธรรมตรึก
รำลึกองค์ชินวร ปางหลังตอนอดีตพุ้น
อาศัยคุณเป็นที่ตั้ง กำลังของความจริงค่า
ทำสัจจะกิริยา อธิษฐานประพฤติค้ำ
สำคัญมุ่งเรื่องดี

สันติ ปักขา อะปัตตะนา　สันติ ปาทา อะวัญจะนา
มาตา ปิตา จะ นิกขันตา　ชาตะเวทะ ปะฏิกกะมะ

เฮียมมีปีกสองข้างนี้　เสียทีอ่อนบินบ่ไหว
มีเท้าไปทั้งสองทาง　หากย่างเดินบ่ทันได้
มีดวงใจพ่อแม่ข้าฯ　ไปหากินบ่ทันต่าว
นี้แหลวไฟป่าเผา　ให้เจ้าหนีจากข้อย
　ผู้ปีกน้อยขาบ่แข็ง

สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง　มะหาปัชชะลิโต สิขี
วัชเชสิ โสฬะสะ กะรีสานิ　อุทะกัง ปัต์วา ยะถา สิขี
สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ　เอสา เม สัจจะปาระมีติ ฯ

เมื่อสัจจะข้าฯเฮ็ดแจ้ง　แสงไฟลุกดวงมหันต์
ชัชวาลแนวแปวไฟ　ห่างไปเป็นกิโลแล้ว
คือแปวไฟตกเถิงน้ำ　ซ้ำมอดลงบ่เหลือไง่
หากบ่มีแนวอื่นได้　เสมอใจสัจจะต้อง
　ของข้าฯนี้แน่จริง

ข้อนี้เป็นสัจจะยิ่ง　ความจริงสิ่งประเสริฐหลัก
ธรรมสลักบารมี　แห่งข้ามีประกาศฮู้
สัพพัญญูวิสัยแจ้ง　แสดงมาปัญญาส่อง
บัณฑิตตรองประพฤติได้　"ห้ามไฟไหม้" พินิจธรรม
　เบิ่งนา ฯ

พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๒๕ วัฏฏกโปตกจริยา
ขุททกนิกาย จริยาปิฎก หน้า ๕๘๘ ข้อ ๒๙

บทขัดธชัคคปริตร

ยัสสานุสสะระเณนาปิ อันตะลิกเขปิ ปาณิโน
ปะติฏฐะมะธิคัจฉันติ ภูมิยัง วิยะ สัพพะทา
สัพพูปัททะวะชาลัมหา ยักขะโจราทิสัมภะวา
คะณะนา นะ จะ มุตตานัง ปริตตันตัมภะณามะ เห ฯ

สรรพสัตว์บรรดาล้วน มวลเนาอยู่อากาศหน
ตนได้ฮับที่เพิ่งใจ เฮ็ดให้เซาความกลัวย่าน
ดุจเดียวกันมนุษย์ซ้น สัตว์บนผืนแผ่นดินอยู่
หม่องเพิ่งได้เทียมใจคู่ จวบสู่ยามสู่กาลพ้อ
ก็พาให้อยู่ดี

อันหนึ่งสัตว์หมู่รอดลี้ หนีพ้นข่ายภัยติดขัด
มวลอุปัททวะขวาง ปวงเกิดมาจากสัตว์ฮ้าย
มียักษ์พราย, โจรเป็นต้น นับบ่ถ้วนจักโตตน
พ้นจำนวนคณาไล่ ย้อนระลึกปริตรได้
ตั้งใจสวดปริตรนั้น พร้อมกันถ่อนหมู่เฮา ฯ

๘/๖/๒๕๖๓

ธชัคคปริต

เอวัมเม สุตัง ฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเม ฯ

ในสมัยหนึ่งนั้น...

อานนท์คือข้าพเจ้า ฟังข่าวพระชินสีห์
จอมมุนีภควันต์ ประทับเชตะวันก้ำ
อารามของทายกฮู้ อุบาสกเศรษฐีซ่า
อนาถะปิณฑิกะ ใกล้เมืองสาวัตถีต้น
โกศลแคว้นเจ้าปเสนทิ์ ฯ

ตัต๊ระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ภิกขะโวติ ฯ ภะทันเตติ เต ภิกขู ภะคะวะโต ปัจจัสโสสุง ฯ ภะคะวา เอตะทะโวจะ ภูตะปุพพัง ภิกขะเว เทวาสุระสังคาโม สะมุปัพยุฬ์โห อะโหสิ ฯ

กาลนั้น...ภิกษุสงฆ์องค์หลีกเร้น บำเพ็ญอยู่ตามประสงค์
พุทธองค์เฮียกเตือนตรัส ฮับดำรัสพระองค์ท่าน
ภควันต์พุทโธชี้ เรื่องเคยมีสมัยเก่า
เกิดสงครามระหว่างเผ่า ของเหล่าเทวดาชั้น
ประจันหน้าหมู่อสูร

อะถะโข ภิกขะเว สักโก เทวานะมินโท เทเว ตาวะติงเส อามันเตสิ สะเจ มาริสา เทวานัง สังคามะคะตานัง อุปปัชเชยยะ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา

มะเมวะ ตัส์มิง สะมะเย ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ มะมัง หิ โว ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตังวา โลมะหังโส วา โส ปะหิยยิสสะติ

โน เจ เม ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ อะถะ ปะชาปะติสสะ เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ

ดูก่อนสงฆ์ผีกโลกวุ่น　　เทพบุญใหญ่ท้าวสักกะ
เทวราชาเติน　　ตรัสเอิ้นเทวดาด้าว
หมู่ชั้นดาวดึงส์ฟ้า　　มีบัญชาฮับคำสั่ง
ว่าสหายฮ่วมพลัง　　หากยังมีความหวาดย่าน
　　หวั่นเกรงล้น ขนลุกพอง

บังเกิดนำขึ้นตำต้อง　　แก่ผองหมู่เทวดา
ผู้อาสาไปสงคราม　　สู่สนามสมัยนั้น
ให้พากันปลุกใจจ้อง　　มองยอดธงของเฮาม่าย
เหตุว่ายามท่านทั้งหลาย　　สายตาตรงยอดธงนั้น
　　ความกลัวย่านสิบ่มี

ความหวั่นหวาดสะดุ้งลี้　　ความจี้พ่องสยองขน
สิบ่ทนอันได้มี　　หนีหายไปละถิ่มสิ้น
หากบ่ยินดีจ้อง　　มองยอดธงของเฮาม่าย
เทื่อนั้นเจ้าให้ส่งนัยน์　　ยอดธงเทวราชฟ้า
　　ปชาบดีท้าวเบิ่งแทน

ปะชาปะติสสะ หิ โว เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส

ปะหิยยิสสะติ โน เจ ปะชาปะติสสะ เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ

อะถะ วะรุณัสสะ เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ วะรุณัสสะ หิ โว เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหิยยิสสะติ โน เจ วะรุณัสสะ เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ

อะถะ อีสานัสสะ เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลเกยยาถะ อีสานัสสะ หิ โว เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหิยยิสสะตีติ ฯ

เหตุยามท่านทั้งหลายแม้น แหงนตาส่องยอดธงผิน
ของอินทร์เทวราชา ท้าวปชาบดีไว้
ความย่านภัย หวั่นหวาดล้น ความขนพองสยองสั่น
แนวข้องขัดอุปัททวัน อันได๋มีหนีห่างท่าน
บ่นานสิ้น ถิ่มบ่คา

หากบ่แหงนพักตร์หน้า สายตาส่งยอดธงผิน
ของอินทร์เทวราชา ท้าวปชาบดีไว้
เทื่อนั้นให้ส่งนัยน์จ้อง มองยอดธงคงใจอุ่น
วรุณเทวราชไท้ สายตาทอดเบิ่งแทน
เหตุยามท่านทั้งหลายแม้น สายตาแล่นยอดธงผืน
มีนเห็นธงองค์วรุณ เจ้าบุญจอมเทวันไท้
ความย่านภัย หวั่นหวาดล้น ความขนพองสยองสั่น

แนวข้องขัดอุปัททวัน อันได๋มีหนีห่างท่าน
บ่นานสิ้น ถิ่มบ่คา

หากบ่หันพักตร์ย้าย สายตาเบิ่งยอดธงผิน
มีนเห็นธงองค์วรุณ เจ้าบุญจอมเทวันไท้
เทื่อนั้นให้ส่งนัยน์จ้อง มองยอดธงของององค์ท่าน
อีสานเทวราชไท้ สายตาทอดเบิ่งแทน
เหตุยามท่านทั้งหลายแม้น แหงนตาส่องยอดธงผืน
มีนเห็นธงองค์ฤทธี อีสานจอมเทวันไท้
ความย่านภัย หวั่นหวาดล้น ความขนพองสยองสั่น
แนวข้องขัดอุปัททวัน อันได๋มีหนีห่างท่าน
บ่นานสิ้น ถิ่มบ่คา

ตัง โข ปะนะ ภิกขะเว สักกัสสะ วา เทวานะมินทัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ปะชาปะติสสะ วา เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง วะรุณัสสะ วา เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง อีสานัสสะ วา เทวะราชัสสะ ธะชัคคัง อุลโลกะยะตัง ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหิยเยถาปิ โนปิ ปะหิยเยถะ ตัง กิสสะ เหตุ สักโก หิ ภิกขะเว เทวานะมินโท อะวีตะราโค อะวีตะโทโส อะวีตะโมโห ภิรุ ฉัมภี อุต๎ราสี ปะลายีติ ฯ

(๑) ดูก่อนสงฆ์ทรงศีลผ้า กาสาว์บ่มธรรมขันธ์
กาลเมื่อเทวดานัยน์ สายตาแนมยอดธงจ้อง
ของจอมเทวดาด้าว ท้าวสักกะราชา ของปชาบดีม่าย

ของจอมเทพวรุณหมาย ของไท้แถนอีสานจ้อง
ยอดธงต้องตาทิพย์ยล

(๒) ดูก่อนสงฆ์ทรงศีลผ้า พอว่าเทวดาหมาย
ส่งนัยน์จอดเบิ่งยอดธง สักกะองค์เทวินทร์จ้อง
ของปชาบดีท้าว เทพเจ้าวรุณม่าย
อีสานเทวราชไท้ ไสวฟ้าตาทิพย์ยล
ความย่านสั่น หวั่นหวาดล้น ขนพองลุกเถิงเกศี
อันได๋มีหนีห่างหาย บ่หนีกายกะมีบ้าง
เป็นนำหยังสาเหตุนั้น เทพราชันย์ผู้ยิ่งใหญ่
ดูก่อนสงฆ์ทรงวินัย ย้อนจิตใจสักกะท่าน
บ่ทันสิ้นอกุศล

ยังบ่เหมิดราคะซ้น บ่พ้นจากโทสะหมัก
บ่ปราศจากโมหะหลง ยังคงกลัวเกรงย่าน
หวาดหวั่นใจยังสะดุ้ง ถองกระทุ้งหนีไปอยู่
ส่วนเฮาพระสัพพัญญู ได้เว้าสู่บอกหมู่ท่าน
สัญญาณชี้สั่งการ

อะหัญจะ โข ภิกขะเว เอวัง วะทามิ สะเจ ตุมหากัง ภิกขะเว อะรัญญะคะตานัง วา รุกขะมูละคะตานัง วา สุญญาคาระ-คะตานัง วา อุปปัชเชยยะ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา มะเมวะ ตัส๊ะมิง สะมะเย อะนุสสะเรยยาถะ

หากความกลัวเกรงย่าน ความหวาดหวั่นสะดุ้งถอง
ความลุกพองสยองขน เกิดแก่ชนม์ทั้งหลายท่าน
ไปอรัญญ์อยู่ป่าซ้น อยู่โคนเนาเหง้าไม้ที่

อยู่เฮือนหม่องคนบ่มี "สติมา" ระลึกเข้า
ถึงเฮานี้หมั่นพิจารณ์

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ มะมัง หิ โว ภิกขะเว อะนุสสะระตัง ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหิยยิสสะติ

พระผู้มีพระภาคนั้น อรหันต์ห่างกิเลสเหมิด
องค์ประเสริฐสัพพัญญู ฮู้สัจจะชอบเองได้
สมบูรณ์ในวิชชาล้ำ ธรรมะข้อประพฤติฝ่าย
บ่อนสถานที่ดีหมาย เสด็จไปดีแล้ว
แนวคาข้องจ่องบ่มี

ฮู้แจ้งแจบเหมิดโลกนี้ สารถีช่างฝึกบุรุษ
มนุษย์ใสบ่มีเทียม ยอดเยี่ยมเกินปัญญาฮู้
เป็นครูเทวดาด้าว มนุษย์เฮาเหมิดทุกส่ำ
ผู้ฮู้ ตื่น เบิกบานงาม จำแนกธรรมคำสั่งชี้
เหตุคุณนี้ ระลึกหา ฯ

ดูกรสงฆ์ทรงศีลผ้า กาสาว์บ่ม ธรรมขันธ์
คันหากเธอตั้งใจตรึก ระลึกหาถึงเฮาได้
ความย่านภัย หวั่นหวาดล้น ความขนพองสยองสั่น
แนวข้องขัดอุปัททวัน อันได้มีหนีห่างท่าน
บ่นานสิ้น ถิ่มเสื่อมหาย ฯ

โน เจ มัง อะนุสสะเรยยาถะ อะถะ ธัมมัง อะนุสสะเรยยาถะ

ส์วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ ธัมมัง หิ โว ภิกขะเว อะนุสสะระตัง ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหิยยิสสะติ

หากบ่อนุสรณ์ไว้ ระลึกใฝ่ใจถึงเฮา
คราวนั้นให้หมู่เธอตรึก ระลึกถึงพระธรรมนี้
ว่า...พระผู้มีพระภาคเจ้า ของเฮาตรัสไว้ดีค่อง
พระธรรมผู้ประพฤติคอง สามารถตรองเห็นเองฮู้
สู่ยามได้บ่เกี่ยวกาล

บ่เลือกยามเวลานั้น ควรขานเฮียกให้มาเห็น
ควรบำเพ็ญน้อมใส่ตน ฝึกฝนใจให้มีแท้
เป็นกระแสกุศลยิ่ง ความจริงอันประเสริฐค่า
วิญญูชนพึงศึกษา ปฏิบัติฮู้ชัดแจ้ง
แยงเห็นได้เฉพาะตน ฯ

ดูกรสงฆ์ทรงเพศซ้น วิมลวัตรธรรมขันธ์
คันหากเธอตั้งใจตรึก ระลึกถึงพระธรรมได้
ความย่านภัย หวั่นหวาดล้น ความขนพองสยองสั่น
แนวข้องขัดอุปัททวัน อันได้มีหนีห่างท่าน
บ่นานสิ้น ถิ่มบ่ยัง ฯ

โน เจ ธัมมัง อะนุสสะเรยยาถะ อะถะ สังฆัง อะนุสสะเรยยาถะ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

หากบ่อนุสรณ์ตั้ง ระลึกหยั่งพระธรรมหมาย
ยามนั้นให้หมู่เธอตรึก ระลึกถึงพระสงฆ์นี้
ว่า...ผู้มีศีลพระสงฆ์ท่าน สาวกองค์ภควันต์
ประพฤติพรหมจรรย์ใฝ่ ศีลวิสุทธิ์ผุดผ่องใส
ได้ประพฤติดี, ถืกต้อง ฮีตคองเกี้ยงเที่ยงทาง
ปฏิบัติตรงวัตรตั้ง เป็นธรรมดั่งระเบียบสอน
สังวรทำกรรมสมควร มวลพระสงฆ์คือไผแท้
ได้แก่องค์ภิกษุฮู้ คู่บุรุษนับเป็นสี่
แปดบุรุษบุคคลมี นี้คือสงฆ์สาวกค้ำ
พระธรรมแก้วภควันต์

ควรบูชาศรัทธาบ้าน สักการแต่งของถวาย
ควรใส่ใจของต้อนฮับ ควรรับของทำบุญได้
ควรให้ทาน บริจาค ทักษิณาถอนตระหนี่
ผู้ควรนบอัญชลี นาบุญดีของโลกหล้า
ผลาเยี่ยมเปี่ยมกุศล

สังฆัง หิ โว ภิกขะเว อะนุสสะระตัง ยัมภะวิสสะติ ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส วา โส ปะหิยยิสสะติ ตัง กิสสะ เหตุ ตะถาคะโต หิ ภิกขะเว อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วีตะราโค วีตะโทโส วีตะโมโห อะภิรุ อัจฉัมภี อะนุต์ราสี อะปะลายีติ ฯ

ดูกรสงฆ์ทรงเพศซ้น วิมลวัตรธรรมขันธ์
คันหากเธอตั้งใจตรึก ระลึกถึงพระสงฆ์ได้
ความย่านภัย หวั่นหวาดล้น ความขนพองสยองสั่น
แนวข้องขัดอุปัททวัน อันได้มีหนีห่างท่าน
บ่นานสิ้น ถิ่มเสื่อมหาย ฯ

เหตุย้อนหยังจั่งเป็นได้ หมายย้อนว่าพระสัตถา
องค์ตถาคตฮุ่งธรรม สัมมาสัมพุทโธท่าน
ประหารตัดราคะพ้น เหมิดมลทินโทสะฮั่ว
ปราศจากโมหะมัว บ่ย่านกลัว บ่หวาดพ้อ
บ่สะดุ้ง บ่หนี ฯ

อิทะมะโวจะ ภะคะวา อิทัง วัต์วานะ สุคะโต อะถาปะรัง เอตะทะโวจะ สัตถา

อะรัญเญ รุกขะมูเล วา สุญญาคาเร วะ ภิกขะโว
อะนุสสะเรถะ สัมพุทธัง ภะยัง ตุมหากะ โน สิยา

ไวยากรณ์ภาษิตนี้ ชินสีห์พระสัตถา
ภควันต์ สุคตตรัส ได้ประกาศจบลงแล้ว
แก้วบรมครูแจ้ง ทรงแสดงคาถาใหม่
ต่อไปอีกตื่มเพิ่ม เติมหน้าว่าประพันธ์

ดูก่อนสงฆ์ทรงเพศท่าน กล้าหาญหมู่เธอทั้งหลาย
อยู่ป่าไพร เหง้าไม้ปัก หม่องพักกายเฮือนแปนว่าง
นึกถึงยังพระพุทธเจ้า ความย่านเซาบ่กลัวสั่น
บ่หวั่นไหวภัยบ่ต้อง บ่มาข้องหมู่คุณ

โน เจ พุทธัง สะเรยยาถะ โลกะเชฏฐัง นะราสะภัง
อะถะ ธัมมัง สะเรยยาถะ นิยยานิกัง สุเทสิตัง
คันบ่ตรึกระลึกคุ้น คุณพระพุทธนรสีห์
ผู้สิริเจริญสุด มนุษย์คนโลกาเยิ้น
องอาจเกินกว่าชนยิ่ง ให้คำนิงตรึกตรองฮ่ำ
ระลึกถึงแก้วพระธรรม นำสัตว์ออกจากทุกข์ได้
ทรงไขแจ้งดีงดงาม

โน เจ ธัมมัง สะเรยยาถะ นิยยานิกัง สุเทสิตัง
อะถะ สังฆัง สะเรยยาถะ ปุญญักเขตตัง อะนุตตะรัง
คันบ่อาจระลึกย้ำ พระธรรมแต่งคุณสวัสดิ์
นำสัตว์ออกจากทุกข์แทง ทรงแสดงไว้ดีล้วน
ยามนั้นควรระลึกไว้ ในพระสงฆ์ทรงศีลหมู่
สาวกพระสัพพัญญู ผู้เป็นนาบุญเยี่ยม
หาเทียมเท่าท่อบ่มี

เอวัมพุทธัง สะรันตานัง ธัมมัง สังฆัญจะ ภิกขะโว
ภะยัง วา ฉัมภิตัตตัง วา โลมะหังโส นะ เหสสะตีติ
ผู้เห็นภัยวัฏฏะนี้ มุนีหมู่ภิกษุสงฆ์
เมื่อเธอตรงระลึกหา พระพุทธนำ พระธรรมซึ้ง

ถึงพระสงฆ์องค์คุณร่วม ความย่านกลัว ความหวาดสั่น
ความสะดุ้ง ความไหวหวั่น ขนลุกซันสยองเกล้า
คราวนี้หากบ่มี...ได้แหลว ฯ

๑๗/๕/๒๕๖๓

พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๗ สังยุตตนิกาย สคาถวรรค
หน้าที่ ๒๖๓-๒๖๕ หัวข้อที่ ๘๖๑-๘๖๖

บทขัดอาฏานาฏิยปริตร

อัปปะสันเนหิ นาถัสสะ สาสะเน สาธุสัมมะเต
อะมะนุสเสหิ จัณเฑหิ สะทา กิพพิสะการิภิ
ปะริสานัญจะตัสสันนะ มะหิงสายะ จะ คุตติยา
ยันเทเสสิ มะหาวีโร ปะริตตันตัมภะณามะ เห ฯ

พุทธองค์ผู้แกล้วกล้า กูร์ณาใหญ่เลิศในสงฆ์
ทรงแสดงพระปริตร สิทธิมนต์กุศลป้อง
หวังคุ้มครองศรัทธาล้วน มวลพุทธบริษัทสี่
บ่ให้ถืกเบียดชีวี จากผีอมนุษย์ฮ้าย
นิสัยบาปหยาบบ่ดี

ตลอดกาลสู่มื้อนี้ ใจหนีเสื่อมบ่เลื่อมใส
ในคำสอนพระชินสีห์ ที่เพิ่งซุมโลกสัตว์ได้
ผองเวไนยชนฮู้ เชิดชูเป็นศาสน์ดีใฝ่
ขอเชิญหมู่เฮาทั้งหลาย ตั้งใจสวดปริตรนั้น
ฉันทะพร้อมพร่ำเพียง...กันเทอญฯ

๙/๖/๒๕๖๓

อาฏานาฏิยปริตร

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ จักขุมันตัสสะ สิรีมะโต
สิขิสสะปิ นะมัตถุ สัพพะภูตานุกัมปิโน

เฮียมขอนบอภิวาท ศาสดาพระวิปัสสี
มีจักษุคือปัญญา ฮักษาคงสิริไว้
น้อมไหว้พระสิขีเลิศ ประเสริฐองค์ทรงคุณใหญ่
พระทัยอนุเคราะห์เอื้อ ปวงสัตว์เชื้อทุกส่ำชนม์

เวสสะภุสสะ นะมัตถุ นหาตะกัสสะ ตะปัสสิโน
นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ มาระเสนัปปะมัททิโน

เฮียมขอนบนอบล้น วิมลพระเวสสภู
ชำระขูกิเลสหนา ตบะธรรมบำเพ็ญเยี่ยม
เฮียมขออัญชุลีก้ม ประนมองค์เลิศโลกหมู่
พระกกุสันธะครู ผู้ย่ำยีมารใหญ่น้อย
เสนาห้อยบ่ยัง ฯ

โกนาคะมะนัสสะ นะมัตถุ พ์ราห์มะณัสสะ วุสีมะโต
กัสสะปัสสะ นะมัตถุ วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ

เฮียมขออัญชุลีตั้ง น้อมยังพระโกนาคมน์
อยู่จบพรหมจรรย์งาม ผู้ลอยกรรมบาปเลวร้าย
ความน้อมใจแห่งผู้ข้าฯ บูชาพระกัสสปะ
พุทธองค์ทรงม้มล่วง พ้นวิเศษกิเลสขวง
ทั้งปวงหลุดวิสุทธิ์เกี้ยง เพียงเศษสิ้นบ่ยัง ฯ

อังคีระสัสสะ นะมัตถุ สัก์ยะปุตตัสสะ สิรีมะโต
โย อิมัง ธัมมะมะเทเสสิ สัพพะทุกขาปะนูทะนัง

เฮียมขออัญชุลีตั้ง อังคีรสพระชินสีห์
มุนีศากยบุตร พิสุทธิ์ทรงสิริไว้
พระองค์ได้สัตถาท่าน ภควันต์ประกาศเล่า
แสดงธรรมเครื่องบรรเทา ทุเลาปลงทุกข์ห้วง
ทั้งปวงสิ้นแน่นอน

เย จาปิ นิพพุตา โลเก ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง
เต ชะนา อะปิสุณา มะหันตา วีตะสาระทา

ชนผู้ดับกิเลสฮ้อน หมู่ได้ผ่อนถอนความหมอง
เห็นแจ้งคองความจริงไข ในโลกแยงแจ้งญาณล้น
หมู่ชนมีปัญญานั้น บ่มีการส่อเสียดใส่
ทรงความจริงคุณยิ่งใหญ่ บ่หวั่นไหวบ่เกรงย่าน
ความสะท้านสั่นบ่มี

หิตัง เทวะมะนุสสานัง ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง

เทวดามนุษย์นี้ มีกายถ่อมน้อมจิตหา
สัมพุทธะพระองค์ได้ โปรดเวไนย์ผู้กูลเกื้อ
เพื่อปวงเทวดาเจ้า มนุษย์เฮาทั้งหลายหมู่
ผู้เป็นสมณะเค้า โคดมเหง้าศาสนา

วิชชาจะระณะสัมปันนัง มะหันตัง วีตะสาระทัง
วิชชาจะระณะสัมปันนัง พุทธัง วันทามะ โคตะมันติ

ผู้สมบูรณ์วิชชากล้า จรณะเปี่ยมพร้อมพูนสม
อุดมคุณสูง, ใหญ่, หนัก ปราศจาก ความเกรงย้าน
อรหันต์พุทธเจ้า โคดมเหง้าศาสนา
วิชชาจรณะเปี่ยม ข้าพระองค์ทั้งหลาย
วันทาไหว้ผู้เลิศเยี่ยม ยากเทียมได้โลกภพภูมิ ฯ

นะโม เม สัพพะพุทธานัง อุปปันนานัง มะเหสินัง
ตัณหังกะโร มะหาวีโร เมธังกะโร มะหายะโส
ข้าพเจ้าขอนอบน้อม จอมธรรมพระบรมวิสุทธิ์
พระสัมพุทธ์มารวิชัย คุณใหญ่แพงแสวงค้น
อุดมผลเกิดขึ้นแล้ว แก้วพระตัณหังกร ค่า
ผู้กล้าหาญใหญ่เดชา พระเมธังกรนั้น
อรหันต์เจ้ายศใหญ่คุณ

สะระณังกะโร โลกะหิโต ทีปังกะโร ชุตินธะโร
โกณฑัญโญ ชะนะปาโมกโข มังคะโล ปุริสาสะโภ
พระสรณังกรโปรดสัตว์รุ่น เกื้อกูลโลกเมตตาสอน
ทีปังกรพุทธองค์ พระผู้ทรงปัญญาไว้
ประมุขในปวงชนชั้น พระโกณฑัญญ์ประธานหมู่
องค์พระมังคะละครู ผู้ทรงเป็นบุรุษเลิศ
ประเสริฐล้ำลื่นไผ

สุมะโน สุมะโน ธีโร เรวะโต ระติวัฑฒะโน
โสภิโต คุณะสัมปันโน อะโนมะทัสสี ชะนุตตะโม

พระสุมนะปราชญ์ควรไหว้ ใจงามค่องเสียสละ
องค์พระเรวตะครู ผู้เพิ่มพูนยินดีล้ำ
นามพระโสภิตะ ฮู้ ผู้สมบูรณ์คุณเต็มที่
พระอโนมะทัสสี มุนีองค์อุดมล้ำ
ธรรมสูงเยี่ยมเกินหมู่ชน

ปะทุโม โลกะปัชโชโต นาระโท วะระสาระถี
ปะทุมุตตะโร สัตตะสาโร สุเมโธ อัปปะฏิปุคคะโล

พระปทุมประเสริฐล้น เฮ็ดโลกหม่นให้ฮู่งใส
มารวิชัยพระนารทะ สารถีประเสริฐกล้า
พระปทุมุตตระเจ้า เป็นที่พึ่งเป็นฮ่มเงา
ของเหล่าสัตว์ พระสูงส่ง สุเมธะพุทธองค์
ผู้ดำรงคุณยอดเยี่ยม หาเทียมเท่าท่อบ่มี

สุชาโต สัพพะโลกัคโค ปิยะทัสสี นะราสะโภ
อัตถะทัสสี การุณิโก ธัมมะทัสสี ตะโมนุโท

เลิศกว่าผองสัตว์โลกนี้ นรสีห์พระสุชาตะ
พระปิยะทัสสี ครู ผู้ประเสริฐกว่าชนแท้
ผู้แผ่ผายกูร์ณาปราชญ์ พระอัตถะทัสสีหล่ำ
พระธัมมะทัสสีนำ ทรงกำจัดความมืดต้าน
บรรเทาถิ่มอวิชชา

สิทธัตโถ อะสะโม โลเก ติสโส จะ วะทะตัง วะโร
ปุสโส จะ วะระโท พุทโธ วิปัสสี จะ อะนูปะโม

ยากเสมอในโลกหล้า หาเทียมพระสิทธัตถะ
พระติสสะ ประเสริฐศรี กว่าปราชญ์มีทั้งหลายแล้ว
พระปุสสะแก้วองค์ล้ำ ประทานธรรมประเสริฐค่า
วิปัสสีพระสัมมา หาผู้เปรียบเทียบบ่ได้
ในผืนใต้โลกลุ่มคน

สิขี สัพพะหิโต สัตถา เวสสะภู สุขะทายะโก
กะกุสันโธ สัตถะวาโห โกนาคะมะโน ระณัญชะโห
กัสสะโป สิริสัมปันโน โคตะโม สัก์ยะปุงคะโว ฯ

ผู้เกื้อกูลผองสัตว์ล้น วิมลผ่องพระสิขี
ชินสีห์สัตถาครู ผู้สั่งสอนหนทางฮู้
องค์พระเวสสภูท่าน ทรงประทานความสุขแบ่ง
พระกกุสันโธแต่ง สัตว์ข่วมแอ่งกันดารลี้
ขนหนีจากบาปชั่วหมอง

ผู้กำจัดข้าศึกข้อง กิเลสจ่องมวลตัณหา
พระสัตถา โกนาคมน์ อุดมคุณสมบูรณ์เยี่ยม
ผู้เปี่ยมเต็มสิริโห่ง องค์พระกัสสปะบ่ม
พระสมณโคดม องค์บรมประเสริฐเกล้า
ศากยะเจ้าผู้ดี

เอเต จัณเณ จะ สัมพุทธา อะเนกะสะตะโกฏะโย
สัพเพ พุทธา อะสะมะสะมา สัพเพ พุทธา มะหิทธิกา

พระพุทธเจ้าเหล่านี้ ชินสีห์อื่นพระสัมมา
สังขยานับบ่ไหว หลายร้อยโกฏิประมาณมัม
องค์บรมพุทโธนั้น เสมอกันพุทธคุณ
ไพบูลย์เยี่ยมยากเทียมซ่ำ สู่พระองค์เจ้าแห่งธรรม
ล้ำมหิทธิฤทธิ์กล้า ปัญญาล้นลื่นหลาย

สัพเพ ทะสะพะลูเปตา เวสารัชเชหุปาคะตา
สัพเพ เต ปะฏิชานันติ อาสะภัณฐานะมุตตะมัง

สู่พระองค์สำเร็จได้ ในพระทศพลญาณ
ความอาจหาญประกอบอรรถ เวสารัชชญาณพร้อม
จอมมหามุนีท่าน อรหันต์ประกาศค่า
ตรัสรู้ปฏิญญา ฐานะอันอุดมล้ำ
คุณธรรมยิ่งสูงลื่นคน

สีหะนาทัง นะทันเต เต ปะริสาสุ วิสาระทา
พ๎รัห๎มะจักกัง ปะวัตเตนติ โลเก อัปปะฏิวัตติยัง

ทรงเป็นปราชญ์องอาจล้น เหมิดความหม่น จิตกล้าหาญ
พระอาการบันลือธรรม เกรงขามสีหนาทอ้าง
กลางพุทธบริษัทฮู้ สัพพัญญูผู้เลิศเด่น
ทรงยังพรหมจักรเห็น ให้เป็นในโลกนี้
บ่มีค้านแม่นผู้ได้

อุเปตา พุทธะธัมเมหิ อัฏฐาระสะหิ นายะกา
ท์วัตติงสะลักขะณูเปตา สีต์ยานุพ์ยัญชะนาธะรา

เป็นผู้นำหมู่ชนได้ อาศัยเหตุบริสุทธิ์
ประกอบพุทธธรรมมวล ถ้วนสิบแปดประการพุ้น
สมบูรณ์ลักษณะต้อง ของมหาบุรุษธรรม
สามสิบสองประการผ่าน ดำรงพระอนุพยัญชน์
สำคัญเทิงแปดสิบด้าน ประการถ้วนส่วนสรรพ์

พ์ยามัปปะภายะ สุปปะภา สัพเพ เต มุนิกุญชะรา
พุทธา สัพพัญญุโน เอเต สัพเพ ขีณาสะวา ชินา

มีพระรัศมีซ่าน ฉัพพัณณ์พาดงดงามแสง
แยงจากพระวรกาย แผ่สายข้างละวาอ้อม
ทรงเป็นจอมมุนีเจ้า เผ่าประเสริฐเลิศโลกหมู่
ทรงเป็นพระสัพพัญญู ผู้เหมิดจากกิเลสกั้น
ตัณหาสิ้นชนะมาร

มะหัปปะภา มะหะเตชา มะหาปัญญา มะหัพพะลา
มะหาการุณิกา ธีรา สัพเพสานัง สุขาวะหา

มีพระรัศมีซ่าน ฉัพพัณณ์ใหญ่ พระเดชหลาย
แจ้งฮู่งนัยน์พระปัญญา พระกำลังมากเหลือล้ำ
ทรงธรรมพรหมวิหารเยี่ยม เปี่ยมมหากูร์ณาลื่น
เป็นจอมปราชญ์โปรดสัตว์อื่น ทรงยื่นสุขนำส่งให้
ปวงสัตว์ได้พบพา

ทีปา นาถา ปะติฏฐา จะ ตาณา เลณา จะ ปาณินัง
คะตี พันธู มะหัสสาสา สะระณา จะ หิเตสิโน

เป็นเกาะพัก สัตว์โลกหล้า
หม่องต้านภัย หลบผีกผอง
เป็นคติ เผ่าพันธุ์พ้อง
สรณะที่เพิ่งใจ

เพิ่งพาบ่อนเนาอาศัย
ของหมู่สัตว์เหมิดมวลนี้
หม่องยินดีอุ่นใจใหญ่
แสวงให้ประโยชน์เอื้อ
เกื้อกูลซ้วนสัตว์หมู่หลาย

สะเทวะกัสสะ โลกัสสะ สัพเพ เอเต ปะรายะนา
เตสาหัง สิระสา ปาเท วันทามิ ปุริสุตตะเม

เป็นที่หวังเบื้องหน้าได้
ประเสริฐเกินสัตว์โลกผอง
ข้าพระพุทธเจ้าน้อม
ยุคลบาทพระสัมมา

พระเจ้าใหญ่นั้นทั้งเหมิด
พ่องหมู่เทวดาด้าว
กระหม่อมไหว้ลงแทบฝ่า
สัมพุทธะพระองค์เจ้า
เหล่านั้นระลึกหา

วะจะสา มะนะสา เจวะ วันทาเมเต ตะถาคะเต
สะยะเน อาสะเน ธาเน คะมะเน จาปิ สัพพะทา

พร้อมวาจา ใจผู้ข้า
อภิวาทบรมครู
ตถาคตองค์เจ้า
ในหม่องนอน หม่องนั่ง

วันทานบบรรจบหัตถ์
ผู้บุรุษสูงสุดกล้า
เหมิดเหล่านั้นบรรลุฝั่ง
ทั้งหม่องยืน หม่องย่างย้าย
ไปมาเยื้องคู่สุยาม

สะทา สุเขนะ รักขันตุ พุทธา สันติกะรา ตุวัง
เตหิ ต์วัง รักขิโต สันโต มุตโต สัพพะภะเยนะ จะ

ขององค์พุทธเลิศล้ำ ทรงนำสร้างสันติหลัก
จงฮักษาเจ้าอยู่ดี มีสุขตามสู่ยามนั้น
โตเจ้าอันพระพุทธเจ้า เหล่านั้นทรงฮักษาเบิ่ง
จงเป็นผู้ปลอดภัยเหิง เทิงพ้นอันตรายลี้
หนีปวงฮ้ายคู่สู่แนว

สัพพะโรคะวินิมุตโต สัพพะสันตาปะวัชชิโต
สัพพะเวระมะติกกันโต นิพพุโต จะ ตุวัง ภะวะ ฯ

ม้มหวิดโรคทั้งปวงแล้ว แคล้วคลาดปราศสิ่งสับสน
อัคคีลนเดือดฮ้อนหาย คุสิ่งไกลไลเว้น
หนีไกลเวรล่วงหลีกพ้น บ่วนเกี้ยวเทียวฝั้นจ่อง
อีกดับทุกข์ความมัวหมอง ทั้งผองมวลตัณหาได้
สำบายแล้วอยู่สราญ ฯ

เตสัง สัจเจนะ สีเลนะ ขันติเมตตาพะเลนะ จะ
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ ฯ

ด้วยเดชศีล สัจจะท่าน กำลังกลั่นแห่งขันติ
สิริธรรมเมตตาครอง ของพระชินสีห์นั้น
ภควันต์พระองค์เจ้า เฝ้าฮักษาแยงม่าย
ปกปักหมู่ท่านทั้งหลาย ให้มีสุขอยู่ดีสร้าง
ห่างเจ็บไข้โรคอย่ามี

ปุรัตถิมัส์มิง ทิสาภาเค สันติ ภูตา มะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ปวงภูตตนคนธรรพ์นี้ มีฤทธิ์ใหญ่อาศัยสถิต
อยู่เขตทิศบูรพา เบื้องหน้าตาเว็นออกก้ำ
ภูตใจงามหมู่นั้น ปวงคนธรรพ์เอาใจใส่
นำฮักษาท่านทั้งหลาย ให้อยู่ดีมีสุขร่วม
ความเจ็บไข้โรคอย่าพาน

ทักขิณัส์มิง ทิสาภาเค สันติ เทวา มะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ปวงเทพาอมรชั้น อาจหาญฤทธิเดชหลาย
สถิตในทิศทักษิณ อยู่ถิ่นภูมิทางใต้
เทพทั้งหลายหมู่นั้น ปวงเทวันปกป้องม่าย
นำฮักษาท่านทั้งหลาย ให้อยู่ดีมีสุขร่วม
ความเจ็บไข้โรคอย่ามี

ปัจฉิมัส์มิง ทิสาภาเค สันติ นาคา มะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ปวงพญานาคหมู่นี้ มีฤทธิ์ใหญ่เนาสถิต
อยู่เขตทิศปัจฉิมทาง เบื้องหลังตาเว็นตกก้ำ
นาคใจงามเหมิดหมู่นั้น อภิบาลเอาใจใส่
นำฮักษาท่านทั้งหลาย ให้อยู่ดีมีสุขร่วม
ความเจ็บไข้โรคอย่าพาน

อุตตะรัส์มิง ทิสาภาเค สันติ ยักขา มะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ปวงยักษียักษานั้น บันดาลฤทธิเดชหลาย
เนาอยู่ในอุดรทิศ สถิตภูมิทางเหนือพุ้น
ยักษ์การุณย์มวลหมู่นั้น อภิบาลปกป้องม่าย
นำฮักษาท่านทั้งหลาย ให้อยู่ดีมีสุขร่วม
ความเจ็บไข้โรคอย่าพาน

ปุริมะทิสัง ธะตะรัฏโฐ ทักขิเณนะ วิรุฬหะโก
ปัจฉิเมนะ วิรูปักโข กุเวโร อุตตะรัง ทิสัง

ท้าวธะตะรฐนั้น อยู่ด้านทิศบูรพา
ท้าววิรุฬหกะองค์ ทิศดำรงทักษิณใต้
ในประจิมทิศด้าว ท้าววิรูปักข์อยู่
หม่องท้าวเวสสุวรรณอยู่ หรือกุเวร อุดรก้ำ
ประจำเบื้องทิศเหนือ

จัตตาโร เต มะหาราชา โลกะปาลา ยะสัสสิโน
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

สี่มหาราชเกื้อ ความเผื่อแผ่แยงปกปัก
ฮักษาโลกสวัสดี ผู้ยศมีมวลนั้น
จตุโลกบาลค้ำ ตามส่องกิจเอาจิตใส่
นำฮักษาท่านทั้งหลาย ให้อยู่ดีมีสุขร่วม
ความเจ็บไข้โรคอย่าพาน

อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา
เตปิ ตุมเห อะนุรักขันตุ อาโรคะเยนะ สุเขนะ จะ

ปวงเทวาประเสริฐนั้น อาจหาญฤทธิเดชหลาย
สถิตในอากาศเวิง สถิตเทิงพื้นภูมิหล้า
เทวดามวลหมู่นั้น อภิบาลปกป้องม่าย
นำฮักษาท่านทั้งหลาย ให้อยู่ดีมีสุขร่วม
ความเจ็บไข้โรคอย่าพาน

สัจจะกิริยาคาถา

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง

หม่องเพิ่งอื่นข้าพเจ้า เข้าซ้นยึดบ่มีไส
มารวิชัยภควันต์ ที่เพิ่งอันประเสริฐยิ่ง
หลักจริงของข้าพเจ้า อ้างคำเว้าสัจจะว่า
ขอชัยมงคลพา เจริญมาเกิดแก่ท่าน
สู่กาลมื้อสู่คราว ฯ

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง

หม่องเพิ่งอื่นข้าพเจ้า เข้าซ้นยึดบ่มีไส
พระธรรมในศาสนา ที่เพิ่งพาประเสริฐยิ่ง
หลักจริงของข้าพเจ้า อ้างคำเว้าสัจจะว่า

ขอชัยมงคลพา เจริญมาเกิดแก่ท่าน
สู่กาลมื้อสู่คราว ฯ

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
หม่องเพิ่งอื่นข้าพเจ้า เข้าซั้นยึดบ่มีใส
พระสงฆ์ในศาสนา ที่เพิ่งพาประเสริฐยิ่ง
หลักจริงของข้าพเจ้า อ้างคำเว้าสัจจะว่า
ขอชัยมงคลพา เจริญมาเกิดแก่ท่าน
สู่กาลมื้อสู่ปี ฯ

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง พุทธะสะมัง นัตถิ ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต
รัตนะในโลกนี้ มีหลากอย่างประมาณไข
นับแนวได๋แนวหนึ่งนาม แก้วเพชรคำมณีเยี่ยม
บ่เทียมองค์พระพุทธแก้ว แนวเสมอบ่มีท่อ
เหตุนั้นอานิสงส์ก่อ ขอความสุขสวัสดิ์เลิศ
เกิดเทียมท่านให้อยู่ดี

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง ธัมมะสะมัง นัตถิ ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต
รัตนะในโลกนี้ มีหลากอย่างประมาณไข
นับแนวได๋แนวหนึ่งนาม แก้วเพชรคำมณีเยี่ยม

บ่เทียมองค์พระธรรมแก้ว แนวเสมอบ่มีท่อ
เหตุนั้นอานิสงส์ก่อ ขอความสุขสวัสดิ์เลิศ
เกิดเทียมท่านให้อยู่ดี

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง สังฆะสะมัง นัตถิ ตัส๎มา โสตถี ภะวันตุ เต

รัตนะในโลกนี้ มีหลากอย่างจาระไน
นับแนวได้แนวหนึ่งนาม แก้วเพชรคำมณีเยี่ยม
บ่เทียมองค์พระสงฆ์แก้ว แนวเสมอบ่มีท่อ
เหตุนั้นอานิสงส์ก่อ ขอความสุขสวัสดิ์เลิศ
เกิดเทียมท่านให้อยู่ดี ฯ

สักกัต๎วา พุทธะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
หิตัง เทวะมะนุสสานัง พุทธะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ทุกขา วูปะสะเมนตุ เต

จิตน้อมนบเคารพแล้ว แก้วพระพุทธชินสีห์
องค์มุนีพระสัตถา เปรียบดั่งยาโอสถยิ่ง
อุดมจริงประเสริฐแท้ แผ่ประโยชน์เกื้อกูลสู่
หมู่มนุษย์ทั่วหน้า เทวาพร้อมพร่ำกัน
เดชพระพุทธเจ้านั้น บรรดาเภทภัยพิบัติ
ปวงอุปัททวะมี พินาศหนี มลายสิ้น
ให้มลทินความหมองเศร้า ทุกข์เจ้ายังจั่งไฟจี่
สงบโดยสวัสดี สันติมีถ้วนหน้า
อย่าคาข้องค่องสู่แนว

สักกัต์วา ธัมมะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
ปะริฬาหูปะสะมะนัง ธัมมะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ภะยา วูปะสะเมนตุ เต

จิตน้อมนบเคารพแล้ว แก้วธรรมะพระนรสีห์
ตรัสไว้ดีพระสัตถา เปรียบดั่งยาโอสถยิ่ง
อุดมจริงประเสริฐแท้ แก้กระวนกระวายลู่
สงบหมู่แนวฮุ่มฮ้อน เครื่องถอนถิ่มระงับทัน
เดชพระธรรมรัตน์นั้น บรรดาเภทภัยพิบัติ
ปวงอุปัททวะมี พินาศหนี มลายสิ้น
ให้มลทินความหมองเศร้า ภัยเจ้ายังจั่งไฟจี่
สงบโดยสวัสดี สันติมีถ้วนหน้า
อย่าคาข้องค่องสู่แนว

สักกัต์วา สังฆะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง สังฆะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ โรคา วูปะสะเมนตุ เต

จิตน้อมนบเคารพแล้ว แก้วคือพระสาวกสงฆ์
ปฏิบัติตรง ดี งาม เพื่อฮู้ธรรมทุกข์ข้ามพ้น
อุดมผลเปรียบยายิ่ง โอสถจริงประเสริฐค่า
เป็นผู้ควรของบูชา ควรสักการะฮับต้อน
นาบุญข่อนทุกสถาน

เดชพระธรรมรัตน์นั้น บรรดาเภทภัยพิบัติ
ปวงอุปัททวะมี พินาศหนี มลายสิ้น

ให้มลทินความหมองไหม้ โรคแนวได๋พยาธิจี่
สงบโดยสวัสดี สันติมีถ้วนหน้า
อย่าคาข้องค่องสู่แนว ฯ

๑๘/๖/๒๕๖๓

สัพพีติโย วิวัชชันตุ สัพพะโรโค วินัสสะตุ
มา เต ภะวัต์วันตะราโย สุขี ทีฆายุโก ภะวะ

ความเสนียดจัญไรฮ้าย ทั้งหลายล่วงมลายหนี
โรคอย่ามีภัยอย่าพาน พยาธิขันธ์บรรเทาสิ้น
มลทินอันตรายเว้น เทิงเคราะห์เข็ญอย่าต้องใส่
เจ้าอย่ามีโทษแนวได๋ ให้มีสุข อายุหมั่น
ขวัญยืนยั้งอยู่ดี

อะภิวาทะนะสีลิสสะ นิจจัง วุฑฒาปะจายิโน
จัตตาโร ธัมมา วัฑฒันติ อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง

ธรรมะสี่ประการนี้ มีอายุ ฉวีพรรณ
ความสำราญสุขเกษม กำลังเต็มสมบูรณ์พร้อม
ย่อมเจริญแก่คนฮู้ ผู้มีใจเคารพอ่อน
มีนิสัยกราบไหว้ก่อน สังวรยอมน้อมตนให้
คุณวัยท่านผู้ใหญ่ทำ
เป็นนิตย์แหลว ฯ

๒๙/๕/๒๕๖๓

บทขัดอังคุลิมาลปริตร

ปะริตตัง ยัมภะณันตัสสะ นิสินนัฏฐานะโธวะนัง
อุทะกัมปิ วินาเสติ สัพพะเมวะ ปะริสสะยัง

แม้แต่น้ำล้างตั่งหม่อง ฮองนั่งพระอริยสงฆ์
ของพระองคุลิมาล สัมปชัญญ์สติตั้ง
กำลังสวดปริตรให้ สาธยายมนต์ท่อง
ก็กำจัดสิ่งเศร้าหมอง ผองหมู่อันตรายสิ้น
ภินท์พังม้างเสื่อมเซา

โสตถินา คัพภะวุฏฐานัง ยัญจะ สาเธติ ตังขะเณ
เถรัสสังคุลิมาลัสสะ โลกะนาเถนะ ภาสิตัง
กัปปัฏฐายิ มะหาเตชัง ปะริตตันตัมภะณามะ เห.

องค์พระโลกนาถเจ้า ภาษิตเล่าพระปริตร
มนต์ประสิทธิ์การออกครรภ์ สำเร็จพลันปลอดภัยแท้
แก่พระอรหันต์ท่าน องคุลิมาลเถระใฝ่
ปริตรนั้นมีเดชใหญ่ ดำรงไปชั่วกัปฮู้
หมู่เฮาพร้อมสวดฮ่วมกัน...เทอญ ฯ

อังคุลิมาลปริตร

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยายะ ชาติยา ชาโต
นาภิชานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา ฯ
เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ คัพภัสสะ ฯ

น้อยสมรบังอรหล่า อาตมานับแต่เกิดเห็น
เถิงชาติเป็นอริยชน ฮู้ตนดีบ่เคยแกล้ง
แฝงใจปลงเฮ็ดล่วงล้ำ ชีพสัตว์อื่นฆ่าใส่กรรม
ด้วยคำสัตย์วาจาแน่ ขอสวัสดีแผ่
เกิดแก่เธอ ลูกอยู่ท้อง ห้องครรภ์ซ้นอยู่สราญ ฯ

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยายะ ชาติยา ชาโต
นาภิชานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา ฯ
เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ คัพภัสสะ ฯ

น้อยสมรบังอรหล่า อาตมานับแต่เกิดเห็น
เถิงชาติเป็นอริยชน ฮู้ตนดีบ่เคยแกล้ง
แฝงใจปลงเฮ็ดล่วงล้ำ ชีพสัตว์อื่นฆ่าใส่กรรม
ด้วยคำสัตย์วาจาแน่ ขอสวัสดีแผ่
เกิดแก่เธอ ลูกอยู่ท้อง ห้องครรภ์ซ้นอยู่สราญ ฯ

ยะโตหัง ภะคินิ อะริยายะ ชาติยา ชาโต
นาภิชานามิ สัญจิจจะ ปาณัง ชีวิตา โวโรเปตา ฯ
เตนะ สัจเจนะ โสตถิ เต โหตุ โสตถิ คัพภัสสะ ฯ

น้อยสมรบังอรหล่า อาตมานับแต่เกิดเห็น
เถิงชาติเป็นอริยชน ฮู้ตนดีบ่เคยแกล้ง
แฝงใจปลงเฮ็ดล่วงล้ำ ชีพสัตว์อื่นฆ่าใส่กรรม
ด้วยคำสัตย์วาจาแน่ ขอสวัสดีแผ่
เกิดแก่เธอ ลูกอยู่ท้อง ห้องครรภ์ซ้นอยู่สราญ ฯ

อังคุลิมาลสูตร พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๕ มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปัณณาสก์ หน้า ๓๖๓-๓๖๔ ข้อ ๕๓๐-๕๓๑

บทขัดโพชฌังคปริตร

สังสาเร สังสะรันตานัง สัพพะทุกขะวินาสะเน
สัตตะ ธัมเม จะ โพชฌังเค มาระเสนัปปะมัททิโน
พุชฌิต๎วา เยปิเม สัตตา ติภะวามุตตะกุตตะมา
อะชาติง อะชะราพยาธิง อะมะตัง นิพภะยัง คะตา
เอวะมาทิคุณูเปตัง อะเนกะคุณะสังคะหัง
โอสะถัญจะ อิมัง มันตัง โพชฌังคันตัมภะณามะ เห ฯ

ผู้ประเสริฐธรรมเลิศล้น พ้นจากภพเหมิดทั้งสาม
บรรลุธรรมพระนิพพาน อันบ่เกิด ไม่เฒ่าแท้
บ่แก่เจ็บ บ่ตายพ้อ บ่มีภัย ย้อนฮู้ป่อง
ธรรมเจ็ดข้อโพชฌงค์ค่อง กำจัดผองความทุกข์มู่
หมู่สัตว์ข้องเที่ยววน

วัฏฏะกงสงสารหม่น เป็นผลเครื่องย่ำยีผลาญ
พญามารพร้อมเสนา ขอบรรดาหมู่เฮาได้

ฮ่วมใจสวดโพชฌงค์นี้ อาทิคุณประกาศว่า
รวมเอาคุณอเนกค่า สูตรเป็นยาโอสถล้น
เป็นมนต์พร้อมพร่ำกัน...เทอญ ฯ

โพชฌังคปริตร

โพชฌังโค สะติสังขาโต ธัมมานัง วิจะโย ตะถา
วิริยัมปีติปัสสัทธิ โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร

องค์ธรรมให้ตรัสรู้ สติอยู่รำลึกไข
ธรรมวิจัยตรึกตรองหา ศึกษาธรรมละเอียดค้น
วิริยะผลบากบั่นสู้ เชิดชูเขี่ยนความเพียรใฝ่
ปีติความเอิบอิ่มใจ เที่ยงในปัสสัทธิโห่ง
ส่วงใจโล่งตั้งเที่ยงซัน

สะมาธุเปกขะโพชฌังคา สัตเตเต สัพพะทัสสินา
มุนินา สัมมะทักขาตา ภาวิตา พะหุลีกะตา
สังวัตตันติ อะภิญญายะ นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

สมาธิ จิตตั้งมั่น บ่ไหวหวั่น สอดส่ายหวัง
ใจเป็นกลาง อุเบกขา ปัญญาเขย วางเฉยกั้น
เจ็ดประการโพชฌงค์ข้อ มุนีอรหันต์ผ่อง
ผู้เห็นธรรมเหมิดทั้งผอง ตรัสบอกคองไว้ดีล้ำ
สัมมาแท้ ถืกวิธี

ผู้บำเพ็ญหลักการนี้ อบรมถี่เจริญหลาย
เป็นไปหมายอภิญญา เพื่อวิชาตรัสรู้
เพื่อสู่ดับ,นิพพานพ้น เหตุกุศลคำสัตย์ว่า
ความสวัสดิโสภา ปรากฏมีแก่ท่าน
คู่กาลฮู้คู่ยาม ฯ

เอกัส์มิง สะมะเย นาโถ โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง
คิลาเน ทุกขิเต ทิส์วา โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ
เต จะ ตัง อะภินันทิตวา โรคา มุจจิงสุ ตังขะเณ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

องค์พระโลกนาถข้าม สงสารต่ำวัฏฏะสาย
ในสมัยหนึ่งทรงเห็น ผู้โรคเข็ญจับคึงคั้น
โมคคัลลาน์เถระล้า พร้อมมหากัสสปฝ่าย
ถือคึงไข้ เถิงทุกข์ก่าย ทรงยกไขแสดงชี้
โพชฌงค์นี้สู่ฟัง

ทั้งสององค์คงจิตตั้ง ประณมนั่งยินดีหลาย
ส่วงสำบายหายโรคถอน พยาธิฮอนในตอนนั้น
ย้อนพระญาณตรัสรู้ เหตุเชิดชูคำสัตย์ว่า
ความสวัสดิโสภา ปรากฏมีแก่ท่าน
สู่กาลฮู้คู่ยาม ฯ

เอกะทา ธัมมะราชาปิ เคลัญเญนาภิปีฬิโต
จุนทัตเถเรนะ ตัญเญวะ ภะณาเปต์วานะ สาทะรัง
สัมโมทิต์วา จะ อาพาธา ตัมหา วุฏฐาสิ ฐานะโส
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

เทื่อหนึ่งองค์ประเสริฐล้ำ พระสัมพุทธ์อรหันต์
ภควันต์ธรรมราชา พระประชวรไข้หนักคั้น
รับสั่งขานผู้เฝ้าใกล้ สาธยายปริตรค่า
คือพระจุนทเถระ คิลานุปัฏฐากต้น
นิมนต์ให้สวดถวาย

จั่งบันเทิงพระทัยได้ หายจากโรคประชวรขันธ์
หยุดพะลันส่วงทุเลา เบาดับในสมัยนั้น
สัพพัญญุตญานรู้ เหตุเชิดชูคำสัตย์ว่า
ความสวัสดิโสภา ปรากฏมีแก่ท่าน
สู่กาลฮู้คู่ยาม ฯ

ปะหีนา เต จะ อาพาธา ติณณันนัมปิ มะเหสินัง
มัคคาหะตะกิเลสา วะ ปัตตานุปปัตติธัมมะตัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

อาพาธดับดั่งเดียวด้าม สามองค์ละมลทินแฝง
ผู้แสวงคุณใหญ่เห็น บ่กลับเป็นมาอีกได้
อุปมัยกิเลสล้าง อริยมรรคกำจัดพัง
บ่กลับตั้งขึ้นมาใหม่ ด้วยเหตุกล่าวคำสัตย์ไข
ให้ดีงามเกิดแก่ท่าน สู่กาลฮู้คู่ยาม ฯ

๔/๔/๒๕๖๓

บทขัดอภยปริตร

ปุญณะลาภัง มะหาเตชัง วัณณะกิตติมะหายะสัง
สัพพะสัตตะหิตัง ชาตัง ตัง สุณันตุ อะเสสะโต
อัตตัปปะระหิตัง ชาตัง ปะริตตันตัมภะณามะ เห ฯ

ขอหมู่สาธุชนตั้ง ฟังปริตรได้บุญหลาย
มีคุณหมายเดชใหญ่หนัก มีศักดิ์เกียรติ ยศสูงยิ่ง
เป็นสิ่งหนุนเกื้อกูลซ้วน มวลหมู่สัตว์เหมิดสู่ฝ่าย
เชิญหมู่เฮาสาธยาย ปริตรให้ประโยชน์เกื้อ
เอื้อตนพร้อมผู้อื่นนำ...นั้นเทอญ ฯ

อภยปริตร

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ลางบ่ดีนิมิตฮ้าย กรรมฝ่ายบ่เจริญผล
แนวอวมงคลได้ เสียงนกให้หวั่นไหวย่าน
การณ์เคราะห์เข็ญ เวรฝันฮ้าย ใจบ่ปรารถนาหม่น
ด้วยพุทธานุภาพผล ดลความฮ้ายหมู่นั้น
อันตรายสิ้นเสื่อมสูญ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ลางบ่ดีนิมิตฮ้าย กรรมฝ่ายบ่เจริญผล
แนวอวมงคลได๋ เสียงนกให้หวั่นไหวย่าน
การณ์เคราะห์เข็ญ เวรฝันฮ้าย ใจบ่ปรารถนาหม่น
ด้วยธัมมานุภาพผล ดลความฮ้ายหมู่นั้น
อันตรายสิ้นเสื่อมสูญ ฯ

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

ลางบ่ดีนิมิตฮ้าย กรรมฝ่ายบ่เจริญผล
แนวอวมงคลได๋ เสียงนกให้หวั่นไหวย่าน
การณ์เคราะห์เข็ญ เวรฝันฮ้าย ใจบ่ปรารถนาหม่น
ด้วยสังฆานุภาพผล ดลความฮ้ายหมู่นั้น
อันตรายสิ้นเสื่อมสูญ ฯ

บทขัดชยปริตร

ชะยัง เทวะมะนุสสานัง ชะโย โหตุ ปะราชิโต
มาระเสนา อะภิกกันตา สะมันตา ทวาทะสะโยชะนา
ขันติเมตตาอะธิฏฐานา วิทธังเสตวานะ จักขุมา
ภะวาภะเว สังสะรันโต ทิพพะจักขุง วิโสธะยิ
ปะริยาปันนาทิโสตถานัง หิตายะ จะ สุขายะ จะ
พุทธะกิจจัง วิโสเธตวา ปะริตตันตัมภะณามะ เห ฯ

เทวดามนุษย์นี้ จงมีแต่ชัยชนะ
ขอประชาผู้ปราชัย ให้กลับมาได้ชัยพ้อ
องค์พระนรสีห์ฮู้ ผู้มีดวงจักษุส่อง
คราวเมื่อยังเทียวท่อง ข้องอยู่ในภพใหญ่น้อย
เห็นฮอยแล้วเรื่องวุ่นวาย

ทรงกำจัดมารได้ พร้อมพลฝ่ายหมู่เสนี
ให้ห่างหนีฮอบเขตคอง โยชน์สิบสองประมาณนี้
ย้อนพระบารมีด้าน ขันติธรรม เมตตาคู่
อธิษฐานสัพพัญญู ทิพยจักษุล้ำ
ทรงทำให้ผุดผ่องใส

บริสุทธิ์หมดจดใช้ บำเพ็ญฝ่ายพุทธกิจ
สัมฤทธิ์บริบูรณ์พูน เพื่อเกื้อกูลประโยชน์ล้วน
เพื่อสุขมวลสัตว์หมู่นี้ มุ่งหมายดีเป็นต้นใส่
เชิญหมู่เฮาสาธยาย ตั้งใจสวดปริตรนั้น
สำคัญพร้อมพร่ำเพรียง...เทอญ ฯ

ชยปริตร

มหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง
ปูเรต๎วา ปาระมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลังฯ

พระมุนินทร์ชินราช โลกนาถแห่งปชาสัตว์
ตรัสรู้เป็นสะระณะ ที่เพิ่งใจสัตว์ในหล้า
พระมหากูร์ณาล้น บำเพ็ญผลไว้เต็มที่
คือปวงพระบารมี ด้วยหวังดีประโยชน์ซ้วน
มวลสัตว์เกื้อสู่เมื่อยาม

ทรงลุถึงวิมุติล้ำ สัมโพธิ ญาณสูงสุด
ด้วยเดชอุตตสัจจ์ อรรถกุศลเป็นผลได้
ประมวลชัยมงคลพ้อ ขอผลมีเกิดแก่ท่าน
บันดาลสัมฤทธิ์แล้ว สำราญแผ้วผ่องนิรันดร์ ฯ

ชะยันโต โพธิยา มูเล สัก๎ยานัง นันทิวัฑฒะโน
เอวัง ต๎วัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปะจะวิโปกขะเร
อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ

ชัยมงคลมีแก่ท่าน ชนะผ่านมารปัญหา
ดั่งพระบารมีญาณ พิชิตมารมุนีท่าน
ชนะมารอยู่โคนไม้ ใต้พฤกษ์โพธิ์โลกาซ่า
ถึงความเลิศในสรรพา พระพุทธาภิเษกก้อง
ยินดีสร้องใจรื่นเริง

ปราโมทย์ธรรมบัลลังก์เทิ้ง บันเทิงอยู่อาสน์สถิต
อะปะราชิต บ่มีมาร ให้แพ้ผลาญผจญได้
เป็นจอมชัยภูมิพื้น ปะฐะพีผืนใบบัวใหญ่
เพิ่นพูนชื่นดีพระทัย ให้พระญาติทั่วหน้า
ศากยะได้อภิรมย์

สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง
สุกขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐจัง พ์รัห์มะจารีสุ
ยามหมู่สัตว์นิสัยโน้ม ประพฤติบ่มอบรมดี
ในพรหมจารีชน ผู้เลิศตนประเสริฐนี้
ชื่อฤกษ์ดี มงคลล้ำ ประภางาม ฮุ่งสว่าง
ขณะดี ยามดี หลั่ง ตั้งบูชาดีแล้ว
สุแนวล้วนเอิ้นว่าดี

ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง
ปะทักขิณัง มโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัต์วานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณ ฯ
กาย วาจา มโน นี้ กรรมมีแต่งแปงกระทำ
อีกความปรารถนายิน ประทักษิณมงคลล้วน
หมู่มวลสัตว์กระทำแล้ว แนวมงคลสูงสุดใฝ่
เคารพน้อมเอาใจใส่ ได้ประโยชน์สูงสุดล้น
มงคลแท้ประทักษิณ...แท้แหลว ฯ

โส อัตถะลัทโธ สุขิโต **วิรุฬโห พุทธะสาสะเน**
อะโรโค สุขิโต โหหิ **สะหะ สัพเพหิ ญาติภิ**

ขอให้เจ้าสำเร็จได้ ในประโยชน์สมประสงค์
จงมีสุขเกษมศานต์ เจริญกาลมั่นคงค้ำ
งอกงามคุณวิบูลย์ก้าว ฮ่มเงาพุทธศาสน์อยู่
เหมิดโรคภัยพยาธิหมู่ มีสุขคู่ พร้อมพี่น้อง
สัมพันธ์พ้องญาติฮ่วมสาย ฯ

สา อัตถะลัทธา สุขิตา **วิรุฬหา พุทธะสาสะเน**
อโรคา สุขิตา โหหิ **สะหะ สัพเพหิ ญาติภิ**

ขอให้เจ้าสำเร็จได้ ในประโยชน์สมประสงค์
จงมีสุขเกษมศานต์ เจริญกาลมั่นคงค้ำ
งอกงามคุณวิบูลย์ก้าว ฮ่มเงาพุทธศาสน์อยู่
เหมิดโรคภัยพยาธิหมู่ มีสุขคู่ พร้อมพี่น้อง
สัมพันธ์พ้องญาติฮ่วมสาย ฯ

เต อัตถะลัทธา สุขิตา **วิรุฬหา พุทธะสาสะเน**
อโรคา สุขิตา โหถะ **สะหะ สัพเพหิ ญาติภิฯ**

ขอหมู่เจ้าสำเร็จได้ ในประโยชน์สมประสงค์
จงมีสุขเกษมศานต์ เจริญกาลมั่นคงค้ำ
งอกงามคุณวิบูลย์ก้าว ฮ่มเงาพุทธศาสน์อยู่
เหมิดโรคภัยพยาธิหมู่ มีสุขคู่ พร้อมพี่น้อง
สัมพันธ์พ้องญาติฮ่วมสาย ฯ

๓๐/๕/๒๕๖๓

มงคลจักรวาลใหญ่

สิริธิติมะติเตโชชะยะสิทธิมะหิทธิมะหาคุณาปะริมิตะ–ปุญญาธิการัสสะ สัพพันตะรายะนิวาระณะสะมัตถัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ท์วัตติงสะมะหา–ปุริสะลักขะณานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพกล้า ลักษณะสามสิบสอง
ของมหาบุรุษวงศ์ แห่งองค์ภควันต์นั้น
อรหันต์ตรัสรู้ บรรลุเองเกษมท่า
สัพพัญญูวิเศษค่า พระบุญญาธิการล้น
กำหนดพ้นลิ้นประมาณ

ด้วยมหิทธิฤทธิ์ด้าน อนันต์พระมหาคุณ
ไพบูลย์เสริมเติมสิริ ธิติญาณตั้งมั่นยั้ง
พระพลังปัญญาฮู้ พระเดชชูโชติช่วงใหญ่
พระชนะมารวิชัย อันตรายกายก้ำ
สามารถห้ามเหมิดหมู่มาร ฯ

อะสีต์ยานุพยัญชะนานุภาเวนะ อัฏฐุตตะระสะตะมังคะลานุภา–เวนะ ฉัพพัณณะรังสิยานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพด้าน อาการส่วนฮูปขันธ์
อนุพยัญชนะพระ ลักษณะแปดสิบล้วน
ประมวลอานุภาพล้น ปวงมงคลฮ้อยแปดอย่าง
อานุภาพความสว่าง รังสีหกประการแจ้ง
แสงพรรณจ้ารัศมี

เกตุมาลานุภาเวนะ ทะสะปาระมิตานุภาเวนะ ทะสะอุปะ-ปาระมิตานุภาเวนะ ทะสะปะระมัตถะปาระมิตานุภาเวนะ

ด้วยพระเกตุมาลานี้ รัสสีอานุภาพหลัก
ด้วยประจักษ์ธรรมบท ทศบารมีกล้า
อุปปารมีถ้วน บรบวนสามสิบที่
ปรมัตถปารมี บำเพ็ญดีด้วยบุญกล้า
เดชาอ้างทบประมวล

สีละสะมาธิปัญญานุภาเวนะ พุทธานุภาเวนะ ธัมมานุภาเวนะ สังฆานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพล้วน ประเสริฐส่วนไตรสิกขา
ศีล ปัญญา สมาธิ สิริเป็นปัจจัยค้ำ
ไตรรัตน์งามทั้งสามแก้ว แนววิบูลย์คุณสูงส่ง
องค์วิสุทธิ์พุทธองค์ อุตตมงค์เหนือเกศเกล้า
พระธรรมเหง้า พ่ำพระสงฆ์ ฯ

เตชานุภาเวนะ อิทธานุภาเวนะ พะลานุภาเวนะ เญยยะธัมมานุภาเวนะ

พระเดชลือไปทั่วซ่ง เผาบ่จ่งกิเลสดับ
พระฤทธิ์สรรพสำเร็จ วิเศษปาฏิหาริย์กล้า
พระพลังวิบูลย์ล้น ทศพลญาณพ่ำ
อานุภาพเญยยธรรม สมบูรณ์ล้ำลึกเยี่ยม
ยากเทียมเท่าท่อ วิชชา

จะตุราสีติสะหัสสะธัมมักขันธานุภาเวนะ
นะวะโลกุตตะระธัมมานุภาเวนะ อัฏฐังคิกะมัคคานุภาเวนะ

ตรัสไว้ดีในโลกหล้า อานุภาพธรรมขันธ์
เหมิดแปดหมื่นสี่พันอรรถ เอิ้นเวไนยสัตว์ฮู้
เชิดชูอานุภาพล้ำ แห่งโลกุตตรธรรม
เก้าประการถ้วนถี่ อานุภาพธรรมสักขี
มรรคมีแปดประการล้วน สัจจะซ้วนส่องแยง

อัฏฐะสะมาปัตติยานุภาเวนะ ฉะฬะภิญญานุภาเวนะ
จะตุสัจจะญาณานุภาเวนะ ทะสะพะละญาณานุภาเวนะ

อำนาจแปดประการแจ้ง แห่งองค์พระสมาบัติ
ญาณของปราชญ์อภิญญา วิชาหกประการฮู้
จตุสัจจญาณแจ้ง แทงตลอดบรรลุผ่าน
เดชทศพลญาณ ฐานธรรมอานุภาพล้วน
บรบวนเพี้ยงอรหันต์ ฯ

สัพพัญญุตะญาณานุภาเวนะ เมตตากะรุณามุทิตาอุเปกขา-
นุภาเวนะ สัพพะปะริตตานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพนั้น สัพพัญญุตญาณหนุน
คุณเมตตา กรุณา มุทิตายินดีล้น
วางตนกลางหยั่งกิจฮู้ อุเบกขาในหน้าที่
อานุภาพกุสลมี คุณวิศิษฏ์ปริตรต้าน
สัมพันธ์เกี้ยวเหนี่ยวใจ

ระตะนัตตะยะสะระณานุภาเวนะ ตุยหัง สัพพะโรคะโสกุปัททะวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา วินัสสันตุ สัพพะอันตะรายาปิ วินัสสันตุ

อนุสรณ์รำลึกไว้ พระไตรรัตน์บารมี
สิริอานุภาพมวล บรบวนพลังกล้า
ให้โรคาพยาธิฮ้าย ความโศกเศร้าฮุ่มฤทัย
อันตรายเหมิดสู่อย่าง ความทุกข์กาย เสียใจหลั่ง
ความแค้นคั่งทั้งท้อน จงถอนสิ้นเสื่อมมลาย ฯ

สัพพะสังกัปปา ตุยหัง สะมิชฌันตุ ฑีฆายุตา ตุยหัง โหตุ สะตะวัสสะชีเวนะ สะมังคิโก โหตุ สัพพะทาฯ

ขอหมู่ความดำริไว้ เหมิดมวลใฝ่ใจวิสุทธิ์
สัมฤทธิ์จุดประสงค์งาม แก่ท่านนำสำเร็จพ้อ
ขอท่านมีอายุมั่น ขวัญยืนนานสำราญที่
จงพร้อมพรั่งพูนศรี ชีวีเต็มฮ้อยปีได้
สมัยนี้จวบยุคคน

อากาสะปัพพะตะวะนะภูมิคังคามะหาสะมุททา อารักขะกา สะทา ตุมเห อะนุรักขันตุฯ

เทวดาอาฮักษ์ซ้น เบื้องบนทิศสถิตเหิง
เทิงอากาศอยู่กลางหาว บรรพตเนาไพรสณฑ์ชั้น
ภูมิสถานด่านแม่น้ำ นำคงคา สมุทรใหญ่
จงฮักษาท่านทั้งหลาย ตลอดไปสู่เมื่อครั้ง
ดำรงร่างอยู่นิรันดร์...เทอญ ฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง **รักขันตุ สัพพะเทวะตา**
ขอมงคลเหมิดมวลนี้ จงมีแก่เจ้าศรัทธา
เทวดาเหมิดทั้งปวง จงล่วงมาฮักษาท่าน
สัพพะพุทธานุภาเวนะ **สะทา โสตถี ภะวันตุ เต***
โพธิญาณปัญญากล้า เดชพุทธานุภาพใหญ่
สวัสดีมีชัย ขอจงได้แก่ท่าน สำราญล้นชื่นฤดี
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง **รักขันตุ สัพพะเทวะตา**
ขอมงคลเหมิดมวลนี้ จงมีแก่เจ้าศรัทธา
เทวดาเหมิดทั้งปวง จงล่วงมาฮักษาท่าน
สัพพะธัมมานุภาเวนะ **สะทา โสตถี ภะวันตุ เต**
โพธิญาณปัญญากล้า เดชธัมมานุภาพใหญ่
สวัสดีมีชัย ขอจงได้แก่ท่าน สำราญล้นชื่นฤดี
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง **รักขันตุ สัพพะเทวะตา**
ขอมงคลเหมิดมวลนี้ จงมีแก่เจ้าศรัทธา
เทวดาเหมิดทั้งปวง จงล่วงมาฮักษาท่าน
สัพพะสังฆานุภาเวนะ **สะทา โสตถี ภะวันตุ เต**
โพธิญาณปัญญากล้า เดชสังฆานุภาพใหญ่
สวัสดีมีชัย ขอจงได้แก่ท่าน สำราญล้นชื่นฤดี ฯ

---

* ถ้าสวดให้คนอื่นใช้คำว่า **เต** สวดให้ตัวเองใช้คำว่า **เม** (**เต** แปลว่าท่าน – เม แปลว่าข้าพเจ้า)

นักขัตตะยักขะภูตานัง ปาปัคคะหะนิวาระณา
ปะริตตัสสานุภาเวนะ หันต์วา เตสัง อุปัททะเว,
ปริตรคองป้องกันเว้น เคราะห์เข็ญสิ่งบ่ดีปัด
จากนักษัตรอำนาจมี พวกยักษ์ผี ปีศาจฮ้าย
อาศัยญาณพลังกล้า สวดแต่ต้นจนจบมา
ขอเดชานุภาพผ่าน พระปริตรกำจัดมาร
อันตรายจากหมู่นั้น พลันสิ้นเสื่อมอย่าเห็น...อีกเทอญฯ

นักขัตตะยักขะภูตานัง ปาปัคคะหะนิวาระณา,
ปะริตตัสสานุภาเวนะ หันต์วา เตสัง อุปัททะเว,
ปริตรคองป้องกันเว้น เคราะห์เข็ญสิ่งบ่ดีปัด
จากนักษัตรอำนาจมี พวกยักษ์ผี ปีศาจฮ้าย
อาศัยญาณพลังกล้า สวดแต่ต้นจนจบมา
ขอเดชานุภาพผ่าน พระปริตรกำจัดมาร
อันตรายจากหมู่นั้น พลันสิ้นเสื่อมอย่าเห็น...อีกเทอญฯ

นักขัตตะยักขะภูตานัง ปาปัคคะหะนิวาระณา,
ปะริตตัสสานุภาเวนะ หันตะวา เตสัง อุปัททะเว,
ปริตรคองป้องกันเว้น เคราะห์เข็ญสิ่งบ่ดีปัด
จากนักษัตรอำนาจมี พวกยักษ์ผี ปีศาจฮ้าย
อาศัยญาณพลังกล้า สวดแต่ต้นจนจบมา
ขอเดชานุภาพผ่าน พระปริตรกำจัดมาร
อันตรายจากหมู่นั้น พลันสิ้นเสื่อมอย่าเห็น...อีกเทอญฯ

๓๐/๕/๒๕๖๓

ความหมาย "ประทักษิณ"

"ประทักษิณ" บาลีนี้ ขอชี้ส่องหม่องความหมาย
การตั้งใจเฮ็ดดีงาม นิยามกรรมสำรวมตั้ง
เคารพวางทางขวาให้ ใช้มือแขนเป็นแทนสื่อ
ปูชนีย์ควรนับถือ เวียนขวาคือเคารพล้น
มงคลยิ่งเป็นสิ่งสูง

ประทักษิณความหมายมุ่ง คือสูงส่วนสมควรผล
เป็นมงคลศรีสวัสดิ์ พิพัฒน์ผลอันคนเริ่ม
กายเสริมงามวาจาใช้ ใจสมปรารถนาค่า
เบื้องขวาทิศส่งผลา กิริยาดีเสพคุ้น
สมดุลด้านเหตุสั่งสม...นี้แหลว ฯ

ถวายพรพระ

พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
ค์รีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ ฯ

พระมุนินทร์ชินเจ้า ชนะเหล่าพญามาร
ผู้เสกสรรพันแขน มือแขนเต็มศาสตราตื้อ
อาวุธถือครบมือได้ ขี่พลายสารหันหน้าใส่
คชสารช้างเชือกใหญ่ ครีเมขละ ไสพร่ำหน้า
เสนาฮ้องโห่เสียง

ทรงชนะตลอดเกี้ยง ด้วยเพียงนึกบารมี
ธรรมวิธีบริหาร สิบประการทานเป็นต้น
ทรงฝึกฝนบำเพ็ญไว้ ขอพรชัยมงคลส่ง
ด้วยเดชชัยพุทธองค์ ขอจงมีแก่ท่าน
สำราญล้ำนิจนิรันดร์ ฯ

มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ ฯ

พระมุนินทร์ชินท่าน ชนะผ่านมารประจักษ์
อาฬวกยักษ์ใจผี ผู้ฤทธีฉกาจกล้า
กักขฬะจิตกระด้าง เหี้ยมโหดชังฮ้ายเกินกลั่น
ฤทธิ์ยิ่งกว่าพญามาร มาระรานต่อสู้
สัพพัญญูท่านตลอดคืน

ชนะกายยักษ์ใจตื้น ทรงล้ำลื่นบารมี
ใช้วิธีขันติธรรม อันงดงามบำเพ็ญไว้
กำจัดไปทำลายพ้น ผลพรชัยมงคลส่ง
ด้วยเดชชัยพุทธองค์ ขอจงมีแก่ท่าน
สำราญล้ำส่วงเบา ฯ

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ ฯ

พระมุนินทร์ชินเจ้า ชนะเผ่าพลายมาร
คชสาร ช้างพญา ชื่อ นาฬาคีรี นั้น
โตเมามัน โหดฮ้าย พอปานไฟลามไหม้ป่า
เปรียบอาวุธจักรา สายฟ้าองค์อินทร์ไท้
ฮ้ายแฮงฮ้อนผ่อนทุเลา

ชนะสัตว์หัตถีเศร้า วิธีเป่าเสกฮักษา
บารมีพระเมตตา น้ำหด งา คะชาฮ้อน
ช้างอ่อนยอมน้อมงวงไหว้ ขอพรชัยมงคลส่ง
ด้วยเดชชัยพุทธองค์ ขอจงมีแก่ท่าน
สำราญล้นนิจนิรันดร์ ฯ

อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง
อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ ฯ

พระมุนินทร์ชินท่าน บันดาลฤทธิ์ทางจิตหมาย
ชนะกายโจรพาลหลง องคุลีมาลดื้อ
ตัดนิ้วมือคล้องคอป้าย เป็นมาลัยฮ้ายกาจลื่น
ฝีมือปลิดชีวิตอื่น ถือดาบขึ้นไล่ฆ่า
หมายใจล่าพุทธองค์

แล่นจนหวิดสามโยชน์โค้ง พระองค์สั่งให้วางหยุด
ตรัสพระสูตรสอนศรัทธา คู่ปัญญาวิชชาท่าน
ทรมานจิตเซาฮ้อน ขอพรชัยมงคลส่ง
ด้วยเดชชัยพุทธองค์ ขอจงมีแก่ท่าน
สำราญล้นนิจนิรันดร์ ฯ

กัต๎วานะ กัฎฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา
จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ
สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ ฯ

พระมุนินทร์ชินท่าน ชนะผ่านวาจาผิด
คำเบือนบิดคำสตรีพาล จิญจมาณวิกาอ้าง
เฮ็ดท่าทางคือคนท้อง อาการมองดั่งครรภ์ใหญ่
อยู่กลางหมู่คนทั้งหลาย เอาไม้กลมผูกท้อง
ความหมองป้ายสาดใส่ความ

ชนะกายคำฮ้ายข่วม สำรวมข่มสงบสอน
ด้วยสุนทรสมาธิ พุทธ์วิธีสันติใช้
หฤทัยระงับพ้น ผลพรชัยมงคลส่ง
ด้วยเดชชัยพุทธองค์ ขอจงมีแก่ท่าน
สำราญล้ำส่วงเบา ฯ

สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท

ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ ฯ

พระมุนินทร์ชินเจ้า เอาชนะสัจจกะ
นักวาทะหมู่นิครนถ์ ผู้มืดมนอวดตนอ้าง
ใจปล่อยวางความสัตย์แท้ ยกแต่คำตนสูงลิ่น
เปรียบยกธงข่มคนอื่น โวหารขึ้นกล่าวอ้าง
หวังหักล้างพุทธธรรม

ประทีปญาณปัญญาล้ำ งามเฮืองฮุ่งทรงประสงค์
พุทธองค์ใช้โวหาร ญาณวิธีปราณีล้น
ตรัสสอนจนเห็นจริงได้ ผลพรชัยมงคลส่ง
ด้วยเดชชัยพุทธองค์ ขอจงมีแก่ท่าน
สำราญล้ำส่วงเบา ฯ

นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ ฯ

พระมุนินทร์ชินเจ้า ชนะเผ่าภุชงค์สัตว์
นาคราชผู้หลงผิด มีฤทธิ์หลายให้เกรงย้าน
ชื่อนันโทปะนันท์ฮ้าย ทรงโปรดให้สาวกข่ม
โมคคัลลาน์เถระบ่ม อบรมจิตด้วยฤทธิ์เค้น
ความเห็นเพี้ยนจนเปลี่ยนดี

ทิฏฐิงามสัมมาชี้ วิธีแต่งแปงกายดัด
เป็นนาคสัตว์เสมอกัน แต่เชี่ยวชาญฤทธิ์เหนือชั้น

ทรมานชนะได้ ผลพรชัยมงคลส่ง
ด้วยเดชชัยพุทธองค์ ขอจงมีแก่ท่าน
สำราญล้ำนิจนิรันดร์ ฯ

ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
พ์รัห์มัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง
ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ ฯ

จอมมุนินทร์ชินท่าน ชนะผ่านพะกาพรหม
เก่งอาคมผู้มีฤทธิ์ คิดว่าตนฮุ่งเฮืองล้น
อ้างคุณตนพิสุทธิ์ล้ำ เห็นผิดธรรมจ่องกรรมเกี่ยว
ถือมิจฉาทิฏฐิเที่ยว ดั่งงูเกี้ยวฮัดแน่น
มัดแขนไว้บ่ให้หนี

ยาวิเศษสาเหตุนี้ วิธีสั่งด้วยวางยา
เทศนาญาณวิธี เปลี่ยนทิฏฐิของพรหมได้
เห็นถึกในใจอ่อนข้อ ขอพรชัยมงคลส่ง
ด้วยเดชชัยพุทธองค์ ขอจงมีแก่ท่าน
สำราญล้ำนิจนิรันดร์ ฯ

เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา
โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
หิต์วานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญโญ ฯ

นรชนผู้บ่คร้าน ปัญญาเก่ง สวดคาถา

ระลึกหาอยู่บ่คลาย พุทธชัยมงคลนี้
คาถามีแปดบทล้วน หมั่นทบทวนสุมื้อท่อง
อุปัทวันตรายทั้งผอง อเนกนองพึงละได้
ทั้งหลายพ้นทุกประการ

พึงได้ถึงวิโมกข์ชั้น ปัญญาผ่านบรมสุข
คือบ่ผูกหลุดพ้นภัย จิตผ่องใสธุลีสิ้น
เดชพระชินวรท่าน พิชิตมารสัมภูพ่อ
พุทธางกูรองค์เนื้อหน่อ ฮู้ ตื่น พอเบิกบานพ้น
มงคลแก้วระลึกนำ...ประจำเทอญ ฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
ขอมงคลเหมิดมวลนี้ จงมีแก่เจ้าศรัทธา
เทวดาเหมิดทั้งปวง จงล่วงมาฮักษาท่าน
สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต
โพธิญาณปัญญากล้า เดชพุทธานุภาพใหญ่
สวัสดีมีชัย ขอจงได้แก่ท่าน สำราญล้นชื่นฤดี

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
ขอมงคลเหมิดมวลนี้ จงมีแก่เจ้าศรัทธา
เทวดาเหมิดทั้งปวง จงล่วงมาฮักษาท่าน
สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต
โพธิญาณปัญญากล้า เดชธัมมานุภาพใหญ่
สวัสดีมีชัย ขอจงได้แก่ท่าน สำราญล้นชื่นฤดี

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา

ขอมงคลเหมิดมวลนี้ จงมีแก่เจ้าศรัทธา
เทวดาเหมิดทั้งปวง จงล่วงมาฮักษาท่าน

สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต

โพธิญาณปัญญากล้า เดชสังฆานุภาพใหญ่
สวัสดีมีชัย ขอจงได้แก่ท่าน สำราญล้นชื่นฤดี

เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๒

บทขัดธรรมจักร

อนุตตะรัง อะภิสัมโพธิง สัมพุชฌิต์วา ตะถาคะโต
ปะฐะมัง ยัง อะเทเสสิ ธัมมะจักกัง อะนุตตะรัง
สัมมะเทวะ ปะวัตเตนโต โลเก อัปปะฏิวัตติยัง
ยัตถากขาตา อุโภ อันตา ปะฏิปัตติ จะ มัชฌิมา
จะตูส์วาริยะสัจเจสุ วิสุทธัง ญาณะทัสสะนัง
เทสิตัง ธัมมะราเชนะ สัมมาสัมโพธิกิตตะนัง
นาเมนะ วิสสุตัง สุตตัง ธัมมะจักกัปปะวัตตะนัง
เวยยากะระณะปาเธนะ สังคีตันตัมภะณามะ เสฯ

พระตถาคตเจ้า เข้าเถิงท่าเกษมธรรม
อภิสัมโพธิญาณ บรรลุธรรมยากเทียมเท่า
ด้วยเชาว์ปราชญ์ตรัสรู้ สัพพัญญูแสดงก่อน
ธรรมจักรหลักคำสอน สถาพรศาสน์สืบรุ่น
หมุนกงล้อแห่งพระธรรม ฯ

สัจจะสารอันลึกล้ำ นำเผยแผ่เปิดขยาย
บ่มีไผประกาศมา ให้ปรากฏบทพาแจ้ง
ในโลกแยงซอบ, ถืกต้อง สันติคองยอดเยี่ยมอย่าง
คือพระองค์บรรลุฝั่ง เห็นฮู้ยังที่สุดข้อง
ทั้งสองข้อโลกขุ่นเคือง

อีกสายกลางทางซ่อยเปลื้อง มรรคาเรื่องปฏิบัติ
ปัญญาอาจฉลาดหลิง สัจจะจริงประเสริฐแท้
กระแสบริสุทธิ์ล้น วิมุติผลวิเศษข่าย
เชิญหมู่เฮาทั้งหลาย ผู้มีใจเคารพน้อม
พร้อมเพรียงตั้งฮ่วมสมาน

สวดพระธรรมจักรนั้น อันจอมแห่งธรรมกษัตริย์
แสดงอรรถ ธัมมะจัก- กัปปะวัตตะนะ ไว้
พระสูตรไขประกาศด้าน สัมมาสัมโพธิญาณ
พระอาจารย์ประพันธ์ท่อน บาลีลักษณ์เฮียงอักษร
ไวยากรณ์ฮ้อยกรองไว้ จารึกให้สืบต่อยาว...เทอญ ฯ

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

เอวัมเม สุตัง เอกัง สะมะยัง ภะคะวา พาราณะสิยัง วิหะระติ อิสิปะตะเน มิคะทาเย

อานนท์คือข้าพเจ้า สดับข่าวในสมัย
องค์จอมไตรภควันต์ เนาสถานกาสีแคว้น
แดนอิสิปะตะนะด้าน มฤคทายวัน

วิหารธรรมประทับที่ เหตุพุทธประสงค์มี
ใกล้พาราณสีเบื้อง เมืองต้นจาริกสาย

ตัต์ระ โข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขู อามันเตสิ เท็วเม ภิกขะเว อันตา ปัพพะชิเตนะ นะ เสวิตัพพา โย จายัง กาเมสุ กามะสุขัลลิกานุโยโค

พุทธองค์ตรัสเตือนให้ ภิกษุใฝ่ตรองมโน
โอวาทปัญจวัคคีย์ เถิงที่สุดทางสองด้าน
บ่ควรบรรพชิตใกล้ ไปเสพลองเข้าข้องเกี่ยว
คือประกอบตนเที่ยว เทียวพัวพันฝั้นจ่องผูก
สุขกามกลั้วสู่เมื่อกาล

หีโน คัมโม โปถุชชะนิโก อะนะริโย อะนัตถะสัญหิโต

เป็นของเลว ราคะปั้น สามานย์ต่ำทรามตัณหา
เป็นมายาผู้ห่วงเฮือน เหมือนเชือกเพลาผูกชาวบ้าน
อาการปุถุชนชั้น กิเลสขั้นหนาทับก่าย
บ่แม่นของประเสริฐใส ไฮ้ประโยชน์ประกอบล้วน
แต่มวลท้อนโทษทับทาง

โย จายัง อัตตะกิละมะถานุโยโค ทุกโข อะนะริโย อะนัตถะสัญหิโต

อันหนึ่ง...ประกอบความลำบากม้าง สร้างตนเมื่อยทรมาน
เดือดฮ้อนขันธ์ บีบคั้นกาย เป็นทุกข์ภัยตึ่มทัณฑ์ต้อง

บ่แม่นของประเสริฐล้น อริยชนบ่ฝักใฝ่
บ่หนีจากกิเลสไล่ ไฮ้ประโยชน์ประกอบล้วน
แต่มวลท้อนโทษทับทาง

เอเต เต ภิกขะเว อุโภ อันเต อะนุปะคัมมะ มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อภิสัมพุทธา

ผู้เห็นภัยวัฏฏะย่าง ภิกษุอย่างเธอทั้งหลาย
สายกลางข้อปฏิบัติ วัตรปฏิปทานี้
ผีกหนีเว้นบ่เข้าใกล้ ที่สุดสายเทิงสองอย่าง
(พระ)ตถาคตอะระหัง สว่างเห็นตรัสรู้
ปัญญาฮู้กระจ่างจริง

จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมายะ อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ

สร้างดวงตาฮู่งในนิ่ง สร้างญาณสิ่งฮู้เหตุจบ
เป็นไปเพื่อสงบดับ ระงับลงบ่เหลือค้าง
เพื่อแจ้งทางฮู้คักยิ่ง ฮู้ดีจริง ฮู้พร้อมผ่าน
เป็นไปเพื่อพระนิพพาน ประหารสรรพกิเลสสิ้น
สีนแนวฮ้อยฮัดบ่มี

กะตะมา จะ สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อภิสัมพุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมายะ อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนี้ มุนีอย่างเธอทั้งหลาย
สายกลางข้อปฏิบัติ วัตรปฏิปทานี้

จักข้อมี อันบ่ใกล้ ที่สุดสายเทิงสองอย่าง
(พระ)ตถาคตอะระหัง สว่างเห็นตรัสรู้
ปัญญาฮู้กระจ่างจริง
สร้างดวงตาฮู่งในนิ่ง สร้างญาณสิ่งฮู้เหตุจบ
เพื่อสงบถึงความดับ ระงับลงบ่เหลือค้าง
เพื่อแจ้งทางฮู้คักยิ่ง ฮู้ดีจริง ฮู้พร้อมผ่าน
เป็นไปเพื่อพระนิพพาน ประหารสรรพกิเลสสิ้น
สีนแนวฮ้อยฮัดบ่มี ฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัฏจังคิโก มัคโค เสยยะถีทัง สัมมาทิฏจิ สัมมาสังกัปโป สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาซีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิ

หนทางตรงองค์แปดนี้ เครื่องหนีห่างข้าศึกเหมิด
คือบ่เกิดกิเลสหมอง ประกอบคองแปดสายด้าน
ปัญญาเห็นชอบถืกต้อง ดำริตรองชอบถืกฝ่าย
วาจาไขชอบถืกต้อง กรรมชอบหม่องประพฤติควร
เลี้ยงชีพกอปรชอบถืกล้วน อาชีพส่วนสุจริต
เพียรชอบกิจบ่ถอยหลัง พลังบุญกุศลค้ำ
ระลึกนำชอบถืกยิ่ง ความเป็นจริงกำหนดเกี่ยว
ตั้งมั่นชอบอารมณ์เหนี่ยว เลิศดวงเดียวอยู่หั้น
สำเร็จขั้นแห่งฌาน ฯ

แปลขยาย

ทางมีองค์แปดนี้ เครื่องหนีจากข้าศึกเหมิด
คือบ่เกิดกิเลสหมอง ประกอบคองแปดสายด้าน

หนึ่งปัญญาเห็นถึกต้อง ความเห็นตรองไตรลักษณ์ผี่
เห็นอริยสัจจ์สี่ ปฏิจจะสมุปฯค้น
กุศลพร้อมอกุศล

สองดำริตรึกซอบล้น คิดพ้นบ่วงกามคุมขัง
บ่บาดหมางบ่จองเวร บ่เบียดเบียนคิดทำร้าย
สามพากย์ไขวาจาซอบ ขอบสำนวนเข้าหูง่าย
สุจริตบ่ตั๋วไผ บ่หยายคาย สุยเสียดถ้อย
เหลวไหลป้อยเพ้อป่วงคำ

สี่ประพฤติซอบ, ดี, ค้ำ กระทำถึกสุจริต
บ่เฮ็ดผิดฆ่าชีพครอง บ่ลักของ เรื่องกามเว้น
ห้าบำเพ็ญอาชีพต้อง ถึกครรลองซอบธรรมฝ่าย
หกเพียรซอบถึกวินัย ได้แก่เพียรปิดบาปกั้น
ระวังขั่นบ่ให้มี

เพียรกำจัดละบาปลี้ ให้หนีห่างวางปลงปลด
เจริญบทกุศลเพียร เปลี่ยนเป็นบุญให้พูนเพิ่ม
ความดีเติมให้ตื่มหน้า เพียรฮักษาให้คงที่
เจ็ดสัมมาสติถี่ ระลึกดีซอบถึกต้อง
เห็นจริงพ้องค่องนิยาม

ตั้งสติกำหนดย้ำ พิจารณ์หล่ำเบิ่งกายหา
เวทนา จิต พ่องธรรม ฮู้เห็นนำเป็นจริงได้
แปดตั้งใจมั่นซอบล้น ฝึกจิตตนเกิดฌานสี่
คุมอารมณ์เลิศคงที่ ดวงเดียวมีจ่งไว้
สำเร็จได้ขั้นต่อญาณ

อะยัง โข สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อภิสัมพุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมายะ อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะด้าน ภิกษุอ่านเธอทั้งหลาย
สายกลางข้อปฏิบัติ วัตรปฏิปทานี้
ผีกหนีเว้นบ่เข้าใกล้ ที่สุดสายเทิงสองอย่าง
(พระ)ตถาคตอะระหัง สว่างเห็นตรัสรู้
ปัญญาฮู้กระจ่างจริง

สร้างดวงตาฮู่งในนิ่ง สร้างญาณสิ่งฮู้เหตุจบ
เพื่อสงบถึงความดับ ระงับลงบ่เหลือค้าง
เพื่อแจ้งทางฮู้คักยิ่ง ฮู้ดีจริง ฮู้พร้อมผ่าน
เป็นไปเพื่อพระนิพพาน ประหารสรรพกิเลสสิ้น
สีนแนวฮ้อยฮัดบ่มี ฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขัง อริยะสัจจัง ชาติปิ ทุกขา ชะราปิ ทุกขา มะระณัมปิ ทุกขัง

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนี้ มุนีอย่างเธอทั้งหลาย
ข้อนี้หมายเป็นทุกข์งำ สัจธรรมของจริงแท้
แม่นกระแสความเกิดเค้า ความแก่เฒ่าชราฮุ่น
ความตายสูญลับสิ้น ชีวินฮ้างทุกข์ดั่งกัน

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา

ความเศร้าโศกอกเกินกลั้น รำพันไล่ฮ่ำไฮหา
ทุกข์ทับพาลำบากกาย บ่สำบายฮูปคีงเนื้อ
ทุกข์ใจเฝือเบือบีบคั้น ทรมานอึดอัดหน่วง
ความแน่นอั่งขังในทรวง คับแค้นขวงขุ่นข้อง
ทุกข์ตำต้องเป็นดั่งกัน

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขา

ประสบในสิ่งใจต้าน บ่หาญฮัก บ่พอใจ
พลัดพรากไกลสิ่งใจหวง ทรวงฮักหมายพอใจล้น
บ่สมตนหวังอยากได้ ผิดใจปรารถนาอ่าน
หย่อลงคือเบญจขันธ์ อุปาทานยึดไว้
เป็นทุกข์ไหม้ฮ้อนบ่เซา

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ยายัง ตัณหา โปโนพภะวิกา

ผู้เห็นภัยวัฏฏะเอ้า ภิกษุเหล่าสมณ์ทั้งหลาย
ข้อนี้หมายเป็นเหตุพา ให้ทุกข์มาเกิดจริงแท้
คือกระแสตัณหาซ่าน จิตทะยานความอยากไล่
เฮ็ดให้เกิดในภพใหม่ ต่อไปอีกบ่พ้น
พาวนเกี้ยวเที่ยวบ่เซา

นันทิราคะสะหะคะตา ตัต๎ระ ตัต๎ราภินันทินี เสยยะถีทัง ฯ
กามะตัณหา ภะวะตัณหา วิภะวะตัณหาฯ

ประกอบความกำหนัดเข้า อำนาจเป่าความเพลินหลับ
ยินดีจับรูปอารมณ์ หลงชื่นชม จมมวลนั้น
สามประการพาเมาตื้อ หนึ่งคือ "กามตัณหา" ใฝ่
ทะยานอยากอารมณ์หมาย ในประสงค์สนองยู้
ตา หู ลิ้น กาย และดัง

สอง "ภวตัณหา" สร้าง "อยากเป็น" สั่งบ่มีจบ
อยากในภพ อยากอยู่ทน มีโตตนถาวรยั้ง
สามอยากวางหนีจากพ้น เหมิดโตตนแนวเป็นอยู่
"วิภวตัณหา" ลู่ ไปสู่ทางอยากเสื่อมสิ้น
ดิ้นดับ, เว้น, เหมิด, บ่ยัง ฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง
โย ตัสสาเยวะ ตัณหายะ อะเสสะวิราคะนิโรโธ
จาโค ปะฏินิสสัคโค มุตติ อะนาละโย

ภัยวัฏฏะสงสารสร้าง ภิกษุฟังขวนขวายเห็น
ข้อนี้เป็นความดับทุกข์ บ่ลุกลนของจริงแท้
คือกระแสความดับล้าง ให้จางคลายหายบ่จ่ง
เหมิดกำหนัดตัดบ่ป่ง บ่เหลือคงอยู่ค้าง
สางสิ้นหมู่ตัณหา

ความสละสลัดฆ่า ตัณหาปล่อยถิ่มวางหาย
ความสลาย สกัดวาง สะสางขาด ตัดคืนลี้

ความหลุดหนี ความปล่อยพ้น ความโยนถิ่มตัณหาบ่วง
ความบ่พัวพันห่วง บ่หน่วงขังกังวลต้าน
ตัณหาซ้นเสี่ยงอาศัย ฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อริยะสัจจัง

ภิกษุองค์ปลงทุกข์ได้ ในวัฏฏะสงสารเห็น
ข้อนี้เป็นปฏิปทา พาทุกข์ดับอย่างจริงแท้
กระแสความพอดียู้ ไปสู่จุดหลุดพ้นจ่อง
จากที่สุดสายทั้งสอง เป็นคองอิสระเพศ
กิเลสฮ้อยฮัดบ่มี ฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโค เสยยะถีทัง สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปโป สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิ

หนทางตรงองค์แปดนี้ เครื่องหนีห่างข้าศึกเหมิด
คือบ่เกิดกิเลสหมอง ประกอบคองแปดสายด้าน
ปัญญาเห็นชอบถืกต้อง ดำริตรองชอบถืกฝ่าย
วาจาไขชอบถืกต้อง กรรมชอบหม่องประพฤติควร
เลี้ยงชีพกอปรชอบถืกล้วน อาชีพส่วนสุจริต
เพียรชอบกิจบ่ถอยหลัง พลังบุญกุศลค้ำ
ระลึกนำชอบถืกยิ่ง ความเป็นจริงกำหนดเกี่ยว
ตั้งมั่นชอบอารมณ์เหนี่ยว เลิศดวงเดียวอยู่หั้น
สำเร็จขั้นแห่งฌาน ฯ

อิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ ฯ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะด้าน ภิกษุอ่านเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาพ้อ ในข้อธรรมสำคัญท่อน
บ่ได้เคยฟังมาก่อน หลักคำสอนประเสริฐยิ่ง
ของจริงแท้ นี้ทุกข์ทัณฑ์ ฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญเญยยันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ ฯ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนั้น ผู้บากบั่นเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาแล้ว ในอรรถธรรมสาระแถว
แนวบ่เคยฟังมาก่อน นี้ความจริงประเสริฐสอน
ตอนทุกข์ควรกำหนดฮู้ ปัญญายู้สู่พิจารณ์ ฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญาตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนั้น ผู้บากบั่นเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้

ได้เกิดขึ้นแก่เฮาแล้ว ในอรรถธรรมสาระแถว
แนวบ่เคยฟังมาก่อน นี้ความจริงประเสริฐสอน
ตอนกำหนดทุกข์ฮู้แล้ว ปัญญาแน่วนึกพิจารณ์ ฯ

อิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนั้น ผู้บากบั่นเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาพ้อ ในข้อธรรมสำคัญท่อน
บ่ได้เคยฟังมาก่อน หลักคำสอนประเสริฐยิ่ง
ของจริงนี้เหตุทุกข์ทัณฑ์ ฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนั้น ผู้บากบั่นเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาแล้ว ในอรรถธรรมสาระแถว
แนวบ่เคยฟังมาก่อน นี้ความจริงประเสริฐสอน
ตอนเหตุเกิดความทุกข์ล้วน ควรละถิ่ม ฮ่ำพิจารณ์ ฯ

ตังโข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อริยะสัจจัง ปะหีนันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะด้าน ภิกษุอ่านเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาแล้ว ในอรรถธรรมสาระแถว
แนวบ่เคยฟังมาก่อน นี้ความจริงประเสริฐสอน
ตอนเหตุเกิดความทุกข์ไง้ ละถิ่มได้ กิจแห่งงาน ฯ

อิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนั้น ผู้บากบั่นเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาพ้อ ในข้อธรรมสำคัญท่อน
บ่ได้เคยฟังมาก่อน คำสอนจริงประเสริฐล้น
ความดับพ้นสิ้นทุกข์ทัณฑ์ ฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนั้น ผู้บากบั่นเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้

ได้เกิดขึ้นแก่เฮาแล้ว ในอรรถธรรมสาระแถว
แนวบ่เคยฟังมาก่อน นี้ความจริงประเสริฐสอน
ตอนความดับทุกข์ล้วน ควรเฮ็ดให้แจ้งแจ่มงาน ฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกะตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนั้น ผู้บากบั่นเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาแล้ว ในอรรถธรรมสาระแถว
แนวบ่เคยฟังมาก่อน นี้ความจริงประเสริฐสอน
ตอนความดับทุกข์ได้ เฮ็ดให้แจ้งแจ่มงาน ฯ

อิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนั้น ผู้บากบั่นเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาแล้ว ในอรรถธรรมสาระแถว
แนวบ่เคยฟังมาก่อน นี้เป็นความประพฤติถอน
หนทางตอนดับทุกข์ยิ่ง ความจริงแท้ พุทธิญาณ ฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะนั้น ผู้บากบั่นเธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาแล้ว ในอรรถธรรมสาระแถว
แนวบ่เคยฟังมาก่อน นี้เป็นความประพฤติถอน
หนทางตอนดับทุกข์ล้วน สมควรให้ฮุ่งเจริญ ฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาวิตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะเยิ้น เดินมรรคหมู่เธอทั้งหลาย
จักษุนัยน์, ฌาน, ปัญญา วิชชาแสง สว่างได้
ได้เกิดขึ้นแก่เฮาแล้ว ในอรรถธรรมสาระแถว
แนวบ่เคยฟังมาก่อน นี้เป็นความประพฤติถอน
หนทางตอนดับทุกข์ไง้ ได้ทำให้ฮุ่งเจริญ ฯ

ยาวะกีวัญจะ เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตูสุ อะริยะสัจเจสุ เอวันติปริวัฏฏัง ท์วาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสนัง นะ สุวิสุทธัง อะโหสิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะเยิ้น เดินคองศาสน์สมณ์ทั้งหลาย
ปัญญาไขเฮาเห็นธรรม ตามความจริงปรากฏได้
ในอริยสัจนี้ สี่ประการธรรมนิยาม มีฮอบสาม ตามญาณท่อง
มีอาการสิบสอง ตราบยังหมองบ่เกี้ยง
หมดจดเสี้ยงท่อได้

เนวะ ตาวาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพ์รัห์มะเก สัสสะมะณะพราห์มะณิยา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสายะ อนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิง ฯ

ผู้เห็นโทษวัฏฏะได้ ทั้งหลายหมู่ภิกษุสงฆ์
เฮาเห็นตรงเฉพาะคอง บ่รับรองว่าตนฮู้
เป็นผู้ตรัสรู้ล้ำ สัมมาสัมโพธิญาณ
การฮู้หยังบ่เทียมท่อ บริสุทธิ์ยังบ่พอ
บ่ว่าในโลกหล้า เทวาพร้อมพร่ำมาร
เทิงหมู่พรหมประเสริฐชั้น ในปราณหมู่ปชาสัตว์
พร้อมอาตม์สมณพราหมณ์ พ่ำหมู่เทวดาล้วน
เทิงหมู่มวลมนุษย์พร้อม บ่ยอมจาว่าได้ผ่าน
บ่ยืนยันตราบบ่เกี้ยง เพียงนั้นขั่นบ่เถิง ฯ

ยะโต จะ โข เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตูสุ อะริยะสัจเจสุ เอวันติปริวัฏฏัง ทวาทะสาการัง ยถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทธัง อะโหสิ

ผู้เห็นภัยวัฏฏะเวิ้ง เถิงคองศาสน์สมณ์ทั้งหลาย
ปัญญาไขเฮาเห็นธรรม ตามความจริงปรากฏได้
ในอริยสัจนี้ สี่ประการธรรมนิยาม มีฮอบสาม ตามญาณท่อง
มีอาการสิบสอง ตอนผ่องผุดสะอาดเกี้ยง
หมดจดเสี้ยงเมื่อได้

อะถาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพ์รัห์มะเก สัสสะมะณะพ์ราห์มะณิยา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสายะ อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิง ฯ

ผู้เห็นโทษวัฏฏะได้ ฮู้ภัยหมู่ภิกษุสงฆ์
เฮาเห็นตรงเฉพาะคอง รับรองผลว่าตนฮู้
เป็นผู้ตรัสรู้ล้ำ สัมมาสัมโพธิญาณ
การฮู้หยังบ่เทียมท่อ บริสุทธิ์สะอาดพอ
บ่ว่าในโลกหล้า เทวาพร้อมพร่ำมาร
เทิงหมู่พรหมประเสริฐชั้น ในปราณหมู่ปชาสัตว์
พร้อมอาตม์สมณพราหมณ์ พ่ำหมู่เทวดาล้วน
เทิงหมู่มวลมนุษย์พร้อม เฮายอมจาว่าได้ผ่าน
เมื่อนั้นอาจประกาศลั่น ประกันตนสะอาดเกี้ยง
เพียงนั้นบรรลุผล ฯ

ญาณัญจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุทะปาทิ อะกุปปา เม วิมุตติ อะยะมันติมา ชาติ นัตถิทานิ ปุนัพภะโวติ

ปัญญาพาฮู้เห็นค้น วิมลผ่องวิสุทธิ์ใส
ได้เกิดขึ้นแล้วแก่เฮา ว่าธรรมขาวความหลุดพ้น

อันเป็นผลวิเศษนี้ บ่กลับมีกำเริบใหม่
บ่กลับวนสงสารไถ่ สุดท้าย ชาติเกิดนี้
บีมีหน้าภพต่อยาว ฯ

อิทะมะโวจะ ภะคะวา ฯ อัตตะมะนา ปัญจะวัคคิยา ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อภินันทุง ฯ

พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสเล่าบรรยายอรรถ
โสมนัสปัญจวัคคีย์ ก็มีใจชื่นชมปลื้ม
ตื่มยินดีภาษิตยิ่ง เป็นความจริงประเสริฐค่า
ของสมเด็จพระสัมมา สัมพุทธะพระองค์นั้น
ภควันต์ได้บรรลุธรรม ฯ

อิมัส์มิญจะ ปะนะ เวยยากะระณัส์มิง ภัญญะมาเน อายัส์มะโต โกณฑัญญัสสะ วิระชัง วีตะมะลัง ธัมมะจักขุง อุทะปาทิ ยังกิญจิ สะมุทะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติ

เมื่อพระองค์ผู้เลิศล้ำ สัมพุทธะนรสีห์
พระผู้มีพระภาคสอน ไวยากรณ์ภาษิตนี้
ปรีชาคือดวงตาได้ จักษุในธรรมสว่าง
ปราศจากธุลีหยัง มลทินบังความด่างพร้อย
เหมิดฮอยสิ้นแจ้งเพราะญาณ

ได้เกิดขึ้นแก่ท่าน โกณฑัญญะพ่อฤาษี
หัวหน้ามีอายุหลาย หมายสิ่งได๋กะตามนั้น
คันมีการเกิดขึ้นล้วน มวลนั้นสูญเหมิดทุกส่ำ
ต้องดับไปกฎนิยาม ถือเป็นธรรมดาแท้
กระแสนี้อยู่นิรันดร์ ฯ

ปะวัตติเต จะ ภะคะวะตา ธัมมะจักเก ภุมมา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พ็ราห็มะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พ็รัห็มุนา วา เกนะจิ วา โลกัส์มินติ

ก็เมื่อธรรมจักรนั้น อันพุทธชินสีห์
พระผู้มีพระภาคตรัส ประกาศนัยเป็นไปแล้ว
แนวหมู่เทวดาพื้น ผืนดินฟังยังเสียงลั่น
ได้บันลือไปสนั่น ว่าอันธรรมจักรนี้
บ่มีเพี้ยงจักรอื่นเทียม

ภควันต์องค์เลิศเยี่ยม ประกาศเปี่ยมญาณ, สติ
ป่าอิสิปตนะ มฤคทายวันใกล้
ในพาราณสีก้ำ อันหมู่สมณพราหมณ์
เทวด้าม, มาร, พรหมใหญ่ ล้อธรรมหมุนบ่ว่าไผ
บ่อาจให้หมุนต่าวย้อน ในโลกข่อนบ่พบพา

ภุมมานัง เทวานัง สัททัง สุตวา จาตุมมะหาราชิกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง จาตุมมะหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง สุต๋วา ตาวะติงสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง

เทวดาจาตุมฟ้า มหาราชได้ฟังเสียง
สำเนียงภุมมเทวัน จั่งบันลือประกาศเว้า
ดาวดึงส์เทพาชั้น ฟังเทวันจาตุมฯ ว่า
บันลือทั่วทิพย์อาณา มหาราชประกาศก้อง
สนั่นห้องทั่ววิมาน ฯ

ตาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา ยามา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ยามานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา ตุสิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง

เทวดายามาชั้น เทวันทิพย์ได้ฟังเสียง
สำเนียงดาวดึงส์สาร อ่านบันลือประกาศเว้า
เหล่าสถิตดุสิตฟ้า ทิพย์โสตา ฟังเสียงค่อง
ของยามาเทวะได้ ประกาศให้ลั่นสวรรค์ ฯ

ตุสิตานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา นิมมานะระตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง นิมมานะระตีนัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง

นิมมานรดีชั้น เทวันทิพย์ได้ฟังเสียง
สำเนียงเทพดุสิตสาร อ่านบันลือประกาศเว้า
เหล่าปะระนิมมิตะ วะสะวัตตี ฟ้า ทิพย์โสตา ฟังเสียงค่อง
นิมมานรดีท่อง ป่าวทั่วห้องประกาศฟ้า
เทพาฮู้ทั่วสวรรค์

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา พ๎รัห๎มะปาริสัชชา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ พ๎รัห๎มะปะริสัชชานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา พ๎รัห๎มะปะโรหิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ

พรหมปาริสัชช์ชั้น ยินเสียงผ่านทิพย์โสตะ
เทพปะระนิมมิตะวะสะวัตตีสาร อ่านบันลือประกาศเว้า

เหล่าปะโรหิตาเบื้อง เมืองพรหมฟังเสียงค่อง
ของพรหมปาริสัชช์ชั้น บันลือก้องทั่ววิมาน ฯ

พ๎รัห๎มะปะโรหิตานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา มะหาพ๎รัห๎มา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ มะหาพ๎รัห๎มานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา ปะริตตาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ

มหาพรหมเทวาชั้น ยินเสียงผ่านทิพย์โสตะ
ของปะโรหิตาพรหม บันลือโหมประกาศเว้า
เหล่าปะริตตาภาเบื้อง เมืองพรหมฟังเสียงค่อง
ของมหาพรหมชั้น บันลือก้องทั่ววิมาน ฯ

ปะริตตาภานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา อัปปะมาณาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อัปปะมาณาภานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา อาภัสสะรา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ

อัปปะมาณาภาชั้น ยินเสียงผ่านทิพย์โสตะ
ของปริตตาภาพรหม บันลือโหมประกาศเว้า
เหล่าอาภัสสะราเบื้อง เมืองพรหมฟังเสียงซ่า
อัปปะมาณาภาชั้น บันลือก้องทั่ววิมาน ฯ

อาภัสสะรานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา ปะริตตะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะริตตะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา อัปปะมาณะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ

ปริตตะสุภาชั้น เทวันทิพย์ฟังเสียงอรรถ

ของอาภัสสราพรหม บันลือโหมประกาศกล้า
อัปปะมาณะสุภาเบื้อง เมืองพรหมฟังเสียงค่อง
ของปริตตะสุภาชั้น บันลือก้องทั่ววิมาน ฯ

อัปปะมาณะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา สุภะกิณหะกา เทวา สัททะ มะนุสสาเวสุงฯ สุภะกิณหะกานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา เวหัปผะลา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ

สุภกิณหะกาชั้น เทวันทิพย์ฟังเสียงศัพท์
อัปปะมาณะสุภาพรหม บันลือโหมประกาศก้อง
ห้องเวหัปผลาเบื้อง เมืองพรหมฟังเสียงค่อง
ของสุภกิณหะกาชั้น บันลือแจ้งทั่ววิมาน ฯ

เวหัปผะลานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา อะวิหา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อะวิหานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา อะตัปปา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ

พรหมอวิหาชั้น เทวันทิพย์ฟังเสียงศัพท์
ของเวหัปผลาพรหม บันลือโหมประกาศก้อง
ห้องอะตัปปาเบื้อง เมืองพรหมฟังเสียงค่อง
ของอวิหาชั้น บันลือแจ้งทั่ววิมาน ฯ

อะตัปปานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา สุทัสสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุทัสสานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา สุทัสสี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ

พรหมสุทัสสาชั้น เทวันทิพย์ฟังเสียงศัพท์
อตัปปาพรหมเทวัน แล้วบันลือประกาศฮู้
พรหมสุทัสสีเบื้อง เมืองพรหมฟังเสียงค่อง
ของสุทัสสาชั้น บันลือก้องทั่ววิมาน ฯ

สุทัสสีนัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา อะกะนิฏฐะกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ

พรหมอะกะนิฏฐะกาชั้น เทวันทิพย์ฟังเสียงอรรถ
ของสุทัสสีพรหม บันลือโหมประกาศเพี้ยง
ยังเสียงให้กระจายก้อง วิมานทองทิพย์แท่น
ทั่วเมืองแมนแดนด้าน สิบหกชั้นแห่งสวรรค์ ฯ

เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พ๎ราห๎มะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พ๎รัห๎มุนา วา เกนะจิ วา โลกัส๎มินติ

ว่าบทธรรมจักรนั้น อันยากท่อจักรได้เทียม
ยอดเยี่ยมเกินจักรอื่นมี พระชินสีห์พุทโธต้าน
ภควันต์ประกาศไว้ ให้เป็นไปในเขตป่า
ชื่ออิสิปตนะ มฤคทายวัน ก้อง เป็นต้นหม่อง ฮุ่งเฮือง
ใกล้พาราณสีเบื้อง เมืองใหญ่แคว้นกาสี
อันมุนีสมณะ พระและพราหมณ์ชีพร้อม
จอมเทวันสวรรค์ฟ้า มาร, มหาพรหมใหญ่

ล้อธรรมหมุนบ่ว่าไผ บ่อาจให้หมุนต่าวย้อน
ในโลกข่อนบ่พบพาน ฯ

อิติหะ เตนะ ขะเณนะ เตนะ มุหุตเตนะ ยาวะ พ๎รัห๎มะโลกา สัทโท อัพภุคคัจฉิฯ อะยัญจะ ทะสะสะหัสสี โลกะธาตุ สังกัมปิ สัมปะกัมปิ สัมปะเวธิ ฯ

บ่โดนเพียงคราวเดียวนั้น เสียงธรรมผ่านลือขยาย
ไปจดพรหมโลกผืน ได้ตื่นศัพท์สดับท้วง
หมื่นปวงโลกธาตุนี้ ศีรีจักรวาลลั่น
แก่งกวยนำธรรมสนั่น เกิดหวั่นไหว สะท้านห้อง
สะเทือนก้อง กระเดื่องดาล ฯ

อัปปะมาโณ จะ โอฬาโร โอภาโส โลเก ปาตุระโหสิ อะติกกัมเมวะ เทวานัง เทวานุภาวัง อะถะโข ภะคะวา อุทานัง อุทาเนสิ

โอภาสแสงสว่างซ่าน โอฬารฮุ่งเฮืองอำไพ
เกินนับไขประมาณทด ปรากฏในโลกภูมิเยิ้น
เกินเทวานุภาพไท้ เทพในสรวงสวรรค์หมู่
ตอนนั้นองค์สัพพัญญู พระผู้มีพระภาคเจ้า
ได้ตรัสเว้าเปล่งอุทาน

อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญโญ อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญโญติฯ อิติหิทัง อายัส๎มะโต โกณฑัญญัสสะ อัญญาโกณฑัญโญ เต็ววะ นามัง อะโหสีติ ฯ

ฮู้แล้วหนอ โกณฑัญญ์นั้น

ฮู้แล้วหนอ โกณฑัญญ์นั้น บรรลุผ่าน เป็นสักขี

อัญญาสิ วะตะ โภ องค์พุทโธตรัสคำย้ำ

เหตุนั้นนาม เถระท่าน "อัญญาโกณฑัญญะ"ชื่อ

ปรากฏให้โลกจำจื่อ คือองค์พระสาวกต้น

ผลหมุนล้อแห่งพระธรรม...ดังนี้แหลว ฯ

๒๖/๔/๒๕๖๓

บทขัดอนัตตลักขณสูตร

ยันตัง สัตเตหิ ทุกเขนะ เญยยัง อะนัตตะลักขะณัง

อัตตะวาทาตะสัญญานัง สัมมะเทวะ วิโมจะนัง

สัมพุทโธ ตัง ปะกาเสสิ ทิฏฐะสัจจานะ โยคินัง

อุตตะริง ปะฏิเวธายะ ภาเวตุง ญาณะมุตตะมัง

ยันเตสัง ทิฏฐะธัมมานัง ญาเณนุปะปะริกขะตัง

สัพพาสะเวหิ จิตตานิ วิมุจจิงสุ อะเสสะโต

ตะถา ญาณานุสาเรนะ สาสะนัง กาตุมิจฉะตัง

สาธูนัง อัตถะสิทธัตถัง ตัง สุตตันตัง ภะณามะ เส ฯ

องค์พระสัมพุทธเจ้า ได้ตรัสเล่าประกาศอรรถ

อนัตตลักขณธรรม หมู่สำสัตว์ทั้งหลายนั้น

ปัญญาฮู้ได้ยากแท้ เป็นกระแสปลดเปลื้องไป่
การถือมั่นตนลื่นไผ วาทะหมายว่าโตล้ำ
สำคัญอ้างแต่เจ้าของ

ให้เหมิดไปโดยถืกต้อง ชี้ทางป่องแก่ฤาษี
หมู่ปัญจวัคคีย์ตน ผู้เห็นผลสัจจะแล้ว
เพื่อได้แนวเจริญขั้น สูงสุดสมอุดมญาณ
เพื่อการฮู้ธรรมแจ้งส่อง จิตปัญจวัคคีย์ค่อง
ผู้เห็นคองธรรมชัดได้ ไตร่ตรองแล้วย้อนเพราะญาณ

พ้นจากอาสวะซ่าน ทั้งปวงผ่านบ่เหลือติด
สัมฤทธิ์กิจย้อนสูตรได้ เฮาทั้งหลายตั้งใจน้อม
พร้อมเพรียงสวดพระสูตรนั้น เพื่อสำเร็จประโยชน์พลัน
บรรดาสาธุชนพ่ำ ปรารถนาสิเฮ็ดนำ
คำสอนตรีกระลึกแก้ว ตามแนวแจ้งแห่งญาณ...นั้นเทอญ ฯ

อนัตตลักขณสูตร

เอวัมเม สุตัง ฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา พาราณะสิยัง วิหะระติ, อิสิปะตะเน มิคะทะเย

อานนท์คือข้าพเจ้า สดับเล่าสาสนี
พระผู้มีพระภาคไข ยกสมัยหนึ่งคราวครั้ง
ประทับยังเขตป่านี้ เมืองพาราณสีด่าน
ป่าอิสิปตนะมฤคทายวัน ธรรมวิหารสถิตตั้ง
เสด็จยั้งอยู่สถาน

ตัตระ โข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขู อามันเตสิ ฯ
รูปัง ภิกขะเว อนัตตา ฯ

ในนครเขตนั้น ภควันต์พระชินสีห์
พาทีตรัสเฮียกภิกษุ หมู่ปัญจวัคคีย์แล้ว
ตรัสว่าแนวฮูปกายนี้ บ่มีเป็นโตตนอยู่
ดูก่อนหมู่ภิกษุเจ้า เอาธรรมจ้องส่องกระแส

รูปัญจะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสะ นะยิทัง รูปัง อาพาธายะ สังวัตเตยยะ ลัพเภถะ จะ รูเป เอวัง เม รูปัง โหตุ เอวัง เม รูปัง มา อโหสีติฯ ยัส์มา จะ โข ภิกขะเว รูปัง อนัตตา ตัส์มา รูปัง อาพาธายะ สังวัตตะติ นะ จะ ลัพภะติ รูเป เอวัง เม รูปัง โหตุ เอวัง เม รูปัง มา อโหสีติ ฯ

คันฮูปเป็นโตตนแท้ คงบ่แป่เป็นไข้เจ็บ
ได้เสพสมประสงค์ใจ ในฮูปขอต่อความเค้า
ขอฮูปเฮาเป็นจั่งซี้ อย่าหนีไปเป็นแบบอื่น
เหตุย้อนฝืนจริงบ่พ้น พิจารณ์ค้นอ่านกระแส
ฮูปบ่เป็นโตตนแท้ เลยต้องแป่เป็นไข้ขม
บ่ได้สมประสงค์ใจ ในฮูปขอต่อความเค้า
ขอฮูปเฮาเป็นจั่งซี้ อย่าหนีไปเป็นแบบอื่น
บ่ฝืนจริงเป็นจั่งซั้น พิจารณ์ค้นอ่านเบิ่งเอา

เวทะนา อะนัตตา ฯ เวทะนา จะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสะ นะยิทัง เวทะนา อาพาธายะ สังวัตเตยยะ

ลัพเภถะ จะ เวทะนายะ เอวัง เม เวทะนา โหตุ เอวัง เม เวทะนา มา อโหสีติฯ ยัส๎มา จะ โข ภิกขะเว เวทะนา อนัตตา ตัส๎มา เวทนา อาพาธายะ สังวัตตะติ นะ จะ ลัพภะติ เวทะนายะ เอวัง เม เวทนา โหตุ เอวัง เม เวทะนา มา อโหสีติ ฯ

ดูก่อนนามพระคุณเจ้า นี้ธรรมเก่าเวทนา
อนัตตาบ่แม่นโต คันโสเป็นอัตตานี้
คงบ่มีอาพาธล้ม ได้สมใจประสงค์ว่า
ขอให้ส่วนเวทนา ของเฮาพาเป็นจั่งซี้
อย่ามีเว้นเป็นอื่นไป

เหตุบ่เป็นโตตนได้ วนเวียนไต่สุขทุกข์ขม
บ่ได้สมประสงค์ใจ ในส่วนเวทนาเค้า
ว่าขอเฮาเป็นจั่งซี้ อย่าหนีไปเป็นแบบอื่น
บฝืนจริงเป็นจั่งซั้น พิจารณ์ค้นตรองอ่านเอา

สัญญา อนัตตา ฯ สัญญา จะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสะ นะยิทัง สัญญา อาพาธายะ สังวัตเตยยะ ลัพเภถะ จะ สัญญายะ เอวัง เม สัญญา โหตุ เอวัง เม สัญญา มา อโหสีติฯ ยัส๎มา จะ โข ภิกขะเว สัญญา อนัตตา ตัสมา สัญญา อาพาธายะ สังวัตตะติ นะจะ ลัพภะติ สัญญายะ เอวัง เม สัญญา โหตุ เอวัง เม สัญญา มา อโหสีติฯ

ดูก่อนนามภิกษุเจ้า นี้ธรรมเก่าคือสัญญา
อนัตตาบ่แม่นโต คันโสเป็นอัตตานี้

คงบ่มีอาพาธล้ม ได้สมใจประสงค์ว่า
ขอให้ส่วนสัญญา ของเฮาพาเป็นจั่งซี้
อย่ามีเว้นเป็นอื่นไป

เหตุบ่เป็นโตตนได้ เปลี่ยนแปลงไล่สุขทุกข์ขม
บ่ได้สมประสงค์ใจ ในความจำสัญญาเค้า
ว่าขอเฮาเป็นจั่งซี้ อย่าหนีไปเป็นแบบอื่น
บ่ฝืนจริงเป็นจั่งซั้น พิจารณ์ค้นตรองอ่านเอา

สังขารา อนัตตา ฯ สังขารา จะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสังสุ นะ ยิทัง สังขารา อาพาธายะ สังวัตเตยยุง ลัพเภถะ จะ สังขาเรสุ เอวัง เม สังขารา โหนตุ เอวัง เม สังขารา มา อเหสุนติฯ ยัส์มา จะ โข ภิกขะเว สังขารา อนัตตา ตัส์มา สังขารา อาพาธายะ สังวัตตันติ นะ จะ ลัพภะติ สังขาเรสุ เอวัง เม สังขารา โหนตุ เอวัง เม สังขารา มา อเหสุนติ ฯ

ดูก่อนสงฆ์ภิกษุเจ้า นี้ธรรมเก่าสังขารา
อนัตตาบ่แม่นโต ค้นโสเป็นอัตตานี้
คงบ่มีป่วยเจ็บล้ม ได้สมใจประสงค์อ่าน
ขอให้มวลสังขาร ขันธ์ของเฮาเป็นจั่งซี้
อย่ามีเว้นเป็นอื่นไป

เหตุบ่เป็นโตตนได้ จำต้องล่ายเป็นไข้ขม
บ่ได้สมประสงค์ใจ ในสังขารแนวปรุงเค้า
ว่าขอเฮาเป็นจั่งซี้ อย่าหนีไปเป็นแบบอื่น
บ่ฝืนจริงเป็นจั่งซั้น พิจารณ์ค้นตรองอ่านเอา

วิญญาณัง อนัตตาฯ วิญญาณัญจะ หิทัง ภิกขะเว อัตตา อะภะวิสสะ นะยิทัง วิญญาณัง อาพาธายะ สังวัตเตยยะ ลัพเภถะ จะ วิญญาเน เอวัง เม วิญญาณัง โหตุ เอวัง เม วิญญาณัง มา อโหสีติฯ ยัส์มา จะ โข ภิกขะเว วิญญาณัง อนัตตา ตัส์มา วิญญาณัง อาพาธายะ สังวัตตะติ นะ จะ ลัพภะติ วิญญาเน เอวัง เม วิญญาณัง โหตุ เอวัง เม วิญญาณัง มา อโหสีติฯ

ดูก่อนหมู่ภิกษุเจ้า นี้ธรรมเก่าวิญญาณสัตว์
อนัตตาบ่แม่นโต คันโสเป็นอัตตานี้
คงบ่มีป่วยเจ็บล้ม ได้สมใจประสงค์อ่าน
ขอให้ส่วนวิญญาณ ขันธ์ของเฮาเป็นจั่งซี้
อย่ามีเว้นเป็นอื่นไป

เหตุบ่เป็นโตตนได้ เปลี่ยนแปลงไต่สุขทุกข์ขม
บ่ได้สมประสงค์ใจ ในวิญญาณแนวปรุงเค้า
ว่าขอเฮาเป็นจั่งซี้ อย่าหนีไปเป็นแบบอื่น
บ่ฝืนจริงเป็นจั่งซั้น พิจารณ์ค้นตรองอ่านเอา

ตัง กิง มัญญะถะ ภิกขะเว รูปัง นิจจัง วา อนิจจัง วาติ ฯ อนิจจัง ฯ ภันเต ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ ฯ ทุกขัง ภันเต ฯ ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัส์มิ เอโส เม อัตตาติ ฯ โน เหตัง ภันเต

ดูก่อนตนภิกษุเจ้า พวกเธอเล่าสำคัญเห็น
ข้อนี้เป็นจั่งได๋คือ ฮูปเที่ยงหือบ่คงยั้ง
ภิกษุฟังกราบทูลเว้า ฮูปของเฮาบ่คงเที่ยง
ขั่นแนวได๋บ่เที่ยง แนวนั้นเบี่ยงทุกข์ให้
หรือสุขได้ ไล่วิชา

"ถือเป็นทุกข์ พระเจ้าข้า" ภิกษุว่ากราบทูลไข
คันแนวได๋บ่เที่ยงเห็น เป็นทุกข์ มีเปลี่ยนแปลงล้วน
แปรปรวนธรรมดานั้น ควรหรือจ่องนำส่องหัน
ว่าแนวนั้นของเฮาเข่น เฮาเป็นนั่นนั่นเฮาเห็น
เป็นโตตนเฮาแก่งแก้ "บ่ควรแท้" จิตแห่งเฮา

ตังกิง มัญญะถะ ภิกขะเว เวทะนา นิจจา วา อนิจจา วาติ ฯ อนิจจา ภันเต ฯ ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ ฯ ทุกขัง ภันเต ฯ ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโส หะมัสมิ เอโส เม อัตตาติ ฯ โน เหตัง ภันเต ฯ

ดูก่อนสงฆ์ภิกษุเจ้า สำคัญเหล่าเธอศึกษา
เวทนาเป็นจั่งได๋ เที่ยงหือกลายบ่คงยั้ง
ภิกษุฟังกราบทูลเว้า เวทนาเขาบ่เที่ยง
ขั่นแนวได๋บ่เที่ยง แนวนั้นเบี่ยงเป็นทุกข์ให้
หรือสุขได้ ไล่วิชา

"ถือเป็นทุกข์ พระเจ้าข้า" ภิกษุว่ากราบทูลไข
คันแนวได๋บ่เที่ยงเห็น เป็นทุกข์มีเปลี่ยนแปลงล้วน
แปรปรวนธรรมดานั้น ควรหรือจ่องนำส่องหัน

ว่าแนวนั้นของเฮาเข่น เฮาเป็นนั่น นั่นเฮาเห็น
เป็นโตตนเฮาแก่งแก้ “บ่ควรแท้” จิตแห่งเฮา

ตังกิง มัญญะถะ ภิกขะเว สัญญา นิจจา วา อนิจจา วาติ ฯ อนิจจา ภันเต ฯ ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ ฯ ทุกขัง ภันเต ฯ ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโส หะมัส์มิ เอโส เม อัตตาติ ฯ โน เหตัง ภันเต

ดูก่อนตนภิกษุเจ้า พวกเธอเล่าความสำคัญ
สัญญาเป็นจั่งได๋คือ เที่ยงหือกลายบ่คงยั้ง
ภิกษุยังกราบทูลต้าน สัญญาขันธ์ นั้นบ่เที่ยง
ขั่นแนวได๋บ่เที่ยง แนวนั้นเบี่ยงเป็นทุกข์ให้
หรือสุขได้ ไล่วิชา

“ถือเป็นทุกข์ พระเจ้าข้า” ภิกษุว่ากราบทูลไข
คันแนวได๋บ่เที่ยงเห็น เป็นทุกข์ มีเปลี่ยนแปลงล้วน
แปรปรวนธรรมดานั้น ควรหรือจ่องนำส่องหัน
ว่าสิ่งนั้นของเฮาเข่น เฮาเป็นนั่น นั่นเฮาเห็น
เป็นโตตนเฮาแก่งแก้ “บ่ควรแท้” จิตแห่งเฮา

ตังกิง มัญญะถะ ภิกขะเว สังขารา นิจจา วา อนิจจา วาติ ฯ อนิจจา ภันเต ฯ ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ ฯ ทุกขัง ภันเต ฯ ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโส หะมัส์มิ เอโส เม อัตตาติ ฯ โน เหตัง ภันเต ฯ

ดูก่อนตนภิกษุเจ้า พวกเธอเล่าความสำคัญ
สังขารเป็นจั่งใด๋คือ เที่ยงหือกลายบ่คงยั้ง
ภิกษุฟังกราบทูลเว้า สังขารเฮา นั้นบ่เที่ยง
ขั่นแนวใด๋บ่เที่ยง แนวนั้นเบี่ยงเป็นทุกข์ให้
หรือสุขได้ ไล่วิชา

"ถือเป็นทุกข์ พระเจ้าข้า" ภิกษุว่ากราบทูลไข
คันแนวใด๋บ่เที่ยงเห็น เป็นทุกข์ มีเปลี่ยนแปลงล้วน
แปรปรวนธรรมดานั้น ควรหรือจ่องนำส่องหัน
ว่าแนวนั้นของเฮาเข่น เฮาเป็นนั่น นั่นเฮาเห็น
เป็นโตตนเฮาแก่งแก้ "บ่ควรแท้" จิตแห่งเฮา

ตังกิง มัญญะถะ ภิกขะเว วิญญาณัง นิจจัง วา อนิจจัง วาติ ฯ อนิจจัง ภันเต ฯ ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วา ตัง สุขัง วาติ ฯ ทุกขัง ภันเต ฯ ยัมปะนานิจจัง ทุกขัง วิปะริณามะธัมมัง กัลลัง นุ ตัง สะมะนุปัสสิตุง เอตัง มะมะ เอโสหะมัส์มิ เอโส เม อัตตาติ ฯ โน เหตัง ภันเต ฯ

ดูก่อนสงฆ์ภิกษุเจ้า พวกเธอเล่าความสำคัญ
วิญญาณเป็นจั่งใด๋คือ เที่ยงหือกลายบ่คงยั้ง
ภิกษุยังกราบทูลต้าน วิญญาณขันธ์ นั้นบ่เที่ยง
ขั่นแนวใด๋บ่เที่ยง แนวนั้นเบี่ยงเป็นทุกข์ให้
หรือสุขได้ ไล่วิชา

"ถือเป็นทุกข์ พระเจ้าข้า" ภิกษุว่ากราบทูลไข
คันแนวใด๋บ่เที่ยงเห็น เป็นทุกข์มีเปลี่ยนแปลงล้วน

แปรปรวนธรรมดานั้น ควรหรือจ่องนำส่องหัน
ว่าแนวนั้นของเฮาเข่น เฮาเป็นนั่นนั่นเฮาเห็น
เป็นโตตนเฮาแก่งแก้ “บ่ควรแท้” จิตแห่งเฮา

ตัส๎มาติหะ ภิกขะเว ยังกิญจิ รูปัง อตีตานาคะตะปัจจุปปันนัง อัชฌัตตัง วา พหิทธา วา โอฬาริกัง วา สุขุมัง วา หีนัง วา ปณีตัง วา ยันทูเร สันติเก วา สัพพัง รูปัง เนตัง มะมะ เนโสหะมัส๎มิ นะ เมโส อัตตาติ เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง ฯ

ดูก่อนตนภิกษุเจ้า เหตุนั้นเล่าพิจารณ์ไข
ฮูปอันได๋อันหนึ่งแนว ล่วงแล้วเป็นอดีตเว้น
เป็นอนาคตหน้าเบื้อง เป็นเรื่องปัจจุบันซ่าง
เป็นภายใน ภายนอกหว่าง อย่างกระด้างหยาบช้า
ละเอียดนี้กะซ่างตาม

เป็นของเลวประณีตล้ำ ใกล้ไกลหล่ำหยังบ่ขวาง
ฮูปทั้งปวงควรเห็นทัน ด้วยปัญญาชอบถึกต้อง
ตามคองธรรมเป็นจริงกล้า ว่าของเฮานั้นบ่แม่น
นั่นบ่เป็นเฮามั่นแก่น นั่นบ่แม่นโตตนต้อง
ของเฮาแท้อยู่ชั่วคราว

ยากาจิ เวทะนา อตีตานาคะตะปัจจุปปันนา อัชฌัตตา วา พหิทธา วา โอฬาริกา วา สุขุมา วา หีนา วา ปณีตา วา ยันทูเร สันติเก วา สัพพา เวทะนา เนตัง มะมะ เนโสหะมัส๎มิ นะ เมโส อัตตาติ เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง ฯ

เวทนาก็ดังเค้า ศึกษาเล่าพิจารณ์ไข
เป็นอันได๋อันหนึ่งแนว ล่วงแล้วเป็นอดีตเว้น
เป็นอนาคตหน้าเบื้อง เป็นเรื่องปัจจุบันซ่าง
เป็นภายใน ภายนอกหว่าง อย่างกระด้างหยาบช้า
ละเอียดนี้กะซ่างตาม

เป็นของเลวประณีตล้ำ ใกล้ไกลหล่ำทั้งปวงหา
เวทนาควรเห็นทัน ด้วยปัญญาชอบถืกต้อง
ตามคองธรรมเป็นจริงกล้า ว่าของเฮานั่นบ่แม่น
นั่นบ่เป็นเฮามั่นแก่น นั่นบ่แม่นโตตนต้อง
ของเฮาแท้อยู่ชั่วคราว

ยากาจิ สัญญา อตีตานาคะตะปัจจุปปันนา
อัชฌัตตา วา พหิทธา วา โอฬาริกา วา สุขุมา วา
หีนา วา ปณีตา วา ยันทูเร สันติเก วา
สัพพา สัญญา เนตัง มะมะ เนโสหะมัส์มิ นะ เมโส อัตตาติ
เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง ฯ

สัญญาธรรมก็ดังเค้า ศึกษาเล่าพิจารณ์ไข
เป็นอันได๋อันหนึ่งแนว ล่วงแล้วเป็นอดีตเว้น
เป็นอนาคตหน้าเบื้อง เป็นเรื่องปัจจุบันซ่าง
เป็นภายใน ภายนอกหว่าง อย่างกระด้างหยาบช้า
ละเอียดนี้กะซ่างตาม

เป็นของเลวประณีตล้ำ ใกล้ไกลหล่ำทั้งปวงหา
สัญญาธรรมควรเห็นทัน ด้วยปัญญาชอบถืกต้อง

ตามคองธรรมเป็นจริงกล้า ว่าของเฮานั่นบ่แม่น
นั่นบ่เป็นเฮามั่นแก่น นั่นบ่แม่นโตตนต้อง
ของเฮาแท้อยู่ชั่วคราว

เยเกจิ สังขารา อตีตานาคะตะปัจจุปปันนา
อัชฌัตตา วา พหิทธา วา โอฬาริกา วา สุขุมา วา
หีนา วา ปณีตา วา เย ทูเร สันติเก วา
สัพเพ สังขารา เนตัง มะมะ เนโสหะมัสมิ นะ เมโส อัตตาติ
เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง ฯ

สังขารธรรมก็ดังเค้า ศึกษาเล่าพิจารณ์ใข
เป็นอันได้อันหนึ่งแนว ล่วงแล้วเป็นอดีตเว้น
เป็นอนาคตหน้าเบื้อง เป็นเรื่องปัจจุบันซ่าง
เป็นภายใน ภายนอกหว่าง อย่างกระด้างหยาบช้า
ละเอียดนี้กะซ่างตาม

เป็นของเลวประณีตล้ำ ใกล้ไกลหล่ำทั้งเหมิดหยัง
สังขารธรรมควรเห็นทัน ด้วยปัญญาชอบถึกต้อง
ตามคองธรรมเป็นจริงกล้า ว่าของเฮานั่นบ่แม่น
นั่นบ่เป็นเฮามั่นแก่น นั่นบ่แม่นโตตนต้อง
ของเฮาแท้อยู่ชั่วคราว

ยังกิญจิ วิญญาณัง อตีตานาคะตะปัจจุปปันนัง
อัชฌัตตัง วา พะหิทธา วา โอฬาริกัง วา สุขุมัง วา
หีนัง วา ปณีตัง วา ยันทูเร สันติเก วา
สัพพัง วิญญาณัง เนตัง มะมะ เนโสหะมัสมิ นะ เมโส อัตตาติ
เอวะเมตัง ยะถาภูตัง สัมมัปปัญญายะ ทัฏฐัพพัง ฯ

วิญญาณธรรมก็ดังเค้า ศึกษาเล่าพิจารณ์ไข
เป็นอันได๋อันหนึ่งแนว ล่วงแล้วเป็นอดีตเว้น
เป็นอนาคตหน้าเบื้อง เป็นเรื่องปัจจุบันซ่าง
เป็นภายใน ภายนอกหว่าง อย่างกระด้างหยาบซ้า
ละเอียดนี้กะซ่างตาม

เป็นของเลวประณีตล้ำ ใกล้ไกลหล่ำทั้งเหมิดสรรพ์
วิญญาณธรรมควรเห็นทัน ด้วยปัญญาชอบถืกต้อง
ตามคองธรรมเป็นจริงกล้า ว่าของเฮานั้นบ่แม่น
นั่นบ่เป็นเฮามั่นแก่น นั่นบ่แม่นโตตนต้อง
ของเฮาแท้อยู่ชั่วคราว

เอวัง ปัสสัง ภิกขะเว สุตะวา อะริยะสาวะโก รูปัส์มิงปิ นิพพินทะติ เวทะนายะปิ นิพพินนะติ สัญญายะปิ นิพพินทะติ สังขาเรสุปิ นิพพินทะติ วิญญาณัส์มิงปิ นิพพินทะติ

ดูก่อนสงฆ์ภิกษุเจ้า เหตุนั้นเผ่าวิสุทธิ์สงฆ์
อริยะองค์สาวกจับ สดับยินแล้วเพียงนี้
บ่ยินดีเบื่อหน่ายใกล้ ในฮูป เวทนาพ่อง
เบื่อสัญญา สังขารจ่อง กองวิญญาณครบห้า
เป็นของน่าหน่ายแหนง

นิพพินทัง วิรัชชะติ วิราคา วิมุจจะติ วิมุตตัส์มิง วิมุตตะมีติ ญาณัง โหติ ขีณา ชาติ วุสิตัง พ์รัห์มจริยัง กะตัง กะระณียัง

นาปะรัง อิตถัตตายาติ ปะชานาตีติ ฯ อิทะมะโวจะ ภะคะวา

พอเบื่อเกิดปัญญาแจ้ง แยงจิตใฝ่คลายกำหนัด
เหตุว่าตัดราคะลง ก็ปลงหยุดเกิดหลุดพ้น
เมื่อเกิดผลจิตวางมั้ม เกิดญาณคมฮู้ขึ้นว่า
จิตหลุดพ้น บ่ข้องคา ฮู้ชัดว่าชาติสิ้น
สิ้นภพพ้อเกิดหน่อแนว

พรหมจรรย์อยู่จบแล้ว แนวกิจส่วนควรทำใส
ได้กระทำสำเร็จดี กิจอื่นมีเพื่อแนวนั้น
เป็นคือกันแบบว่านี้ บ่มีต้องกระทำใหม่
ภควันต์มารวิชัย พระองค์ได้ตรัสสูตรนี้
ยุติบั้นเทศนา

อัตตะมะนา ปัญจะวัคคิยา ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุง ฯ อิมัสมิญจะ ปะนะ เวยยากะระณัสมิง ภัญญะมาเน ปัญจะวัคคิยานัง ภิกขูนัง อะนุปาทายะ อาสะเวหิ จิตตานิ วิมุจจิงสูติ ฯ

ปัญจวัคคีย์ภิกษุห้า อิ่มใจค่ายินดีหนัก
ชื่นชมหลักภาษิตสาร ภควันต์พุทโธเจ้า
คราวพระองค์ตรัสความท้อน ไวยากรณ์สูตรนี้อยู่
จิตปัญจวัคคีย์หมู่ ขูหลุดอาสวะพ้น
บ่วนมั่นกลับยึดถือ...ดังนี้แหลว ฯ

๙/๗/๒๕๖๓

บทขัดอาทิตตปริยายสูตร

เวเนยยะทะมะโนปาเย สัพพะโส ปาระมิง คะโต
อะโมฆะวะจะโน พุทโธ อะภิญญายานุสาสะโก
จิณณานุรูปะโต จาปิ ธัมเมนะ วินะยัง ปะชัง
จิณณาคคิปาริจะริยานัง สัมโพชฌาระหะโยคินัง
ยะมาทิตตะปะริยายัง เทสะยันโต มะโนหะรัง
เต โสตาโร วิโมเจสิ อะเสกขายะ วิมุตติยา
ตะเถโวปะปะริกขายะ วิญญูนัง โสตุมิจฉะตัง
ทุกขะตาลักขะโณปายัง ตัง สุตตันตัง ภะณามะ เส ฯ

พุทธองค์ผู้เลิศล้ำ สำเร็จพระบารมี
วิธีกุศโลบาย ฝึกเวไนยสัตว์ฮู้
พระผู้มีวาจาเว้า บ่เปล่าแปนประโยชน์แต่ง
ทรงสั่งสอนให้ฮุ่งแยง แจ้งปัญญาตรัสรู้
หมู่สัตว์ฮู้ส่องกระแส

ทรงแนะนำโดยธรรมแท้ สมควรแก่ปฏิบัติ
แสดงอรรถอาทิตตะ ปริยายสูตรไว้
เครื่องนำใจโยคีล้วน ผู้ควรตรัสรู้ใหม่
เป็นชฎิลเคยฝึกใฝ่ บำเรอไฟตั้งแต่กี้ โยคีเจ้าผู้ฮับฟัง
ทรงเปลื้องเขาให้หลุดค้าง ฮอดฝั่งเถิงวิมุตติ
วิธีพระอเสกขะ ฉะนั้นเชิญหมู่เฮาได้
ตั้งใจสวดพระสูตรนั้น อุบายขันขอดทุกข์ข่าย
เพื่อวิญญูชนทั้งหลาย หมายต้องการฟังเรื่องถ้วน
ใคร่ครวญเข้าฮิ่นตรอง...อย่างนั้นเทอญ ฯ

อาทิตตปริยายสูตร

เอวัมเม สุตัง ฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา
คะยายัง วิหะระติ คะยาสีเส สัทธิง ภิกขุสะหัสเสนะ ฯ

อานนท์คือข้าพเจ้า สดับเล่าสาสนี
พระผู้มีพระภาคไข ยกสมัยหนึ่งคราวครั้ง
ประทับยังตำบลนี้ เมืองคยาสีสะท่า
ใกล้แม่น้ำชื่อคะยา กับบรรดาภิกษุนั้น
พันองค์พร้อมพร่ำกัน

ตัต์ระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ฯ
สัพพัง ภิกขะเว อาทิตตัง ฯ กิญจะ ภิกขะเว สัพพัง อาทิตตัง ฯ

ในสถานเขตนั้น ภควันต์พระชินสีห์
พาทีเตือนภิกษุสงฆ์ ตั้งใจลงสดับฮู้
ดูก่อนสงฆ์ทรงศีลแก้ว แนวทั้งปวงของฮ้อนแฮ่ง
ดูราสงฆ์ผู้ค่าแพง แม่นหยังแปงแต่งสิ่งฮ้อง
เป็นของฮ้อน เหมิดสู่แนว

จักขุง ภิกขะเว อาทิตตัง รูปา อาทิตตา จักขุวิญญาณัง
อาทิตตัง จักขุสัมผัสโส อาทิตโต

ดูก่อนสงฆ์ทรงศีลแก้ว แนวตาแม่นของฮ้อนหมาย
ฮูปทั้งหลายของฮ้อนแฮง แฮ่งจักขุวิญญาณร่วม
คือฮู้ความอารมณ์อ้าง ทางตาเป็นของฮ้อนพ่อง
การสัมผัสทางตาส่อง ป่องจักษุสัมผัสเน้น
เป็นของฮ้อนดั่งกัน

ยัมปิทัง จักขุสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัมปิ อาทิตตังฯ เกนะ อาทิตตัง ฯ

ความฮู้สึกเสวยคั้น อารมณ์กลั่นเวทนา
เกิดมาย้อนอาศัยตา สัมผัสพาปัจจัยพ้อ
เป็นสุขเกาะ เป็นทุกข์เกี้ยว บ่เกี่ยวสุขทุกข์กะซ่าง
นั่นเป็นของฮ้อนขาง ฮ้อนเพราะหยัง, ฮ้อนเพราะไหม้
ถืกไฟกุ้มใหญ่กอง

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตตันติ วะทามิ ฯ

ไฟราคะ โทสะต้อง กองไฟแฮ่งโมหะสุม
ความเกิดคุมแก่ชรา ความตายป๋า ความโศกกลั้น
ความรำพันฮ่ำไฮฮ้าย ความทุกข์กาย เสียใจเก่า
ฮ้อนเพราะความแค้นใจเผา เฮาจึงเว้าว่าเน้น
เป็นของฮ้อนอย่าฮ่ำฮอน

โสตัง อาทิตตัง สัททา อาทิตตา โสตะวิญญาณัง อาทิตตัง โสตะสัมผัสโส อาทิตโต

แนวหูเป็นของฮ้อน สังวรอ่านปัญญาหมาย
เสียงทั้งหลายของฮ้อนแฮง แฮ่งโสตะวิญญาณร่วม
ความฮู้จักอารมณ์อ้าง ทางหูเป็นของฮ้อนพ่อง

การสัมผัสทางหูส่อง ป่องโสตะสัมผัสเน้น
เป็นของฮ้อนดั่งกัน

ยัมปิทัง โสตะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัมปิ อาทิตตังฯ เกนะ อาทิตตัง ฯ

ความฮู้สึกเสวยคั้น อารมณ์กลั่นเวทนา
เกิดมาย้อนอาศัยหู สัมผัสชูปัจจัยพ้อ
เป็นสุขเกาะ เป็นทุกข์เกี้ยว บ่เกี่ยวสุขทุกข์กะซ่าง
นั่นกะเป็นของฮ้อนขาง ฮ้อนเพราะหยัง, ฮ้อนเพราะไหม้
ถืกไฟกุ้มใหญ่กอง

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตตันติ วะทามิ ฯ

ไฟราคะ โทสะต้อง กองไฟแฮ่งโมหะสุม
ความเกิดคุมแก่ชรา ความตายป๋า ความโศกกลั้น
ความรำพันฮ่ำไฮฮ้าย ความทุกข์กาย เสียใจเก่า
ฮ้อนเพราะความแค้นใจเผา เฮาจึงเว้าว่าเน้น
เป็นของฮ้อนอย่าฮ่ำฮอน

ฆานัง อาทิตตัง คันธา อาทิตตา ฆานะวิญญาณัง อาทิตตัง ฆานะสัมผัสโส อาทิตโต

แนวดังเป็นของฮ้อน สังวรอ่านปัญญาหมาย
กลิ่นทั้งหลายของฮ้อนแฮง แฮ่งฆานะวิญญาณร่วม
ความฮู้จักอารมณ์อ้าง ทางดังเป็นของฮ้อนพ่อง
การสัมผัสทางดังส่อง ป่องฆานะสัมผัสเน้น
เป็นของฮ้อนดั่งกัน

ยัมปิทัง ฆานะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัมปิ อาทิตตังฯ เกนะ อาทิตตัง ฯ

ความฮู้สึกเสวยคั้น อารมณ์กลั่นเวทนา
เกิดมาย้อนอาศัยดัง สัมผัสยังปัจจัยพ้อ
เป็นสุขเกาะ เป็นทุกข์เกี้ยว บ่เกี่ยวสุขทุกข์กะซ่าง
นั่นกะเป็นของฮ้อนขาง ฮ้อนเพราะหยัง, ฮ้อนเพราะไหม้
ถืกไฟกุ้มใหญ่กอง

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตตันติ วะทามิ ฯ

ไฟราคะ โทสะต้อง กองไฟแฮ่งโมหะสุม
ความเกิดคุมแก่ชรา ความตายป๋า ความโศกกลั้น
ความรำพันฮ่ำไฮฮ้าย ความทุกข์กาย เสียใจเก่า
ฮ้อนเพราะความแค้นใจเผา เฮาจึงเว้าว่าเน้น
เป็นของฮ้อนอย่าฮ่ำฮอน

ชิวหา อาทิตตา ระสา อาทิตตา ชิวหาวิญญาณัง อาทิตตัง ชิวหาสัมผัสโส อาทิตโต

แนวลิ้นเป็นของฮ้อน สังวรอ่านปัญญาหมาย
รสทั้งหลายของฮ้อนแฮง แฮ่งชิวหาวิญญาณร่วม
ความฮู้จักอารมณ์อ้าง ทางลิ้นเป็นของฮ้อนพ่อง
การสัมผัสทางลิ้นส่อง ป่องชิวหาสัมผัสเน้น
เป็นของฮ้อนดั่งกัน

ยัมปิทัง ชิวหา สัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัมปิ อาทิตตังฯ เกนะ อาทิตตัง ฯ

ความฮู้สึกเสวยคั้น อารมณ์กลั่นเวทนา
เกิดมาย้อนลิ้นสัมผัส เป็นปัจจัยเหตุพาพ้อ
เป็นสุขเกาะ เป็นทุกข์เกี้ยว บ่เกี่ยวสุขทุกข์กะซ่าง
นั่นกะเป็นของฮ้อนขาง ฮ้อนเพราะหยัง, ฮ้อนเพราะไหม้
ถืกไฟกุ้มใหญ่กอง

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตตันติ วะทามิ ฯ

ไฟราคะ โทสะต้อง กองไฟแฮ่งโมหะสุม
ความเกิดคุมแก่ชรา ความตายป๋า ความโศกกลั้น
ความรำพันฮ่ำไฮฮ้าย ความทุกข์กาย เสียใจเก่า
ฮ้อนเพราะความแค้นใจเผา เฮาจึงเว้าว่าเน้น
เป็นของฮ้อนอย่าฮ่ำฮอน

กาโย อาทิตโต โผฏฐัพพา อาทิตตา กายะวิญญานัง อาทิตตัง กายะสัมผัสโส อาทิตโต

แนวกายเป็นของฮ้อน สังวรอ่านปัญญาหมาย
สัมผัสกายของฮ้อนแฮง แฮ่งกายะวิญญาณร่วม
ความฮู้จักอารมณ์อ้าง ทางกายเป็นของฮ้อนพ่อง
การสัมผัสทางกายส่อง ป่องกายะสัมผัสเน้น
เป็นของฮ้อนดั่งกัน

ยัมปิทัง กายะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัมปิ อาทิตตังฯ เกนะ อาทิตตัง ฯ

ความฮู้สึกเสวยคั้น อารมณ์กลั่นเวทนา
เกิดมาย้อนกายสัมผัส เป็นปัจจัยเหตุพาพ้อ
เป็นสุขเกาะ เป็นทุกข์เกี้ยว บ่เกี่ยวสุขทุกข์กะซ่าง
นั่นกะเป็นของฮ้อนขาง ฮ้อนเพราะหยัง, ฮ้อนเพราะไหม้
ถืกไฟกุ้มใหญ่กอง

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตตันติ วะทามิ ฯ

ไฟราคะ โทสะต้อง กองไฟแฮ่งโมหะสุม
ความเกิดคุมแก่ชรา ความตายป๋ำ ความโศกกลั้น
ความรำพันฮ่ำไฮฮ้าย ความทุกข์กาย เสียใจเก่า
ฮ้อนเพราะความแค้นใจเผา เฮาจึงเว้าว่าเน้น
เป็นของฮ้อนอย่าฮ่ำฮอน

มะโน อาทิตโต ธัมมา อาทิตตา มะโนวิญญาณัง อาทิตตัง มะโนสัมผัสโส อาทิตโต

แนวใจเป็นของฮ้อน สังวรฮ่ำธรรมะหมาย
อารมณ์ภายใจฮ้อนแฮง แฮ่งมโนวิญญาณร่วม
ความฮู้จักอารมณ์อ้าง ทางใจเป็นของฮ้อนพ่อง
การสัมผัสทางใจส่อง ป่องมโนสัมผัสเน้น
เป็นของฮ้อนดั่งกัน

ยัมปิทัง มะโนสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัมปิ อาทิตตังฯ เกนะ อาทิตตัง

ความฮู้สึกเสวยคั้น อารมณ์กลั่นเวทนา
เกิดมาย้อนใจสัมผัส เป็นปัจจัยเหตุพาพ้อ
เป็นสุขเกาะ เป็นทุกข์เกี้ยว บ่เกี่ยวสุขทุกข์กะซ่าง
นั่นกะเป็นของฮ้อนขาง ฮ้อนเพราะหยัง, ฮ้อนเพราะไหม้
ถืกไฟกุ้มใหญ่กอง

อาทิตตัง ราคัคคินา โทสัคคินา โมหัคคินา อาทิตตัง ชาติยา ชะรามะระเณนะ โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ อาทิตตันติ วะทามิ ฯ

ไฟราคะ โทสะต้อง กองไฟฮ้อนโมหะสุม
ความเกิดคุมแก่ชรา ความตายป้ำ ความโศกกลั้น

ความรำพันฮ่ำไฮฮ้าย ความทุกข์กาย เสียใจเก่า
ฮ้อนเพราะความแค้นใจเผา เฮาจึงเว้าว่าเน้น
เป็นของฮ้อนอย่าฮ่ำฮอน

เอวัง ปัสสัง ภิกขะเว สุต์วา อะริยะสาวะโก จักขุส์มิงปิ นิพพินทะติ รูเปสุปิ นิพพินทะติ จักขุวิญญาเณปิ นิพพินทะติ

ดูกรสงฆ์ผู้ดับฮ้อน เห็นภัยก่อนถอนสละ
อริยสาวกสงฆ์ องค์ได้ยินสดับแล้ว
แนวได้เห็นอยู่แบบนี้ จึงมีจิตคิดเบื่อหน่าย
ในจักษุคือตาม่าย ในปวงฮูปกะพ่องนั้น
วิญญาณฮู้จากหน่วยตา

จักขุสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ ยัมปิทัง จักขุสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ

เบื่อฮอดในสัมผัสหน้า คือตาส่องจักษุหา
เวทนาความเสวย อารมณ์เกยฮู้สึกได้
ย้อนอาศัยปัจจัยค้ำ การสัมผัสทางตาก่อ
เป็นสุข เป็นทุกข์ต่อ หรือบ่สุข บ่ทุกข์เกื้อ
เบื่อในขั้นเวทนา

โสตัส์มิงปิ นิพพินทะติ สัทเทสุปิ นิพพินทะติ โสตะวิญญาเณปิ นิพพินทะติ โสตะสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

เบื่อฮอดในโสตะถ้า บาลีว่าคือหูจับ
เบื่อในศัพท์เสียงทั้งหลาย ในโสตวิญญาณฮู้
ยู้หยับหาอารมณ์ป้อน ป่อนทางหูสดับเหงี่ยง
เบื่อในโสตสัมผัสเสียง เพียงประสาทกระทบอ้าง
หูฟังคลื่นตื่นใจ

ยัมปิทัง โสตะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ ฯ

ความเสวยอารมณ์ได้ ฮู้สึกใส่มโนฝัง
อาศัยยังสัมผัสพา โสตะเป็นปัจจัยคุ้น
หนุนให้เกิดขึ้นมาพ้อ ก่อเป็นสุข เป็นทุกข์ใส่
หรือบ่สุข บ่ทุกข์ใส เบื่อในเวทนายู้
อารมณ์ฮู้ฮ่ำฮอน

ฆานัส์มิงปิ นิพพินทะติ คันเธสุปิ นิพพินทะติ ฆานะวิญญาเณปิ นิพพินทะติ ฆานะสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

เบื่อฮอดในฆานะก้อน คือดังบ่อนสูดดมหยัง
เบื่อหน่ายยังกลิ่นทั้งหลาย ฆานะหมายวิญญาณฮู้
ยู้หยับหาอารมณ์ป้อน ป่อนทางดังหวังดมกลิ่น
เบื่อสัมผัสชวนถวิล อาศัยกลิ่นกระทบโผ่ง
โพงดังแล้วตื่นใจ

ยัมปิทัง ฆานะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง
สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ ฯ

ความเสวยอารมณ์ได้ ฮู้สึกใส่มโนฝัง
สัมผัสดังเหตุอาศัย ฆานะเป็นปัจจัยคุ้น
หนุนให้เกิดขึ้นมาพ้อ ก่อเป็นสุข เป็นทุกข์ใส่
หรือบ่สุข บ่ทุกข์ใส เบื่อในเวทนายู้
อารมณ์ฮู้ฮ่ำถวิล

ชิวหายะปิ นิพพินทะติ ระเสสุปิ นิพพินทะติ
ชิวหาวิญญาเณปิ นิพพินทะติ ชิวหาสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

เบื่อฮอดในชิวหาลิ้น ยามกินดื่มฮับจนเฝือ
เบื่อในโอฐรสทั้งหลาย ในชิวหาวิญญาณฮู้
ยู้หยับหาอารมณ์ป้อน ป่อนลิ้นอยากในปากปิ่น
เบื่อสัมผัสชวนถวิล อาศัยลิ้นกระทบลิ้ม
รสชิมแล้วตื่นใจ

ยัมปิทัง ชิวหาสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง
สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ ฯ

ความเสวยอารมณ์ได้ ฮู้สึกใส่มโนฝัง
อาศัยยังสัมผัสพา ชิวหาเป็นปัจจัยคุ้น
หนุนให้เกิดขึ้นมาพ้อ ก่อเป็นสุข เป็นทุกข์ใส่
หรือบ่สุข บ่ทุกข์ใส เบื่อในเวทนายู้
อารมณ์ฮู้ฮ่ำฮอน

กายัส์มิงปิ นิพพินทะติ โผฏฐัพเพสุปิ นิพพินทะติ
กายะวิญญาเณปิ นิพพินทะติ กายะสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

เบื่อฮอดในร่างกายก้อน ท่อนคึง,พ่าง,ฮูปขันธ์
แนวต้องกันกระทบหมาย เบื่อในกายวิญญาณฮู้
ยู้หยับหาอารมณ์ป้อน บ่อนสัมพันธ์คึงก่าย
เบื่อสัมผัสจับบาย อาศัยกายกระทบต้อง
สนองแล้วตื่นใจ

ยัมปิทัง กายะสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง
สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ ฯ

ความเสวยอารมณ์ได้ ฮู้สึกใส่มโนฝัง
เป็นสามทางเวทนา เกิดขึ้นมาเหตุสะท้อน
ย้อนอาศัยปัจจัยค้ำ การสัมผัสทางกายก่อ
เป็นสุข เป็นทุกข์ต่อ หรือบ่สุข บ่ทุกข์เกื้อ
เบื่อในขั้นเวทนา

มะนัส์มิงปิ นิพพินทะติ ธัมเมสุปิ นิพพินทะติ
มะโนวิญญาเณปิ นิพพินทะติ มะโนสัมผัสเสปิ นิพพินทะติ

เบื่อฮอดในมโนล้า อารมณ์ฝ่ายในใจขม
ธรรมอารมณ์เหมิดทั้งหลาย ฝ่ายมโนวิญญาณฮู้
ยู้หยับหาอารมณ์ป้อน บ่อนสัมพันธ์กับจิตก่าย
เบื่อสัมผัสชวนฝันใฝ่ อาศัยใจกระทบต้อง
สนองแล้วตื่นใจ

ยัมปิทัง มะโนสัมผัสสะปัจจะยา อุปปัชชะติ เวทะยิตัง สุขัง วา ทุกขัง วา อะทุกขะมะสุขัง วา ตัส์มิงปิ นิพพินทะติ ฯ

ความเสวยอารมณ์ได้ ฮู้สึกใส่มโนฝัง
อาศัยยังสัมผัสพา มโนเป็นปัจจัยคุ้น
หนุนให้เกิดขึ้นมาพ้อ ก่อเป็นสุข เป็นทุกข์ใส่
หรือบ่สุข บ่ทุกข์ใส เบื่อในเวทนายู้
อารมณ์ฮู้ฮ่ำหา

นิพพินทัง วิรัชชะติ ฯ วิราคา วิมุจจะติ ฯ วิมุตตัส์มิง วิมุตตะมีติ ญาณัง โหติ ขีณา ชาติ วุสิตัง พ์รัห์มะจะริยัง กะตัง กะระณียัง นาปะรัง อิตถัตตายาติ ปะชานาตีติ ฯ อิทะมะโวจะ ภะคะวา ฯ

พอเบื่อเกิดปัญญากล้า พาจิตถ่ายคลายกำหนัด
เหตุว่าตัดราคะลง ก็ปลงหยุดเกิดหลุดพ้น
เมื่อเกิดผลจิตวางม้ม เกิดญาณคมฮู้ขึ้นว่า
จิตพ้นหลุด บ่ข้องคา ฮู้แจ้งว่าชาติสิ้น
สีนภพพ้อเกิดหน่อแนว

พรหมจรรย์อยู่จบแล้ว แนวกิจส่วนควรทำใส
ได้กระทำสำเร็จดี กิจอื่นมีเพื่อแนวนั้น
กรรมคือกันแบบว่านี้ บ่มีต้องกระทำใหม่
ภควันต์มารวิชัย พระองค์ได้ตรัสสูตรนี้
ยุติบั้นเทศนา

อัตตะมะนา เต ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุง ฯ อิมัส๎มิญจะ ปะนะ เวยยากะระณัส๎มิง ภัญญะมาเน ตัสสะ ภิกขุสะหัสสัสสะ อะนุปาทายะ อาสะเวหิ จิตตานิ วิมุจจิงสูติ ฯ

เหล่าภิกษุนั้นทั่วหน้า อุราอิ่มยินดีสม
ชื่นชมหลักภาษิตสาร ภควันต์พุทโธเจ้า
คราวพระองค์ตรัสความท้อน ไวยากรณ์สูตรนี้อยู่
จิตภิกษุพันองค์หมู่ ผู้หลุดอาสวะพ้น
บ่วนมั่นกลับยึดถือ...ดังนี้แหลว ฯ

๑๔/๗/๒๕๖๓

บทพิเศษ

อุณ์หิสสะวิชะยะคาถา

อัตถิ อุณ์หิสสะ วิชะโย ธัมโม โลเก อะนุตตะโร
สัพพะสัตตะหิตัตถายะ ตัง ต์วัง คัณหาหิ เทวะเต

ธรรมในโลกอันยอดยี่ยม เหตุพาเปี่ยมสาธุกิจ
ชื่ออุณหิสสวิชัย ในโลกมีปรากฏฮู้
ดูก่อนเทวดาเจ้า จงเฮียนเอาธรรมนั้นแหน่
เผื่อประโยชน์เกื้อกูลแผ่ แก่หมู่สรรพสัตว์ได้
น้อยใหญ่ให้ฮับผล

ปะริวัชเช ราชะทัณเฑ อะมะนุสเสหิ ปาวะเก
พะยัคเฆ นาเค วิเส ภูเต อะกาละมะระเณนะ วา
สัพพัส์มา มะระณา มุตโต จะเปต์วา กาละมาริตัง

พึงหลบหลีกพาผีกพ้น กลบ่วงอาชญ์ราชทัณฑ์
จากหมู่มารอมนุษย์ หลุดม้มเพลิง เปลวไฟฮ้อน
เสือ นาคหลอน พวกสัตว์ฮ้าย มีพิษหลาย ภูตพรายหย่ำ
พ้นความตายบ่ถึงยาม ความตายทุกประการได้
เว้นตายแท้สมแก่กาล

ตัสเสวะ อานุภาเวนะ โหตุ เทโว สุขี สะทา
สุทธะสีลัง สะมาทายะ ธัมมัง สุจะริตัง จะเร

อานุภาพพระธรรมนั้น ขอให้ท่านเทวดา
อานิสงส์จงมีสุข ในทุกกาลสู่ยามพ้อ
ขอสมาทานไว้ ศีลให้บริสุทธิ์ฮ่ำ
แล้วขอจงประพฤติธรรม เป็นกรรมสุจริตเกี้ยง
เที่ยงธรรมแท้ เป็นเครื่องกัน

ตัสเสวะ อานุภาเวนะ โหตุ เทโว สุขี สะทา
ลิกขิตัง จินติตัง ปูชัง ธาระณัง วาจะนัง คะรุง

อานุภาพพระธรรมนั้น ขอให้ท่านเทวดา
อานิสงส์จงมีสุข ในทุกกาลสู่ยามพ้อ
ข้อธรรมเขียน นึกคิดฮู้ นบบูชา ทรงจำก่อน
บอกกล่าวสอน เคารพน้อม ก็ดีพร้อมสู่อย่างมี

ปะเรสัง เทสะนัง สุต์วา ตัสสะ อายุ ปะวัฑฒะตีติ ฯ

เหตุย้อนฟังแถลงชี้ สดับที่แสดงสาร
ธรรมทานชนอื่นพา อายุให้เจริญล้น
สาธุชนผู้เห็นแจ้ง แสงพระธรรมอำไพผ่อง
ขัดจิตใจให้ใสส่อง ผลคุ้มครอง ญาณแก่กล้า
ปัญญาพ้อ สุข อยู่เย็น ฯ

๒๘/๗/๒๕๖๓

ปัพพโตปมคาถา

ยะถาปิ เสลา วิปุลา **นะภัง อาหัจจะ ปัพพะตา**
สะมันตา อะนุปะริเยยยุง **นิปโปเถนตา จะตุททิสา**

ภูเขาหินจดขอบฟ้า หนาทึบแท่งศิลาหนัก
ใหญ่ประจักษ์เทิงสูง พุ่งหมุนมาบ่มียั้ง
กลิ้งทับยังสัตว์สาเชื้อ บดบ่เหลือไปทุกที่
ทิศทั้งสี่หมุนฮอบด้าน ประหารท้อนไว้สู่มุม

เอวัง ชะรา จะ มัจจุ จะ **อะธิวัตตันติ ปาณิโน**
ขัตติเย พ์ราห์มะเณ เวสเส **สุทเท จัณฑาละปุกกุเส**

เปรียบชรามาแล่นกุ้ม ตายคือสุ่มมาคุมขัง
คอบหงำยังสัตว์ทั้งหลาย บ่ว่าไผเหมิดทั้งสิ้น
ถึงชีวินกษัตริย์เจ้า แม่นชาวพราหมณ์ แพศย์บ่หวั่น
แม่นพวกศูทร หรือจัณฑาล ชั้นสูงสุดจนต่ำต้อย
เทฝอยนี้กะดั่งกัน ฯ

นะ กิญจิ ปะริวัชเชติ **สัพพะเมวาภิมัททะติ**
นะ ตัตถะ หัตถีนัง ภูมิ **นะ ระถานัง นะ ปัตติยา**
นะ จาปิ มันตะยุทเธนะ **สักกา เชตุง ธะเนนะ วา**

ความแก่,ตายเข้าบีบคั้น บ่มีหวั่นเว้นคนได้
บดทำลายครอบงำสัตว์ มัดย่ำยีทุกปวงชั้น
ภูมิสถานการรบล้าง พลช้างไสอย่าหมายเบี่ยง
พลรถปราบ พลราบเปลี่ยน เพียรยุทธ์ชาญสิอ่านลี้
ทางหนีเว้นบ่ห่อนมี

ความชรา ความตายนี้ แม่นมีเวทย์คาถาขลัง
มนต์ตราหยังขมังคุณ แม่นบุญสูงกะยังพ่าย
เก่งปานได๋นักรบกล้า มีเงินตราสูงกองก่าย
ศักดินา อำนาจใผ อย่าอาจหมายล่วงล้ำ
ถึกงำไว้ผู้สู่คน

ตัส์มา หิ ปัณฑิโต โปโส สัมปัสสัง อัตถะมัตตะโน
พุทเธ ธัมเม จะ สังเฆ จะ ธีโร สัทธัง นิเวสะเย

ผู้ฉลาดปราชญ์หวังพ้น เห็นผลชัดอัตถ์เจ้าของ
ประโยชน์ตรองคองบัณฑิต คิดใคร่ครวญบ่มัวช้า
ตั้งศรัทธาความเชื่อไว้ ในพระไตรแก้วสามเพิ่ง
คือพระพุทธ พระธรรมเถิง เทิงพระสงฆะเจ้า
ฮ่มโพธิ์เข้าซ้นซั่วลม

โย ธัมมะจารี กาเยนะ วาจายะ อุทะ เจตะสา
อิเธวะ นัง ปะสังสันติ เปจจะ สัคเค ปะโมทะติ ฯ

ผู้ศรัทธาพาเหนี่ยวโน้ม ฝึกตนข่มปฏิบัติ
เอาธรรมขัดให้ค่องคม ค่อยอบรมทวารไว้
ทั้งกาย ใจ วาจา พร้อม บัณฑิตซอมแล้วซมซื่น
แม่นโลกนี้โลกอื่น ซื่นสำราญปราโมทย์แผ้ว
บัดตายแล้วอยู่สวรรค์...พุ้นแหลว ฯ

ประพันธ์ ๒๕๕๘

(พระสุตตันตปิฎกเล่มที่ ๗ สังยุตตนิกาย สคาถวรรค หน้า ๔๑๙ ข้อ ๔๑๕)

อริยธนคาถา

ยัสสะ สัทธา ตะถาคะเต อะจะลา สุปะติฏฐิตา
สีลัญจะ ยัสสะ กัลยาณัง อะริยะกันตัง ปะสังสิตัง

ผู้มีศรัทธายิ่ง ตั้งจริงเที่ยงบ่เอียงไหว
ดำรงในตถาคต โพธิบทด้วยดีล้ำ
ผู้งดงามด้วยศีลคุ้น บุญราศีกุศลส่ง
พอใจอริยสงฆ์ วงศ์นักปราชญ์ฉลาดท่าน
สรรเสริญแล้วว่าควร

สังเฆ ปะสาโท ยัสสัตถิ อุชุภูตัญจะ ทัสสะนัง
อะทะลิทโทติ ตัง อาหุ อะโมฆันตัสสะ ชีวิตัง

ผู้เลื่อมใสใจเชื่อล้วน กระบวนแห่งวินัยสงฆ์
ความเห็นตรงพระสัทธรรม ทิฏฐิงามสัมมาล้น
บัณฑิตชนเอิ้นผู้นั้น “บ่จน” หมานโชคบุญเล่า
ชีวิตเขาบ่สูญเปล่า สิ่งควรเอายึดให้ได้
ประโยชน์ใช้บ่เสื่อมหนี

ตัสฺมา สัทธัญจะ สีลัญจะ ปะสาทัง ธัมมะทัสสะนัง
อะนุยุญเชถะ เมธาวี สะรัง พุทธานะสาสะนัง

เพราะฉะนั้น...เมธีอาจนักปราชญ์นี้ ระลึกผี่ตรองธรรมอัตถ์
พุทธศาสนาคำ ควรตื่มธรรมศรัทธาคุ้น
ศีลเพิ่มพูนอบรมไว้ ความเลื่อมใสเจริญหล่ำ

ประกอบตื่มความเห็นธรรม วัตรประจำทำจั่งซี้
ผู้มีแท้แต่ทรัพย์คูณ...แท้แหลว ฯ

เพราะฉะนั้น...เมธีปราชญ์ฉลาดนี้ ระลึกผี่ตรองธรรมอัตถ์
สัตถุศาสน์คำสั่งสอน ชินวรพุทโธชี้
ควรตื่มดีศรัทธาก้ม อบรมศีลประกอบใฝ่
เพิ่มพูนเปี่ยมความเลื่อมใส ความเห็นในธรรมแจ่มแจ้ง
แสดงฮู้ว่าทรัพย์ใน...มีแหลว ฯ

(พระสุตตันตปิฎกเล่มที่ ๑๑ สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค
หน้า ๔๘๔ ข้อ ๑๕๖๕)

บทขัดธรรมนิยามสูตร

ยัง เว นิพพานะญาณัสสะ ญาณัง ปุพเพ ปะวัตตะเต
ตัสเสวะ วิสะยีภูตา ยายัง ธัมมะนิยามะตา
อะนิจจะตา ทุกขะตา จะ สัพเพสัง จะ อะนัตตะตา

ธรรมกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ คือไตรลักษณ์เด่นหลักฐาน
ปวงสังขารบ่แน่นอน เป็นทุกข์ข่อนอยู่นำซ้น
บ่มีตนโตยั้ง บ่จีรังสัตว์ทุกหมู่
เป็นวิสัยแห่งวิญญู ฮู้นิพพานญาณเกิดได้
เป็นไปแล้วกาลก่อนมา

ตัสสา ปะกาสะกัง สุตตัง ยัง สัมพุทเธนะ ภาสิตัง
สาธูนัง ญาณะจาเรนะ ยะถา พุทเธนะ เทสิตัง
โยนิโส ปะฏิปัต์ยัตถัง ตัง สุตตันตัง ภะณามะ เสฯ

เชิญหมู่เฮาพร้อมพร่ำหน้า พระสูตรว่าสาธยาย
พร้อมใจสวดธรรมกถา พระสัมมาพุทโธชี้
ผู้ทรงมีพระญาณแจ้ง แสดงโปรดบทท่องบ่น
ศรัทธาหมู่สาธุชน ประโยชน์ผลประพฤติได้
อุบายต้องค่องกุศล...ต่อไปเทอญ ฯ

ธัมมนิยามสูตร

เอวัมเม สุตัง ฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเม ฯ ตัต๎ระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ภิกขะโวติ ฯ ภะทันเตติ เต ภิกขู ภะคะวะโต ปัจจัสโสสุง ฯ ภะคะวา เอตะทะโวจะ

อานนท์คือข้าพเจ้า สดับเล่าคราวสมัย
สมเด็จองค์มารวิชัย ประทับในสถานนั้น
เชตวันวิหารห้อง อารามของเศรษฐีซ่า
อนาถะปิณฑิกะ ใกล้เมืองสาวัตถีแคว้น
แดนก้ำด่านโกศล

องค์ผู้ข่วมโลกีย์พ้น วิมลภควันต์ตรัส
ดำรัสเตินภิกษุมา คณาสงฆ์ฮับคำน้อม
วันทาจอมมุนีเจ้า ภิกษุเฝ้ามาพร้อมพร่ำ

พระองค์ตรัสธรรมนิยาม โอวาทคำเรื่องนี้ไว้
ให้เฮียนฮู้ฮ่ำพิจารณ์ ฯ

อุปปาทา วา ภิกขะเว ตะถาคะตานัง อะนุปปาทา วา ตะถาคะตานัง ฐิตา วะ สา ธาตุ ธัมมัฏฐิตะตา ธัมมะนิยามะตา สัพเพ สังขารา อะนิจจาติ ตัง ตะถาคะโต อะภิสัมพุชฌะติ อะภิสะเมติ อะภิสัมพุชฌิต์วา อะภิสะเมต์วา อาจิกขะติ เทเสติ ปัญญะเปติ ปัฏฐะเปติ วิวะระติ วิภะชะติ อุตตานีกะโรติ สัพเพ สังขารา อะนิจจาติ ฯ

ว่าภิกษุมวลหมู่ท่าน ให้ตรองอ่านพึงศึกษา
ตถาคตบรรลุธรรม คือพระสัมพุทโธนั้น
สิเกิดญาณมาโปรดแจ้ง แสดงทางป่องเดินก่อน
หรือบ่เกิดมาสอนสั่ง บอกฮ่อมทางตรัสรู้
เป็นความฮู้อยู่นิรันดร์

ธาตุความทรงอยู่จั่งซั้น ตั้งมั่นอยู่สำคัญกฎ
ความกำหนดธรรมดา ว่าเป็นไปอยู่เพียงนี้
จอมมุนีตรัสรู้ ฮู้เถิงธรรมปัญญาอ่าน
ตถาคตบรรลุญาณ ว่าสังขารสู่อย่างเพี้ยง
บ่เที่ยงมั่นบ่แน่นอน

พอฮู้แล้วตรัสสะท้อน ทรงบอกก่อน แสดงอรรถ
ทรงบัญญัติ แต่งตั้งเขย ทรงเปิดเผย จัดแจงชี้
จำแนกดีพาทีใช้ ให้ตื้นขึ้นเข้าใจง่าย
ว่าสังขารทั้งหลาย สู่อย่างหมายตลอดเกี้ยง
บ่เที่ยงแท้ บ่แน่กาล ฯ

อุปปาทา วา ภิกขะเว ตะถาคะตานัง อะนุปปาทา วา ตะถาคะตานัง ฐิตา วะ สา ธาตุ ธัมมัฏฐิตะตา ธัมมะนิยามะตา สัพเพ สังขารา ทุกขาติ ฯ ตัง ตะถาคะโต อะภิสัมพุชฌะติ อะภิสะเมติ อะภิสัมพุชฌิต์วา อะภิสะเมต์วา อาจิกขะติ เทเสติ ปัญญะเปติ ปัฏฐะเปติ วิวะระติ วิภะชะติ อุตตานีกะโรติ สัพเพ สังขารา ทุกขาติ ฯ

ว่าภิกษุมวลหมู่ท่าน ให้ตรองอ่านพึงศึกษา
ตถาคตบรรลุธรรม คือพระสัมพุทโธนั้น
สิเกิดญาณมาโปรดแจ้ง แสดงทางให้เดินย่าง
หรือบ่เกิดมาสอนสั่ง บอกฮ่อมทางตรัสรู้
เป็นความฮู้อยู่นิรันดร์

ธาตุความทรงอยู่จั่งซั้น ตั้งมั่นอยู่สำคัญกฎ
ความกำหนดธรรมดา ว่าเป็นไปอยู่เพียงนี้
จอมมุนีตรัสรู้ ฮู้เถิงธรรมปัญญาอ่าน
ตถาคตบรรลุญาณ ว่าสังขารเป็นทุกข์ล้น
ทนยากแท้ กรรมแน่นอน

พอฮู้แล้วตรัสสะท้อน ทรงบอกก่อน แสดงอรรถ
ทรงบัญญัติ แต่งตั้งเขย ทรงเปิดเผย จัดแจงชี้
จำแนกคดีพาทีใช้ ให้ตื่นขึ้นเข้าใจง่าย
ว่าสังขารทั้งหลาย สู่อย่างหมายเป็นทุกข์เพี้ยง
ลำบากเลี้ยง ยากสู่กาล ฯ

อุปปาทา วา ภิกขะเว ตะถาคะตานัง อะนุปปาทา วา ตะถาคะตานัง จิตา วะ สา ธาตุ ธัมมัฏจิตะตา ธัมมะนิยามะตา สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ ฯ ตัง ตะถาคะโต อะภิสัมพุชฌะติ อะภิสะเมติ อะภิสัมพุชฌิต์วา อะภิสะเมต์วา อาจิกขะติ เทเสติ ปัญญะเปติ ปัฏฐะเปติ วิวะระติ วิภะชะติ อุตตานีกะโรติ สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ ฯ

ว่าภิกษุมวลหมู่ท่าน ให้ตรองอ่านพึงศึกษา
ตถาคตบรรลุธรรม คือพระสัมพุทโธนั้น
สิเกิดญาณมาโปรดแจ้ง แสดงทางให้เดินย่าง
หรือบ่เกิดมาสอนสั่ง บอกฮ่อมทางตรัสรู้
เป็นความฮู้อยู่นิรันดร์

ธาตุความทรงอยู่จั่งซั้น ตั้งมั่นอยู่สำคัญกฎ
ความกำหนดธรรมดา เป็นไปมาอยู่เพียงนี้
จอมมุนีตรัสรู้ ตถาคตบรมครู ฮู้เถิงธรรมอันล้ำค่า
ธรรมทั้งหลายบรรลุมา เป็นอนัตตา ค้น
โตตนแท้แน่บ่มี

พอฮู้แล้วตรัสเรื่องนี้ ทรงชี้บอก แสดงอรรถ
ทรงบัญญัติ แต่งตั้งเขย ทรงเปิดเผย จัดแจงชี้
จำแนกคดีพาทีใช้ ให้ตื้นขึ้นเข้าใจง่าย
ว่าสภาพธรรมทั้งหลาย สู่อย่างหมายเป็นทุกข์เพี้ยง
ลำบากเลี้ยง ยากสู่กาล ฯ

อิทะมะโว จะ ภะคะวา ฯ

อัตตะมะนา เต ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุนติ ฯ

สดับหลักไตรลักษณ์นั้น สำคัญพุทธดำรัส
พระสัตถาชนะมาร ตรัสประทานไว้คราวนี้
ภิกษุมีมโนซึ้ง ถึงปัญญาอิคุณใหญ่
เบิกบานจิตแจ่มฤทัย ยินดีในภาษิตแล้ว
เพลิดเพลินแน่วพุทธธรรม ฯ

๑๖/๗/๒๕๖๓

(พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑๒ อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต
หน้า ๓๖๘ ข้อ ๕๗๖)

ติลักขะณาทิคาถา

สัพเพ สังขารา อะนิจจาติ ยะทา ปัญญายะ ปัสสะติ
อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา

สัพพะทุกสิ่งล้วน มวลปรุงแต่งเป็นสังขาร
บ่แก่นหมั่นเที่ยงชันไส คันว่าไผเห็นธรรมนี้
ปัญญามีซอกพบได้ ในกาลได๋ก็ตามซ่าง
ย่อมเบื่อหน่ายคลายทุกข์วาง นี้หนทางวิสุทธิ์ล้น
นิพพานพ้นจากทุกข์หวน

สัพเพ สังขารา ทุกขาติ ยะทา ปัญญายะ ปัสสะติ
อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา

สัพพะทุกสิ่งล้วน มวลปรุงแต่งเป็นสังขาร
ยากทนธารเป็นทุกข์เหมิด ไผเปิดญาณเห็นธรรมนี้
ปัญญามีซอกพบได้ ในกาลได๋ก็ตามซ่าง
ย่อมเบื่อหน่ายคลายทุกข์วาง นี้หนทางวิสุทธิ์แท้
กระแสแจ้งพระนิพพาน

สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ ยะทา ปัญญายะ ปัสสะติ
อะถะ นิพพินทะติ ทุกเข เอสะ มัคโค วิสุทธิยา
อรรถเหตุเกินอำนาจต้าน เหมิดมวลอ่านธรรมศึกษา
โตตนหาบ่มีใส ไผค้นนำเห็นธรรมนี้
ปัญญามีซอกพบได้ ในกาลได๋ก็ตามซ่าง
ย่อมเบื่อหน่ายคลายทุกข์วาง นี้หนทางวิสุทธิ์ล้น
มรรคผลพ้อ จิตผ่องใส ฯ

(พระสุตตันตปิฎกเล่มที่ ๑๗ ขุททกนิกาย ขุททกะปาฐะ หน้า ๕๑ ข้อ ๓๐)

ปารสุตตคาถา

อัปปะกา เต มะนุสเสสุ เย ชะนา ปาระคามิโน
อะถายัง อิตะรา ปะชา ตีระเมวานุธาวะติ
บรรดามวลมนุษย์ได้ ไปถึงฝั่งนิพพานสุด
บรรลุหมุดบรมธรรม ฮู้ผ่านนำแต่เพียงน้อย
ส่วนสัตว์คอยแล่นนำส่าง ติดขอบวังนทีส่าย
วัฏฏะข้องนับว่าหลาย บ่พ้นภัยโลกสุ่มตั้ง
ขังไว้ให้แล่นวน ฯ

เย จะ โข สัมมะทักขาเต ธัมเม ธัมมานุวัตติโน
เต ชะนา ปาระเมสสันติ มัจจุเธยยัง สุทุตตะรัง

ผู้ประสงค์วิมุตติพ้น ยกตนสู่ปฏิบัติ
เพียรฝึกหัดไปตามธรรม องค์สัมมาตรัสดีแล้ว
พายเฮือแจวพากเพียรฮู้ ข่วมมฤตยูบ่วง
อันข่วมยาก ภัยใหญ่หลวง ล่วงหวิด เถิงตาฝั่งพ้อ
บ่นอนค้างอยู่กระแส ฯ

(พายเฮือแจวฮอดฝั่งได้ มัจจุภัยบ่ย้านหย่อน
สงสารยาวก้าวไปก่อน บ่หลงนอนแช่น้ำ
นำหนองแข้ค้างอยู่แพ...ดอกนา ฯ)

กัณ์หัง ธัมมัง วิปปะหายะ สุกกัง ภาเวถะ ปัณฑิโต
โอกา อะโนกะมาคัมมะ วิเวเก ยัตถะ ทูระมัง
ตัต์ราภิระติมิจเฉยยะ หิต์วา กาเม อะกิญจะโน
ปะริโยทะเปยยะ อัตตานัง จิตตัก์เลเสหิ ปัณฑิโต

บัณฑิตละธรรมดำแก้ เจริญแต่ธรรมดีขาว
ก้าวออกจากความอาลัย อาศัยธรรมสละสิ้น
สีนตัดความอาลัยข้าม ละกามข้องบ่มีหม่น
เหมิดกิเลสเครื่องกังวล ปรารถนาผลต่อตั้ง
หวังใจพ้ออภิรมย์

ความยินดีวิเวกม้ม ชื่นชมคักความสงัด
อันหมู่สัตว์บ่ถวิล ยากยินดีสงบได้
ปราชญ์บัณฑิตฝึกจิตพ้น ชำฮะตนให้ผุดผ่อง

ปราศจากแนวเศร้าหมอง กองกิเลสแห่งใจแล้ว
เหมิดแนวข้องขุ่นฤทัย

เยสัง สัมโพธิยังเคสุ สัมมา จิตตัง สุภาวิตัง
อาทานะปะฏินิสสัคเค อะนุปาทายะ เย ระตา
ขีณาสะวา ชุติมันโต เต โลเก ปะรินิพพุตาติ

ผู้อบรมข่มใจได้ เจริญฝ่ายสัมมาหลัก
ตั้งใจปักโพธิญาณ ผ่านปัญญาอันพาฮู้
เขตวิญญูผู้มองแจ้ง บ่หลงแซงเอาแต่หน่วย
บ่ยึดถือหลงใจป่วย ขวนขวายนำสิ่งบ่แท้
ยินดีแก้ พร้อมปล่อยวาง

ผู้สงบ ผู้ใจว่าง ผู้สว่าง บ่ติดขันธ์
อรหันต์บรรลุธรรม กิเลสทรามเหมิดสูญสิ้น
เหมิดมลทิน ดับ–เย็นพ้น อริยผลไปถึงท่า
นิพพานแล้วบ่กลับมา หลุดพ้นอาสวะได้
โลกใบนี้บ่วุ่นวน...อีกแหลว ฯ

(ปารสุตตคาถา มหาวาร. สํ. ๑๙/๒๓/๗๘)

สำนวนเก่า

เจริญธรรมแต่งามแท้ กระแสต่ำละดำหมอง
ถิ่มบาปคองเจริญบุญ บ่วุ่นวนปนเฮือนบ้าน
ละเฮือนชานบัณฑิตได้ บวชอาศัยวินัยสู่
ยินดีความสงัดอยู่ อันหมู่คนปนโลกค้อย
ยังมีหน่อยผู้ภิรมณ์

ละถิ่มกามคุณต้ม บ่โน้มเหนี่ยวเข้ามาจิต
สลัดสิทธิ์ความอาลัย บ่ห่วงใยกังวลกลุ้ม
บังคับคุมฝึกในไว้ ให้ผ่องใสขาวสะอาด
ปราศจากความขุ่นข้อง บ่หมองเศร้า เลิกขุ่นใจ ฯ

ปฏิจจสมุปปาทปาฐะ

อะวิชชาปัจจะยา สังขารา, สังขาระปัจจะยา วิญญาณัง, วิญญาณะปัจจะยา นามะรูปัง, นามะรูปะปัจจะยา สะฬายะตะนัง, สะฬายะตะนะปัจจะยา ผัสโส, ผัสสะปัจจะยา เวทะนา, เวทะนา–ปัจจะยา ตัณหา, ตัณหาปัจจะยา อุปาทานัง, อุปาทานะปัจจะยา ภะโว, ภะวะปัจจะยา ชาติ, ชาติปัจจะยา ชะรามะระณัง โสกะ–ปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา สัมภะวันติ เอวะเมตัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ สะมุทะโย โหติ ฯ

อวิชชาความบ่ฮู้ ยู้ให้เกิดมีสังขาร
สังขารเป็นปัจจัยขอ ก่อให้มีวิญญาณได้
วิญญาณเป็นปัจจัยซ้วน มวลรูปนามเกิดไหลบ่า
นามรูปเป็นเหตุท่า สฬายะตะนะ ขึ้น
หูตาฟื้นตัวอย่างธรรม

สฬายะตะนะค้ำ ทำให้เกิดมีผัสสะ
ผัสสะ หนุนเหนี่ยวดัน พันเกิดเวทนากล้า
เวทนาเป็นเหตุต้อน ตัณหาคอนความอยากผ่าน
ตัณหาฮอยร้อยแปดด่าน อุปาทานเลยเกิดดื้อ
มาถือหมั่นยึดบ่วาง

อุปาทานปัจจัยอ้าง ภพค้างเกิดบ่มีหยุด
ภพบ่สุดชาติเกิดคา หมู่ชราก็มาต้อน
ชราคอนความตายเยี่ยม เทียมโสกาอาดูรอั่ง
ความฮ่ำไฮทุกข์กายหลั่ง ทุกข์ใจขังคับแค้น
ฝังแน่นอยู่บ่คลาย

เจ็ดประการเกิดขึ้นได้ อาศัยชาติเป็นแฮงหนุน
ศูนย์กลางเกิดกองทุกข์มวล ล้วนแต่เวียนเป็นลายโค้ง
เกิดเป็นวงสงสารล้อ ต่อกันไปบ่หยุดหย่อน
แสดงเหตุอุทาหรณ์ ลำดับตอนขั้นเกิดนี้
วิธีเอิ้นอนุโลม

อะวิชชายะเตํววะ อะเสสะวิราคะนิโรธา สังขาระนิโรโธ, สังขาระนิโรธา วิญญาณะนิโรโธ, วิญญาณะนิโรธา นามะรูปะ-นิโรโธ, นามะรูปะนิโรธา สะฬายะตะนะนิโรโธ, สะฬายะตะนะ-นิโรธา ผัสสะนิโรโธ, ผัสสะนิโรธา เวทะนานิโรโธ, เวทะนานิโรธา ตัณหานิโรโธ, ตัณหานิโรธา อุปาทานะนิโรโธ, อุปาทานะนิโรธา ภะวะนิโรโธ, ภะวะนิโรธา ชาตินิโรโธ, ชาตินิโรธา ชะรามะระณัง โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา นิรุชฌันติ เอวะเมตัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ นิโรโธ โหติ ฯ

อวิชชาดับเลิกล้ม บ่เหลือหล่มน้ำตมขัง
ถึกหนทางวิธีดับ พับสังขารไปนำท้อน
สังขารถอน วิญญาณม้วน มวลรูปนามบ่เกิดป่ง
นามรูปเหมิดบ่เหลือจ่ง ปลง อายะตะนะ ไว้
เทิงหกหม้ายคู่บ่มี

สฬายะตะนะ ลี้ ผัสสะ จี่ก็เลยสูญ
ขาดแนวหนุนเหนี่ยววอน ถอนส่วนเวทนาได้
สลายเวทนาพ้น ตัณหาส้นก็ดับง่าย
ร้อยแปดด่านแตกซะซาย ความยึดหมายบ่เกิดดื้อ
แนวถือหมั่นก็ค่อยวาง

อุปาทานลับเลิกล้าง ม้างภพเกิดบ่มีขันธ์
ภพเหมิดกาล ชาติบ่คา ฝ่ายชราบ่มาต้อน
ชราถอน ความตายลี้ โสกบ่มีให้อุกอั่ง
ความฮ่ำไฮทุกข์กายห่าง ทุกข์ใจขังไว้บ่ได้
สลายเกี้ยงบ่จ่งยัง

เจ็ดประการก็ถืกม้าง ชาติเซาแต่งเหมิดแฮงหนุน
ศูนย์กลางเกิดกองทุกข์ดับ ลับสลายบ่เวียนโค้ง
ตัดกำกงสงสารล้อ ข้อต่อขันบ่มีใหม่
แสดงเหตุความสลาย ย่อมเป็นไปดั่งนี้
วิธีเอิ้นปฏิโลม...สอนแหลว ฯ

(วินัยปิฎก เล่มที่ ๔ มหาวรรค ภาค ๑ หน้า ๒ ข้อ ๑)

พุทธอุทานคาถา

ยะทา หะเว ปาตุภะวันติ ธัมมา
อาตาปิโน ฌายะโต พ์ราห์มะณัสสะ
อะถัสสะ กังขา วะปะยันติ สัพพา
ยะโต ปะชานาติ สะเหตุธัมมัง ฯ

กาลได๋พราหมณ์ผู้เพียรเพ่ง ปัญญาเก่งสติตรึก
หมั่นฝึกเผากิเลสทราม มีอรรถธรรมปรากฏแจ้ง
กาลนั้นแทงกังขาได้ สิ้นสงสัย ฮู้ชัดว่า
บรรดาธรรมเกิดขึ้นมา จากสาเหตุก่อไว้
ปัจจัยยู้ส่งกัน

ยะทา หะเว ปาตุภะวันติ ธัมมา
อาตาปิโน ฌายะโต พ์ราห์มะณัสสะ
อะถัสสะ กังขา วะปะยันติ สัพพา
ยะโต ขะยัง ปัจจะยานัง อะเวทิ ฯ

กาลได๋พราหมณ์ผู้เพียรคั้น ปัญญาเก่งสติตรึก
หมั่นฝึกเผากิเลสทราม มีอรรถธรรมปรากฏแจ้ง
กาลนั้นแทงกังขาได้ สิ้นสงสัย ฮู้ชัดว่า
ความสิ้นแห่งเหตุหนุนพา ปัจจัยพาธรรมเกิดม้าง
มลายล้างเสื่อมเอง

ยะทา หะเว ปาตุภะวันติ ธัมมา
อาตาปิโน ฌายะโต พ์ราห์มะณัสสะ
วิธูปะยัง ติฏฐะติ มาระเสนัง
สูโรวะ โอภาสะยะมันตะลิกขันติ ฯ

กาลได๋พราหมณ์ผู้เพียรเพ่ง ปัญญาเก่งสติตรึก
หมั่นฝึกเผากิเลสทราม มีอรรถธรรมปรากฏได้
อาจทำลายหมู่มารพร้อม จอมเสนาพวกพลไพร่
ดำรงอยู่แสดงชัย สุริย์ฉายความมืดสิ้น
ฟ้าดินแจ้งสว่างโฮง...คือกันแหลว ฯ

(วินัยปิฎก เล่มที่ ๔ มหาวรรค ภาค ๑ หน้า ๒ ข้อ ๒)

ภัทเทกรัตตคาถา

อะตีตัง นานว์าคะเมยยะ

แนวผ่านไปสิ่งได๋พ้น อย่าไปก่นคำนึงหา
ผู้ปัญญาสติควร บ่คิดกวนอาลัยปั้น

นัปปะฏิกังเข อะนาคะตัง

แนวบ่ทันมาถึงพ้อ อย่ารอหวังให้เกินใฝ่
บ่ทันฮอดจอดไล่ พะวงหลาย งวกหลัง-หน้า
กะเลยช้าบ่อนอยู่นำ

ยะทะตีตัมปะหีนันตัง

แนวได๋เลยได้ล่วงล้ำ บ่นำส่าวกลับมาหา...ได้อีกแหลว
อนิจจากฎไตรลักษณ์ ได้จากสูญเสียฮ้าง

อัปปัตตัญจะ อะนาคะตัง

แนวไกลยังบ่ทันใกล้ ห่างสมัยบ่เถิงบ่อน
แนวบ่มีมาก่อน บ่เถิงตอนสิม่อฮู้ บ่ควรรู้กะปล่อยไป

ปัจจุปปันนัญจะ โย ธัมมัง ตัตถะ ตัตถะ วิปัสสะติ,

ธรรมเกิดปัจจุบันใกล้ ผู้ได๋ชัดอาจแนมเห็น
จับประเด็นปัจจุบัน นึกอ่านทันสมัยฮู้

อะสังหิรัง อะสังกุปปัง ตัง วิทธา มะนุพ์รูหะเย

ติดตามดูบ่ง่อนแง่น บ่คลอนแคลนสงสัยส่วน
เห็นเหตุอรรถปัจจัยมวล ควรเจริญให้แจ่มแจ้ง
จนแทงฮู้กระจ่างจริง

อัชเชวะ กิจจะมาตัปปัง

บ่ควรหยุดอยู่นิ่ง ตึงใจเร่งขวนขวายเอา
ความเพียรเผากิเลสทราม เร่งกระทำแต่วันนี้

โก ชัญญา มะระณัง สุเว

ไผสิมีปัญญาฮู้ สามารถดูทำนายอ่าน
ว่าความตายสิมาผ่าน มัจจุมารมื้ออื่นพ้อ
บ่มีได้ส่องเห็น

นะ หิ โน สังคะรันเตนะ

ย้อนบ่อาจหลีกเว้น เบนบ่ายหาลายหนี
บ่อาจมีทางหลบ ลี้พญามัจจุได้

มะหาเสเนนะ มัจจุนา

เสนาหลายนับบ่ถ้วน มวลวิธีสลายพ่าง
กระบวนทัพปิดทุกทาง เพียงซ่ำหางปีกฮิ้น
หนทางดิ้นกะบ่มี

เอวัง วิหาริมาตาปิง อะโหรัตตะมะตันทิตัง,
ตัง เว ภัทเทกะรัตโตติ สันโต อาจิกขะเต มุนีติ

มุนีองค์สงบชี้ คนมีเครื่องแก้ความเขลา
ธรรมเครื่องเผากิเลสมาร อยู่สู่วันบ่มีคร้าน
ทั้งกลางวันกลางคืนซ้น ประจำตนเสมอซ่ำ
ว่า "ผู้มีคืนเดียวค่ำ เจริญธรรม" งามเที่ยงแท้
กระแสเข้าวิมุติธรรม ฯ

(พระสุตตันตปิฎกเล่มที่ ๖ มัชฌิมนิกาย อุปริปัณณาสก์ หน้า ๓๘๔ ข้อ ๕๒๖)

ชราสูตร

อัปปัง วะตะ ชีวิตัง อิทัง
โอรัง วัสสะสะตาปิ มิยยะติ
สะเจปิ อะติจจะ ชีวะติ
อะถะ โข โส ชะระสาปิ มิยยะติ

หน่อยหนาสิทธิ์ชีวิตนี้
แสนสลดบทอาลัย
แม่นอยู่ทนเกินวัยนั้น
ที่สุดตายย้อนชรา
ร้อยปีซ่ำเกณฑ์กำหนด
จำต้องตายบ่มีพ้น
อายุกาลก็ตามอย่า
ความแก่มาครอบไว้
ให้สูญสิ้นเสื่อมพัง

โสจันติ ชะนา มะมายิเต
นะ หิ สันติ นิจจา ปะริคคะหา
วินาภาวะสันตะเมวิทัง
อิติ ทิส๎วา นาคาระมาวะเส

หมู่ชนตกความโศกกั้ง
แนวกมลเคยหวงแหน
ผู้มองเมียงเห็นธรรมนี้
ย่อมออกหนีจากเฮือนห่าง
ย้อนยังยึดว่าของตน
บ่เที่ยงแสนแปนเหมิดเกี้ยง
มีความแปรเปลี่ยนไปต่าง
บ่หวังครองปองซ้น
หลีกหนีพ้นสุ่มภัย

มะระเณนะปิ ตํ ปะหิยยะติ
ยํ ปุริโส มะมะยิทันติ มัญญะติ
เอตัมปิ วิทิต๎วา ปัณฑิโต
นะ มะมัตตายะ นะเมถะ นามะโก ฯ

คนมัดตนสนผูกไว้
หามาขังอ้าง“ของเฮา”
ผู้มีญาณบัณฑิตฮู้
ในมวลสิ่งสุแนวหวัง
ยามถืกเผาฮ้างแนวนั้น
ถือคำครูพุทโธสั่ง

บ่น้อมคิดไปติดหยัง ความหลงขังวางบ่ข้อง
"สิ่งของข้อย"บ่ยึดคา

สุปิเณนะ ยะถา สังคะตัง ปะฏิพุทโธ ปุริโส นะ ปัสสะติ
เอวัมปิ ปิยาติตํ ชะนัง เปตัง กาละกะตัง นะ ปัสสะติ

แนวฝันเห็นเคยเด่นห้วง ในทรวงอ่านภวังค์สบ
อารมณ์จบ บัดตื่นมา บ่อาจพาสายตาพ้อ
คนฮักพอตายจากสิ้น ชีวินดับลับลาล่วง
คนฮู้จักมักคุ้นห่วง ทั้งปวงยังบ่พบพ้อ
แม่นรอเยี่ยมบ่ส่องเห็น...ได้แหลว ฯ

ทิฏฐาปิ สุตาปิ เต ชะนา เยสัง นามะมิทัง ปะวุจจะติ
นามะเมวาวะสิสสะติ อักเขยยัง เปตัสสะ ชันตุโน ฯ

เหลือแค่นามสมมุติเน้น อันยังเด่นให้คนขาน
เคยเห็นกัน ยินเรื่องราว โลกกล่าวขวัญแต่เพียงนี้
แนวอื่นมีบ่เหลือค้าง ยังแต่นาม จำแต่ชื่อ
เหลืออย่างเดียวคนเล่าลือ คือ "ชื่อ"ของผู้ลับล่วง
ให้ยังท้วงอยู่บ่หาย ฯ

โสกะปะริเทวะมัจฉะรัง นะ ชะหันติ คิทธา มะมายิเต
ตัส์มา มุนะโย ปะริคคะหัง หิต์วา อะจะริงสุ เขมะทัสสิโน ฯ

ผู้ยินดีหวงยึดไว้ แนวได๋จ่องว่าของตน
ย่อมวกวนความโศกา คับอุราระทมแค้น

ความหวงแหนบ่ละได้ แตกต่างใจมุนีผ่อง
นิพพานแดนเกษมส่อง คองอารมณ์เคยยึดไว้
ถิ่มคลายแล้วบ่เที่ยวนำ...หลงแหลว ฯ

ปะฏิลีนะจะรัสสะ ภิกขุโน ภะชะมานัสสะ วิวิตตะมาสะนัง
สามัคคิยะมาหุ ตัสสะ ตัง โย อัตตานัง ภาวะเน นะ ทัสสะเย ฯ

บัณฑิตชนได้กล่าวย้ำ กรรมกิจก่อการกุศล
แสดงตนบ่วนภพ หลบห่างภูมิอันฮนฮ้อน
ของผู้ฮอนความฮกหยุ่ง รุงรังปลีกหลีกเร้นหมู่
เสพสถานสงัดอยู่ ผู้สงบพบจั่งซั้น
สมควรต้านว่าพร่ำเพรียง ฯ

สัพพัตถะ มุนี อะนิสสิโต นะ ปิยัง กุพพะติ โนปิ อัปปิยัง
ตัส์มิง ปะริเทวะมัจฉะรัง ปัณเณ วาริ ยะถา นะ ลิมปะติ ฯ

มุนีองค์ผู้บ่เตี้ยง ติดในเรื่องสิพาขัง
ความฮัก,ซัง สังขาร สัตว์ บ่มัดเคียน บ่เวียนเกี้ยว
บ่ติดเทียวอาดูรใกล้ ความฮ่ำไฮ ฮ้องครวญคร่ำ
บ่หวงแพง บ่คาหล่ำ ความใสงามเปรียบน้ำกลิ้ง
บ่ซึมซาบติดซับใบ...หยังแหลว ฯ

อุทะกะพินทุ ยะถาปิ โปกขะเร ปะทุเม วาริ ยะถา นะ ลิมปะติ
เอวัง มุนิโน ปะลิมปะติ ยะทิทัง ทิฏจัง สุตัง มุเตสุ วา ฯ

หยดน้ำรินแม่นฮิ่นใกล้ ใบบัวต่งบ่ลงถึง
บ่ซึมดึงปทุมงาม ดอกบ่นำติดปนไว้

แยกส่วนไปใบ-ดอก-น้ำ ธรรมมุนีก็โดยดั่ง
ฮูปเคยเห็น เสียงเคยฟัง อารมณ์หยังเคยฮับฮู้
บ่มามู่ซับอยู่ใน...หทัยแหลว ฯ

โธโน นะ หิเต นะ มัญญะติ ยะทิทัง ทิฏฐัง สุตัง มุเตสุ วา
นาณเณนะ วิสุทธิมิจฉะติ นะ หิ โส รัชชะติ โน วิรัชชะติ ฯ

ผู้กำจัดกิเลสได้ บ่ฝักใฝ่รูปเคยเห็น
เสียงฟังเป็นแต่สำพอ บ่ยึดเกาะอารมณ์ฮู้
บ่เชิดชูประสงค์ได้ ความผ่องใสจากแนวอื่น
ปฏิบัติผิดดาษดื่น ลื่นจากคองบ่ส่องใกล้
บ่ยินร้าย พ่องดี...ดอกนา ฯ

เอตตะกานัมปิ ฐานานัง อัตถัง อัญญาย สาธุกัง
ปะฏิปัชเชถะ เมธาวี อะโมฆัง ชีวิตัง ยะถาติ ฯ

เมธีชนฮู้เรื่องนี้ บาลีค่องมองหลักฐาน
ชำนาญการแก่นสารคำ บทแห่งธรรมคักดีแล้ว
มีแนวได้พาไปเฟื่อง ชีวิตเฮืองบ่ว่างเปล่า
ควรดำเนินหลายทบเล่า อย่าให้เปล่าประโยชน์ได้
พระทัยแจ้งฮุ่งเจริญ...แท้แหลว ฯ

(พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑๗ ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ
หน้า ๔๙๒ ข้อ ๔๑๓)

ฝากท้ายไว้ฮ่ำ

วาระสุดมนุษย์สิ้น ชีวินห่างสังขารหาย
สูญสลายมลายหนี ส่วนอินทรีย์แยกออกร่าง
ดีกลับพัง ม้างเศษซิ้น บิ่นกระจายแยกทุกส่วน
ของฮ้างเก่าเฮาบ่ควร ยึดส่วนได๋เป็นโตไว้
ให้จิตข้องอยู่บ่เย็น

ข้องส่วนได๋กะใจเต้น เป็นคือดั่งเชือกหนังไหว
ประโมทัยกายตะลุง เชือกมัดจูงให้คือเต้น
ดิ้นแขนเป็นจังหวะนั้น สารพันสิพาแป่
เป็นคือหนังเอาน้ำแช่ ทุบแปแปแหย่เสียบไม้
ไปหลงเต้นตื่นใส่กลอง

ชีวิตคนคันมักย้อง กะหลงป่องน้ำลายตุก
เขาด่าอุกทุกข์หัวใจ ย้อนว่าไปนำลมลิ้น
เอาชีวินไปเสี่ยงม่าน นานหลายปีจนลมหล่า
บ่ได้หยังติดโตมา เหลือแต่ตาจ้องโลกไว้
มัดตายเมี้ยนจ่องใส่แอว

ห่วงนำหลงอยู่บ่แล้ว แนวโลกมัดทันสมัย
สนตะพายสักการะ ลาภ ยศฐาสุขมาเอิ้น
หามาเกินจนทับไว้ ลมหายใจบ่ทันส่าว
มือสาวได้สาวเอา ลมผัดเซาออกจากร่าง
บ่ไหวสร้างสิเฮ็ดนำ

จ้ำกะได้ท่อจ้ำ แนวจ้ำเรื่องบ่ควรหัน
หันกะหันแล่นใส่ลม จนพ่างโทรม จนลมสิ้น

กินกะกินของเก่ากี้ บุญบ่มีสร้างไว้ใหม่
ทุนเก่าหดทุนใหม่หาย สูญกำไรได้เกิดแล้ว
แนวสร้างได้ผั่นบ่ทำ ฯ

แนวพาเย็นนั่นแม่นน้ำ ไปนำฮ่อนฮ้อนไฟเผา
ตัณหาเอาควันจูดสุม เลยทุกข์งุมบ่โงได้
คันบ่ไวสติตั้ง ย่อมตาฟางตายซื่อซื่อ
ถือแต่แนวบ่ควรถือ ฮื้อความหลงปลงบ่ได้
ยามตายสิ้นโหลดบ่เบา...ได้แหลว

อยู่กับคนจนว่าเฒ่า คันยังเปล่าประโยชน์ผล
เสียดายชนม์ตนกะสูญ ชีพขาดทุนบ่พูนเพิ่ม
บ่อาจเสริมคนอื่นได้ บ่ขวนขวายให้ฮอดฝั่ง
พุทธศาสน์มีโตอย่าง มีหนทางให้ย่างก้าว
ไผสิฟ้าวเฮ็ดนำ...แหน่น้อ ฯ

อะจิรัง วะตะยัง กาโย ปะฐะวิง อะธิเสสสะติ
ฉุฑโฑ อะเปตะวิญญาโณ นิรัตถังวะ กะลิงคะรัง ฯ

บ่โดนนานอันกายนี้ ต้องนอนที่เทิงดินดับ
วิญญาณหลับลับสลาย คนหน่ายซังร่างถิ่มไว้
ประโยชน์ใสบ่หมายพ้อ คือตอตายไม้ฟืนท่อน
เพียงท่อขอนท่อนไม้ ร่างกายนี้กะดั่งกัน ฯ

แผ่เมตตาให้ตนเอง

อะหัง สุขิโต โหมิ, นิททุกโข, อะเวโร, อัพ๎ยาปัชโฌ, อะนีโฆ, สุขี อัตตานัง ปะริหะรามิ ฯ

ขอให้ข้าพเจ้าได้ สำบายฮ่วมถึงความสุข
ปราศทุกข์เข็ญ เหมิดเวร ภัย อย่าคับใจคาแค้น
เปล่าแปนความอาฆาตร้าย อย่าเจ็บกาย หายเศร้าส่วง
จงสุขกาย สำบายทรวง ทุกข์ทั้งปวงรอดปลอดพ้น
บริหารตนให้อยู่เกษม...เถิด ฯ

แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์

สัพเพ สัตตา อะเวรา โหนตุ, อัพ๎ยาปัชฌา โหนตุ, อะนีฆา โหนตุ, สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ

สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงแท้ หมู่ (เพื่อน) เกิด แก่ เจ็บ ตาย
จงสำบายกาย ใจสุข ม้มทุกข์ภัยโทษไกลเว้น
อย่าจองเวรอาฆาตฝั้น เบียดเบียนกันให้หมองหม่น
อย่าทุกข์กายใจวุ่นวน เบิ่งแยงตนพ้นสิ่งฮ้าย
มีสุขได้อยู่สราญ ฯ

อานิสงค์การแผ่เมตตา

อานิสงค์เมตตานั้น พรรณนากล่าวไขภาษา
แปลบาลีตามมีหลัก จากแหล่งเดิมเสริมความอ้าง

เอวัมเม สุตัง ข้าพเจ้า พุทธบุตรเฮาอานนท์ว่า
เอกัง สะมะยัง ภะคะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเม,
สมัยหนึ่ง...พระบรมศาสดา เสด็จมาประทับหั้น
เชตะวันหม่องพักวิหาร
เป็นอารามนิเวศน์ท่าน ทานบดีชื่ออนาถะ
ปิณฑิกะคฤหบดีเศรษฐี ผู้มั่งมีเงินใช้
ใกล้เมืองสาวัตถีตั้ง นครังเขตท้องที่
ตัต๊ระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ภิกขะโวติ, ภะทันเตติ เต ภิกขู ภะคะวะโต ปัจจัสโสสุง
หม่องนั้นองค์ชินสีห์ พระผู้มีพระภาคเจ้า
เติ้นเว้าเฮียกพระสงฆ์
หมู่ภิกษุน้อมกายโค้ง บรรจงฮับทราบดำรัส
ทูลรับหัตถ์ดั่งปทุม นั่งประชุมกันพร้อม
ภะคะวา เอตะทะโวจะ
องค์จอมธรรมกะเลยชี้ พระผู้มีพระภาคว่า
อานิสงค์เมตตา พระดำรัสตรัสบอกไว้
ให้เห็นถ่อนบ่อนผลา
เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา
ดูก่อนสงฆ์ทุกทั่วหน้า ผู้ฮู้ท่าภัยสงสาร
เมตตาธรรม์ดำเนินไป เพื่อจิตคลายใจหลุดพ้น
อาเสวิตายะ พะหุลีกะตายะ
อันบุคคลบำเพ็ญคุ้น เฮ็ดสมบูรณ์ให้หลายหมั่น

ยานีกะตายะ

เฮ็ดให้คล่องสนองงาน เป็นยวดยานของใจได้
ไปม่อนหม่องทุกป่องทาง

วัตถุกะตายะ อะนุฏฐิตายะ

ที่ประดิษฐานยั้ง ใจตั้งเด่นเห็นประจักษ์
เป็นพื้นหลักธรรมเป็นนิตย์ สถิตย์ทวนได้หวนค้น

ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ

อันบุคคลสั่งสมเพิ่ม ส่งเสริมมาปรารภส่ง

เอกาทะสานิสังสา ปาฏิกังขา

เฮ็ดดีแล้วอานิสงส์ ส่งตามเหตุสิบเอ็ดข้อ
พึงหวังพ้อได้แน่นอน

กะตะเม เอกาทะสะ

ประมวลผลสิบเอ็ดท้อน พรบังเกิดผลถวาย

สุขัง สุปะติ

(๑) หลับสำบายนอนสนิท จิตผ่อนคลายภิรมณ์รื่น

สุขัง ปะฏิพุชฌะติ

(๒) ยามตามืนอรุณเช้า บ่ซึมเซาอ่อนเพลียไล่
ตื่นขึ้นสุขสดใส สำบายใจเบากายเนื้อ
บ่เหลือค้างเรื่องอั่งทรวง

นะ ปาปะกัง สุปินัง ปัสสะติ

(๓) นอนบ่ฝันเห็นฮ้ายท้วง ละเมอป่วงหวาดผวา

มะนุสสานัง ปิโย โหติ

(๔) คนถามหามนุษย์ชน ที่ฮักคนทั้งหลายพ้อ

อะมะนุสสานัง ปิโย โหติ

(๕) อมนุษย์พอเห็นแล้ว แววเมตตาพาฮักห่อ
แม่นงูเงี้ยวเขี้ยวขอ บ่ใจงอตอด, กัด, ฮ้าย
บ่ทำร้ายปลอดพิษภัย

เทวะตา รักขันติ

(๖) เทวดาคุ้มครองให้ ฮักษาใส่ใจดูแล

นาสสะ อัคคิ วา วิสัง วา สัตถัง วา กะมะติ

(๗) ฤทธิ์กระแสไฟ ศาสตรา ยาพิษมวลทั้งเหมิดกั้น
บ่ทำอันตรายให้ ชีพปลอดภัยพ้นผ่าน

ตุวะฏัง จิตตัง สะมาธิยะติ

(๘) เป็นสมาธิโดยพะลัน จิตตั้งมั่นแนบนิ่ง
บ่ไหลวิ่ง แล่น ลู่ ทวน

มุขะวัณโณ วิปปะสีทะติ

(๙) หน้าตาผิวพรรณล้วน นวลผุดผ่องยองใยใส

อะสัมมุฬ์โห กาลัง กะโรติ

(๑๐) บ่หลงตายทำกาละ กิริยาสงบสิ้น

อุตตะรัง อัปปะฏิวิชฌันโต พ์รัห์มะโลกูปะโค โหติ

(๑๑) ปัญญินทรีย์เมื่อบ่กล้า ถ้าบ่ทันบรรลุง่าย
ธรรมวิเศษคุณยิ่งใหญ่ สิได้เข้าเนาฮอดชั้น
พรหมโลกขั้นต่อไป

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา

ดูก่อนผองผู้มองไง้ เห็นภัยชัดวัฏฏ์สงสาร
เมตตาธรรม์ดำเนินไป เพื่อจิตคลายใจหลุดพ้น

อาเสวิตายะ พะหุลีกะตายะ

อันบุคคลบำเพ็ญคุ้น เฮ็ดสมบูรณ์ให้หลายหมั่น

ยานีกะตายะ

เฮ็ดให้คล่องสนองงาน เป็นยวดยานของใจได้
ไปหม่อนหม่องทุกป่องทาง

วัตถุกะตายะ อะนุฏฐิตายะ

ที่ประดิษฐานยั้ง ใจตั้งเด่นเห็นประจักษ์
เป็นพื้นหลักธรรมเป็นนิตย์ สถิตย์ทวนได้หวนค้น

ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ

อันบุคคลส่งเสริมค้ำ อบรมทำบำเพ็ญส่ง

เอกาทะสานิสังสา ปาฏิกังขาติ,

เฮ็ดดีแล้วอานิสงส์ ส่งตามเหตุสิบเอ็ดข้อ
พึงหวังพ้อพบสุคราว

อิทะมะโวจะ ภะคะวา, อัตตะมะนา เต ภิกขู ภะคะวะโต

พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสเล่าธรรมบรรยาย
หมายภิกษุทั้งเหมิดฟัง หลั่งยินดีปรีดาล้วน

ภาสิตัง อะภินันทุนติ ฯ

บรบวนปัญญาได้ ไขวิธีแก้โกรธข่ม
พอใจค่าภาษิตคม ชื่นชมธรรมพระพุทธเจ้า
ภาษิตเว้าส่งกระแส ฯ

ผู้หวังเป็นเห็นฮักแท้ ก็ควรแผ่เมตตาจิต
สร้างทางปิดริษยา อาฆาตไฟโทสะฮ้อน
ผลอาทรธรรมสร้างไว้ ความสุขใจสงบเด่น
พยาบาทดับระงับเวร อยู่เยือกเย็นควรยกย้อง
ยึดคองเยี่ยมค่านิยม...ประจำเทอญ ฯ

อนุโมทนาวิธี

อนุโมทนารัมภคาถา

ยะถา วาริวะหา ปูรา ปะริปูเรนติ สาคะรัง
เอวะเมวะ อิโต ทินนัง เปตานัง อุปะกัปปะติ

วารีห้วงกระแสน้ำ ยามเต็มหลั่ง ไหลบรรจบ
ทบสมุทรสายธารา สาครบริบูรณ์ได้
อันนี้ฉันใดแท้ กระแสทานอุทิศส่ง
ย่อมสำเร็จเจตน์จำนง ประโยชน์ตรงผู้ละล่วง
จากโลกห้วงนี้ดั่งกัน ฯ

อิจฉิตัง ปัตถิตัง ตุมหัง ขิปปะเมวะ สะมิชฌะตุ
สัพเพ ปูเรนตุ สังกัปปา จันโท ปัณณะระโส ยะถา
มะณิ โชติระโส ยะถา ฯ

จงสำเร็จความมุ่งมั่น ใจท่านหมั่นปรารถนา
ปรารภธรรมดำริหยัง เต็มดั่งจันทร์วันเพ็ญมื้อ
คือดั่งโชติรสแก้ว แววมณีใสกระจ่าง
สว่างบริบูรณ์ล้วน ควรตันตื้นชื่นใจฯ

๒๘/๕/๒๕๖๓

สัพพีติโย วิวัชชันตุ **สัพพะโรโค วินัสสะตุ**
มา เต ภะวัต์วันตะราโย **สุขี ทีฆายุโก ภะวะ**

ความเสนียดจัญไรฮ้าย
โรคอย่ามีภัยอย่าพาน
มลทินอันตรายเว้น
เจ้าอย่ามีโทษแนวได้
หายสิ้นล่วงมลายหนี
พยาธิขันธ์บรรเทาสิ้น
เทิงเคราะห์เข็ญอย่าต้องใส่
ให้มีสุข อายุหมั่น
ขวัญยืนยั้งอยู่ดี

อะภิวาทะนะสีลิสสะ **นิจจัง วุฑฒาปะจายิโน**
จัตตาโร ธัมมา วัฑฒันติ **อายุ วัณโณ สุขัง พะลัง**

ธรรมะสี่ประการนี้
ความสำราญสุขเกษม
ย่อมเจริญแก่คนฮู้
มีนิสัยกราบไหว้ก่อน
มีอายุ ฉวีพรรณ
กำลังเต็มสมบูรณ์พร้อม
ผู้มีใจเคารพอ่อน
สังวรยอมน้อมตนให้
คุณวัยท่านผู้ใหญ่ทำ
เป็นนิตย์แหลว ฯ

๒๙/๕/๒๕๖๓

มงคลจักรวาลน้อย

สัพพะพุทธานุภาเวนะ สัพพะธัมมานุภาเวนะ
สัพพะสังฆานุภาเวนะ

ด้วยพุทธานุภาพล้ำ พระสัมพุทธชินสีห์
สิริอานุภาพธรรม นำสัตว์เห็นปัญญาฮู้
หมู่สังฆานุภาพล้วน มวลพระสงฆ์นาบุญใหญ่
อานุภาพรัตนตรัย ได้แก่คุณสามหน่วยแก้ว
แวววาวเยี่ยมกุ้มเหลี่ยมนำ

พุทธระตะนัง ธัมมะระตะนัง สังฆะระตะนัง ติณณัง ระตะนานัง อานุภาเวนะ จะตุราสีติสะหัสสะธัมมักขันธา-นุภาเวนะ, ปิตะกัตตะยานุภาเวนะ

พุทธรัตน์ สูงสุดล้ำ ธรรมรัตน์ อรรถเกษม
เต็มพลังสังฆรัตน์ สวัสดิ์คุณเจริญชั้น
ธรรมขันธ์แปดหมื่นข้อ ต่อสี่พันหลักการใหญ่
อานุภาพธรรมวินัย ฮวมพระไตรปิฎกอ้าง
เป็นทางแท้ยอดมรรคา

ชินะสาวะกานุภาเวนะ, สัพเพ เต โรคา, สัพเพ เต ภะยา, สัพเพ เต อันตะรายา, สัพเพ เต อุปัททะวา, สัพเพ เต ทุนนิมิตตา, สัพเพ เต อะวะมังคะลา วินัสสันตุ,

อานุภาพศีลเลิศหล้า สาวกพระชินสีห์
บรรดามีโรคทั้งหลาย พยาธิภัยของโตท่าน
สัพพะอันตรายล้วน มวลอุบาทว์จัญไรหม่น
ลางบ่ดีอกุศล สิ่งบ่เป็นมงคลข้อง
ของท่าน จงเสื่อมหาย ฯ

อายุวัฑฒะโก ธะนะวัฑฒะโก
ความเจริญอายุได้ ความไหลหลั่งทรัพย์สมบัติ
สิริวัฑฒะโก ยะสะวัฑฒะโก
ความสวัสดิ์สิริฮวม ความเจริญยศศักดิ์ชั้น
พะละวัฑฒะโก วัณณะวัฑฒะโก
ความแข็งขันกำลังยิ่ง วรรณะคึงผิวผุดผ่อง
สุขะวัฑฒะโก โหตุ สัพพะทา
ความเจริญสุขทั้งผอง จงสนองมีแก่ท่าน
สำราญแล้วอยู่สู่ยาม

ทุกขะโรคะภะยา เวรา
อันทุกข์ โศก โรคภัยห้าม เวรจำจ่องข้องทั้งหลาย
โสกา สัตตุจะปัททะวา
ความโศก ภัย, ศัตรูกวน อุบาทว์มวลจัญไรฮ้าย
อะเนกา อันตะรายาปิ
อันตรายอเนกล้วน มวลมีให้หนีห่าง
วินัสสันตุ จะ เตชะสา
พินาศพังจงเสื่อมม้าง ด้วยเดชอ้างไตรรัตน์คุณ

ชะยะสิทธิ ธะนัง ลาภัง

ความชนะสำเร็จพุ้น ไพบูลย์ทรัพย์ ลาภพูนศรี

โสตถี ภาค์ยัง สุขัง พะลัง

ความสวัสดี มีโชคชัย สุขกายใจ กำลังล้น

สิริ อายุ จะ วัณโณ จะ

สิริชนม์ อายุท่าน วรรณะคึงผิวพรณผ่อง

โภคัง วุฑฒี จะ ยะสะวา

โภคะทรัพย์สมบัตินอง คองเจริญก้าวหน้า

ยศถาชั้นศักดิ์ใหญ่ครอง

สะตะวัสสา จะ อายุ จะ,

อายุยืนทั่วกัปก้อง ฮ้อยปีค่องกายสังขาร

ชีวะสิทธี ภะวันตุ เต

สำเร็จการบรรดากิจ สัมฤทธิ์ชนม์ดำรงยั้ง

ประสิทธิ์ยังชีวิตท่าน สำราญเย็นความเป็นอยู่

ประสาทพรเหมิดทุกหมู่ สาธุชนทั่วหน้า

ผลาป้องอยู่เกษม...นิรันดร์เทอญ ฯ

โภชนทานานุโมทนาคาถา

อายุโท พะละโท ธีโร วัณณะโท ปะฏิภาณะโท
สุขัสสะ ทาตา เมธาวี สุขัง โส อะธิคัจฉะติ
อายุง ทัต๎วา พะลัง วัณณัง สุขัญจะ ปะฏิภาณะโท
ทีฆายุ ยะสะวา โหติ ยัตถะ ยัตถูปะปัชชะตีติ ฯ

ปราชญ์ผู้มีปัญญากล้า ให้อายุ ทานกำลัง
ความสมหวังให้วรรณะ ปฏิภาณปัญญาใช้
ให้ความสุขกายใจพร้อม ผลบุญทอมสนองส่ง
สมประสงค์ประสบถ้วน ความสุขล้วนดั่งทาน

คนผู้ให้อายุท่าน ทานพละ กำลังเสริม
วรรณะเติมให้ผิวพรรณ สุขะทาน ความสุขเพิ่ม
เสริมปฏิภาณให้ เกิดอยู่ไสกะตามอย่า
เป็นผู้มียศลือซ่า อายุยืนโดนหมั้น
อยู่หม่องนั้นทุกสถาน ฯ

สัพพะโรคะวินิมุตโต
ขอจงม้มพยาธิต้าน โรคภัยผ่านทุกข์ทั้งหลาย
สัพพะสันตา ปะวัชชิโต
ขอทรวงกายเว้นผีกหนี สิ่งบ่ดีความเดือดร้อน
สัพพะเวระมะติกกันโต
จงล่วงถอนผีกเวรม้ม บ่จมเทียววนเกี้ยวก่าย
นิพพุโต จะ ตุวัง ภะวะ
ท่านจงสุขจิตผ่อนคลาย ทุกข์ทั้งหลายจงล่วงข้าม
สำราญแล้วดับอยู่เย็น..เทอญ ฯ

อัคคัปปะสาทะสุตตะคาถา

อัคคะโต เว ปะสันนานัง อัคคัง ธัมมัง วิชานะตัง
อัคเค พุทเธ ปะสันนานัง ทักขิเณยเย อนุตตะเร

พอเมื่อคนฮู้ชัดแจ้ง ธรรมเลิศแห่งศาสนา
มีศรัทธาเลื่อมใสนำ คองแห่งธรรมเลิศงามนี้
เทิงมีใจเลื่อมใสแล้ว แก้วบรมพุทโธเลิศ
องค์ประเสริฐยอดเยี่ยม หาเทียมท่านทักขิไณย..บุคคลแหลว ฯ

อัคเค ธัมเม ปะสันนานัง วิราคูปะสะเม สุเข
อัคเค สังเฆ ปะสันนานัง ปุญญักเขตเต อะนุตตะเร

เลื่อมใสในพระธรรมได้ ไขสว่าง เลิศสวัสดิ์
ปราศจากราคะจบ สงบเย็น เป็นสุขต้อง
เลื่อมใสคองพระสงฆ์เจ้า ขาวศีลธรรม ล้ำเลิศค่า
เป็นนาบุญผู้ยอดเยี่ยม ยากเทียมเท่าท่อคุณ

อัคคัสมิง ทานัง ทะทะตัง อัคคัง ปุญญัง ปะวัฑฒะติ
อัคคัง อายุ จะ วัณโณ จะ ยะโส กิตติ สุขัง พะลัง

เมื่อถวายทานจิตหว่านคุ้น คุณเลิศสมผลา
อานิสงส์บุญเลิศมี เจริญดีขึ้นเพียงนั้น
อายุ วรรณ ผิวพรรณเลิศ ยศศักดิ์เกิด เกียรติยิ่งใหญ่
มีความสุขกายฤทัย ได้พละเลิศล้ำ
จำเริญขึ้นซ่อยซู

อัคคัสสะ ทาตา เมธาวี อัคคะธัมมะสะมาหิโต
เทวะภูโต มะนุสโส วา อัคคัปปัตโต ปะโมทะตีติ ฯ

ปราชญ์ผู้มีปัญญาฮู้ ตั้งมั่นอยู่ธรรมเลิศหลัก
จิตตระหนักถวยทานหนุน ผู้เลิศคุณบุญหนักเน้น
เกิดเป็นเทวดาไท้ วิมานไสก็ตามอย่า
เป็นมนุษย์กลับภพมา เหตุหนุนพาถึงเลิศชั้น
บันเทิงเยี่ยมเปี่ยมผลา...แท้แหลว ฯ

ปราชญ์ผู้มีปัญญาฮู้ ตั้งมั่นอยู่ธรรมเลิศหลัก
จิตตระหนักถวายทาน ท่านผู้งามเลิศธรรมนั้น
เกิดสวรรค์เป็นเทพไท้ หรือได้เป็นมนุษย์หมู่
ถึงความผู้เป็นเลิศชั้น บันเทิงเยี่ยมเปี่ยมผลา
แท้แหลว ฯ

๒๐/๗/๒๕๖๓

กาลทานสุตตคาถา

กาเล ทะทันติ สะปัญญา วะทัญญู วีตะมัจฉะรา
กาเลนะ ทินนัง อะริเยสุ อุชุภูเตสุ ตาทิสุ

ผู้ปรีชาปัญญาเกื้อ เอื้อเฟื้อหมู่ฮู้คำขอ
บ่ขี้ถี่ตระหนี่ใจ ถวายทานถืกกาลต้อง
ในผองหมู่อริยเจ้า ผู้เข้าถึงวิสุทธิ์ส่ง
ประพฤติตรง คงที่หมั้น ถืกกาลแท้แก่สมัย

วิปปะสันนะมะนา ตัสสะ วิปุลา โหติ ทักขิณา
เย ตัตถะ อะนุโมทันติ เวยยาวัจจัง กะโรนติ วา

ทักษิณาบำเพ็ญไว้ ได้เพิ่มค่าผลาพูน
เถิงไพบูลย์หนุนศรัทธา ย้อนว่าใจเลื่อมใสแล้ว
แนวหมู่ชนเหล่าได๋น้อม พร้อมจิตโมทนาฮ่วม
กระทำความขวนขวายซ้วน ส่วนทานนั้นพ่ำฤทัย

นะ เตนะ ทักขิณา โอนา เตปิ ปุญญัสสะ ภาคิโน

ทักษิณาบ่บกย้าย ผลกายเปลี่ยน กลับแปรผัน
เหตุย้อนการโมทนา หือว่าคุณซ่อยเหลือนั้น
ผู้สำคัญยินดีน้อม พร้อมขวนขวายบุญทานแบ่ง
มีส่วนบุญสมเหตุแต่ง แห่งกุศลกรรมก่อไว้
สัมพันธ์ได้ประพฤติมา

ตัส์มา ทะเท อัปปะฏิวานะจิตโต ยัตถะ ทินนัง มหัปผะลัง
ปุญญานิ ปะระโลกัส์มิง ปะติฏฐา โหนติ ปาณินันติ ฯ

เหตุนั้นคนหวังคูณหน้า บ่ล้าปล่อย ท้อถอยจิต
กุศลกิจการเฮ็ดทาน ควรหว่านโปรยในเขตเยี่ยม
เต็มเปี่ยมอานิสงส์ให้ มีผลหลายสมก้ำเกิ่ง
บุญทั้งหลายเป็นที่เพิ่ง ของสัตว์เถิงโลกอื่นคุ้ม
ภพภูมิหน้าต่อกาล...ได้แหลว ฯ

กาลทานสูตร พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑๕ อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต
หน้า ๔๔ ข้อ ๓๖

ติโรกุฑฑกัณฑปัจฉิมคาถา

อะทาสิ เม อะกาสิ เม ญาติมิตตา สะขา จะเม
เปตานัง ทักขิณัง ทัชชา ปุพเพ กะตะมะนุสสะรัง

บุคคลหวนรำลึกฮู้ บุญคุณผู้อุปถัมภ์
เพิ่นได้ทำไว้แก่ตน อดีตหนกาลคราวกี้
ว่าผู้นี้เคยได้ให้ ได้เฮ็ดหยังต่อเฮาแหน่
ผู้เป็นญาติทางพ่อแม่ เป็นมิตรแท้ชิดใกล้
สหายเพื่อนแห่งเฮา

ตอบแทนคืนบุญเค้า เหง้าคุณฮ่ำสำคัญหมาย
ควรถวายทักษิณา แก่ผู้ลาลับไลแล้ว

นะ หิ รุณณัง วา โสโก วา ยาวัญญา ปะริเทวะนา

แนวว่าการฮ้องไห้ ความโศกใจ รำพันอื่น
อาการลื่นหลายหลากล้วน บ่ควรพ้อท่อกุศล

นะ ตัง เปตานะมัตถายะ เอวัง ติฏฐันติ ญาตะโย
อะยัญจะ โข ทักขิณา ทินนา สังฆัมหิ สุปะติฏฐิตา
ทีฆะรัตตัง หิตายัสสะ ฐานะโส อุปะกัปปะติ,

การฮ้องไห้, โศกเป็นต้น ผลบ่เกิดประโยชน์ไส
ให้วงศาญาติเก่ามี ผู้ละหนีโลกไปแล้ว
พงศ์พันธ์แถวพี่น้องค้ำ ยังดำรงอยู่คือเก่า
ส่วนว่าทักษิณาเฮา เจ้าถวายยกไว้
ตั้งดีให้หมู่สงฆ์

ย่อมสำเร็จปานฝนโห่ง เกื้อกูลส่งประโยชน์ผล
แก่บุคคลผู้ลาดับ ลับโลกไปดนนานแท้
สมควรแก่ฐานะได้ ในวิสัยแห่งภูมิอื่น

โส ญาติธัมโม จะ อะยัง นิทัสสิโต

ธรรมควรปฏิบัติยื่น แก่ญาติยืนต่อไปนั้น
หลักอันนี้ท่านแสดง

เปตานะ ปูชา จะ กะตา อุฬารา
พะลัญจะ ภิกขูนะมะนุปปะทินนัง
ตุมเหหิ ปุญญัง ปะสุตัง อะนัปปะกันติ ฯ

การบูชาปรากฏแจ้ง ท่านตกแต่งโอฬารเหลือ
เกื้อกูลวงศ์บรรพชน ผู้พ้นไกลโลกภูมินี้
อีกตื่มดีกำลังให้ ถวายสงฆ์ภิกษุส่วน
คณานับเกินประมวล ขวนขวายบุญเฮ็ดบ่อหน่อย
ท่านคอยซ้วนประพฤติทำ ฯ

ติโรกุฑฑสูตร สุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑๗
ขุททกนิกาย หน้า ๑๐-๑๑ ข้อ ๘

อาทิยะสุตตะคาถา

ภุตตา โภคา ภะตา ภัจจา วิติณณา อาปะทาสุ เม
อุทธัคคา ทักขิณา ทินนา อะโถ ปัญจะ พะลี กะตา

เฮาได้บริโภคใช้ โภคะใส่บำรุงขันธ์
เลี้ยงสัมพันธ์ญาติชน หนุนหมู่คนผู้ควรเลี้ยง
ความเสี่ยงอันตรายใกล้ เฮาได้ข้ามก้าวผีกหม่น
ทักษิณาเจริญผล กุศลเฮาได้ให้ตั้ง
พลีทั้งห้าได้เฮ็ดทำ

อุปัฏฐิตา สีละวันโต สัญญะตา พ์รัห์มะจาริโน
ยะทัตถัง โภคะมิจเฉยยะ ปัณฑิโต ฆะระมาวะสัง

ผู้มีศีลสำรวมล้ำ ธรรมประเสริฐวินัยสมณ์
ประพฤติพรหมจรรย์งาม เฮาได้ทำบำรุงแล้ว
บัณฑิตแนวนักปราชญ์ฮู้ ผู้ครองเฮือนอยู่โลกท่า
ฆราวาสปรารถนา โภคะโสตถิ์ประโยชน์ยิ่ง
คำนิงมุ่งเพื่อสิ่งได้

โส เม อัตโถ อะนุปปัตโต กะตัง อะนะนุตาปิยัง
เอตัง อะนุสสะรัง มัจโจ อะริยะธัมเม จิโต นะโร
อิเธวะ นัง ปะสังสันติ เปจจะ สัคเค ปะโมทะตีติ ฯ

ประโยชน์นั้นเฮาก็ได้ บรรลุไต่ถึงลำดับ
กรรมบ่กลับพาฮ้อนฮน แผดเผาตนภายหลังซ้ำ

เฮาได้ทำไว้เหมิดแล้ว แนวค้างคาบ่เหลืออยู่
อันว่านรชนหมู่ ผู้ต้องตายเบื้องหน้าพุ้น
คุณข้อนี้ระลึกเห็น

ตามนึกถึงอยู่บ่เว้น ย่อมเป็นผู้ดำรงกิจ
ตั้งจิตในอริยธรรม นำหมู่เทวดาป้อง
อีกมวลผองมนุษย์พร้อม ย่อมสรรเสริญนิยมใฝ่
นรชนนั้นลับไล ไกลจากโลกนี้พ้น
บันเทิงล้นอยู่สวรรค์...พุ้นแหลว ฯ

พระสุตตันตปิฎก เล่มที่ ๑๔ อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต
หน้า ๕๐ ข้อ ๔๑

๓๐/๗/๒๕๖๓

เทวตาทิสสทักขิณานุโมทนาคาถา

ยัส์มิง ปะเทเส กัปเปติ วาสัง ปัณฑิตะชาติโย
สีละวันเตตถะ โภเชต์วา สัญญะเต พ์รัห์มะจาริโน

บัณฑิตชาติเชื่อปราชญ์ฮู้ สำเร็จอยู่สถานได๋
ในสถานเขตนั้นควร ชวนเชิญจานิมนต์ค้ำ
อุปภัมภ์บำรุงเลี้ยง ผู้พร้อมเพรียงเกี้ยงศีลผ่อง
ถือคองพรหมจรรย์แน่ว สำรวมแล้วเสงี่ยมตน

ยา ตัตถะ เทวะตา อาสุง ตาสัง ทักขิณะมาทิเส
ตา ปูชิตา ปูชะยันติ มานิตา มานะยันติ นัง

สถานมีเทพาซั้น ตนเนาอยู่สิงสถิต
ควรมีจิตทักษิณา อุทิศหาเทพานั้น
บรรดาเทวดาเจ้า เขาถวายบูชายื่น
ย่อมบูชาตอบคืน ชื่นใจเขานับถือย้อง
ต้องคืนย้อนตอนนับถือ

ตะโต นัง อะนุกัมปันติ มาตา ปุตตังวะ โอระสัง
เทวะตานุกัมปิโต โปโส สะทา ภัทรานิ ปัสสะติ

เทพาอนุเคราะห์มื้อ ถือกิจแต่งเบิ่งแยงเขา
เปรียบแม่เฝ้าบุตรเบิ่งแยง คำแพงเกิดจากอกอุ้ม
สุขุมชนบุรุษได้ อาศัยเทวดาหล่ำ
อนุเคราะห์แยงหล่ำนำ ย่อมเห็นธรรมเจริญฮู้
สู่กาลพ้อต่อสมัย ฯ

เทวตาภิสัมมันตนคาถา

ยานีธะ ภูตานิ สะมาคะตานิ
ภุมมานิ วา ยานิวะ อันตะลิกเข
สัพเพวะ ภูตา สุมะนา ภะวันตุ
อะโถปิ สักกัจจะ สุณันตุ ภาสิตัง

ภูตอยู่ในภาคพื้น ภูมิผืนแผ่นฐะพีหลวง
ปวงอยู่ในเวหนเปิง เทิงกลางหาวอากาศกว้าง

ปวงประชุมอยู่หม่องนี้ จงใจดีเหมิดหมู่
สุภาษิตเถิงทิพย์หู สดุดีไตรรัตน์เว้า
เหงี่ยงหูเข้าน้อมต่อฟัง ฯ

สุภาสิตัง กิญจิปิ โว ภะเณมุ
ปุญเญ สะตุปปาทะกะรัง อะปาปัง
ธัมมูปะเทสัง อะนุการะกานัง
ตัส์มา หิ ภูตานิ สะเมนตุ สัพเพ

สุภาษิตเฮากล่าวอ้าง คำบางอย่างท่านศึกษา
วาจาพาเกิดสติ ดำริบุญ บ่บาปเปื้อน
อุบายเตือนถืกธรรมต้อง ของหมู่คนเฮ็ดนำใฝ่
เหตุนั้นหมู่ภูตทั้งหลาย หมายสู่ตนจงใจตั้ง
ฟังไว้ให้ฮิ่นตรอง

เมตตัง กะโรถะ มานุสิยา ปะชายะ
ภูเตสุ พาฬ์หัง กะตะภัตติกายะ
ทิวา จะ รัตโต จะ หะรันติ เย พะลิง
ปัจโจปะการัง อะภิกังขะมานา

ท่านจงแผ่เมตตาป้อง ผองมนุษย์ ประชาสัตว์
ผู้ฝึกหัดจิตภักดี ในภูตมีหนักแน่นล้น
มนุษย์ชนหมู่ได๋ค้ำ นำพลีกรรมถวายยื่น
เทิงกลางเว็นกลางคืน ตื่นใจหวังซ่อยค้ำ
ทำคืนชอบตอบส่วงคอย

เต โข มะนุสสา ตะนุกานุภาวา
ภูตา วิเสเสนะ มะหิทธิกา จะ
อะทิสสะมานา มะนุเชหิ ญาตา
ตัส์มา หิ เน รักขะถะ อัปปะมัตตา

มนุษย์อานุภาพหน่อย เปล่าแปนค่อยเดชาหยัง
เหล่าภูตยังมีฤทธิ์หลาย พิเศษหมายลื่นกันแท้
บ่อาจแลเห็นกายค้น มนุษย์ชนฮู้จักอยู่
เหตุนั้นปวงท่านเหมิดหมู่ เป็นผู้บ่ประมาทให้
ฮักษาไว้มนุษย์นาม...หมู่นั้นเทอญ ฯ

๒/๘/๒๕๖๓

วิหารทานคาถา

สีตัง อุณหัง ปะฏิหันติ ตะโต วาฬะมิคามิ จะ
สิริงสะเป จะ มะกะเส สิสิเร จาปิ วุฏฐิโย

อันเสนาสนะห้อง ป้องเย็นผ่อน กันฮ้อนเผา
ซ่อยบรรเทาเทิงผีกภัย สัตว์ฮ้ายมีพิษแฮงกล้า
บรรดางู หมู่ยุงฮิ้น ฝนตกริน เทโวหลั่ง
เหมี่อยหมอกยังน้ำค้างย้อย ฮอยฮำพั้วผ่านฤดู

ตะโต วาตาตะโป โฆโร สัญชาโต ปะฏิหัญญะติ
เลณัตถัญจะ สุขัตถัญจะ ฌายิตุง จะ วิปัสสิตุง
วิหาระทานัง สังฆัสสะ อัคคัง พุทเธหิ วัณณิตัง

ลมกับแดดแผดแฮ่งฮู้ ฮ้อนวู่เกิดแล้วเซาหาย
การถวายวิหารสงฆ์ เพื่อดำรงอยู่หลีกเร้น
เพื่ออยู่เย็นเป็นสุขเกื้อ เพื่อเข้าฌานเพ่งพิศค่า
เพื่อแจ้งฮุ่งสูงปัญญา พระสัมมาสัมพุทธ์ย้อง
ยอดทานหม่องเฮ็ดถวาย

ตัส์มา หิ ปัณฑิโต โปโส สัมปัสสัง อัตถะมัตตะโน
วิหาเร การะเย รัมเม วาสะเยตถะ พะหุสสุเต
เหตุนั้นนามมนุษย์ค่าย บัณฑิตฝ่ายชนประจักษ์
ตระหนักเล็งประโยชน์ผล บุญทานตนแล้วเพียรตั้ง
สร้างวิหารสถานห้อง หม่องสมณ์รมณีย์ส่วน
พหูสูตภิกษุมวล ควรนิมนต์สังฆะเจ้า
ยาคูเข้าอยู่ประจำ

เตสัง อันนัญจะ ปานัญจะ วัตถะเสนาสะนานิ จะ
ทะเทยยะ อุชุภูเตสุ วิปปะสันเนนะ เจตะสา
ควรถวายข้าวและน้ำ พ่ำผ้าแผ่นผืนกาสาว์
จัดเสนาสนะถวย อำนวยเตียงตั่งเป็นต้น
ด้วยกมลจิตยกย้อง เลื่อมใสคองศรัทธาส่ง
ในผู้ตรงคงซื่อมั่น บ่ผันปิ้น แท้เที่ยงใจ

เต ตัสสะ ธัมมัง เทเสนติ สัพพะทุกขาปะนูทะนัง
ยัง โส ธัมมะมิธัญญายะ ปะรินิพพาต๎ยะนาสะโวติ

เพิ่นแสดงธรรมซ่อยให้ ไล่ผองทุกข์บรรเทาหมอง
เขาผ่องใสฮู้เรื่องธรรม บรรลุนำโวหารนี้
บ่มีอาสวะสิ้น ราคินเหมิดกิเลสห่วง
ถอดบ่วงพันตัณหาเว้น ดับเย็นแล้วปรินิพพาน ฯ

บทกรวดน้ำโดยย่อ

อิทัง โน ญาตีนัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย ฯ

สาธุเด้อ....

ขอส่วนบุญกุศลนี้ สำเร็จที่สมประสงค์
อุทิศตรงญาติพงศา ของหมู่ข้าฯทั้งหลายล้วน
ขอมวลมีญาติพี่น้อง ของหมู่เฮียมผู้เตรียมท่า
ฮู้ข่าวแล้วโมทนา ฮับผลาสุขลื่นล้ำ
สำราญล้วนอยู่เกษม...แด่เทอญ ฯ

รวมผลงาน ธรรมทาน
ของ จ.เขมจิตต์

๑. หนังสือรวมผญา เล่ม ๑ (มอบให้ศูนย์รวมสงฆ์ชาวอีสานจัดพิมพ์) พ.ศ. ๒๕๔๓

๒. หนังสือ นิทานก้อมฉบับผญา ตอน หลวงพ่อกับเณรน้อย พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. หนังสือ นิทานก้อมฉบับผญา ตอน พ่อเฒ่ากับลูกเขย พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. หนังสือ ผญาบั้นทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒

๕. หนังสือ ทำวัตรสวดมนต์ฉบับผญาและฉบับสรภัญญ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

๖. หนังสือ ผญาสอนศีลธรรม เล่ม ๑ เรื่อง ส่วงเมาเซาประมาท พ.ศ. ๒๕๕๓

๗. หนังสือ ธรรมกวี ๒ สำเนียง ไทย-ผญา ฉบับพิเศษ ร้อยพระคุณอุทิศบุญร้อยวัน พ.ศ. ๒๕๕๔

๘. หนังสือ หลักสูตรบาลีไวยากรณ์ ฉบับท่องจำง่าย พิมพ์อุทิศถวายเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีราจารย์ (นิยม ธานิสฺสรมหาเถร ป.ธ.๙) พ.ศ. ๒๕๕๔

๙. หนังสือ ผญาสอนศีลธรรม เล่ม ๒ เรื่อง ยกคุณพ่อยอคุณแม่ พ.ศ. ๒๕๕๕

๑๐. หนังสือ นิทานก้อมฉบับผญา ตอน นิทานก่อนนิทรา พ.ศ. ๒๕๕๕

๑๑. หนังสือ ผญาพุทธบูชา พ.ศ. ๒๕๕๕

๑๒. หนังสือ นิทานก้อมฉบับผญา ตอน นิทานคติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๓. หนังสือ แสดงธรรมหน้าเสาธง พ.ศ. ๒๕๕๖
๑๔. หนังสือ ผญาข่อหล่อท่อปัญญา เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๕๗
๑๕. หนังสือ กายนครฉบับผญาและธรรมคาถาคิดฮอดความตาย พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๖. หนังสือผญา ข่อหล่อท่อปัญญา เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙
๑๗. หนังสือผญา ข่อหล่อท่อปัญญา เล่ม ๓ พ.ศ. ๒๕๕๙
๑๘. หนังสือผญา คองคหัสถ์ พ.ศ. ๒๕๕๙
๑๙. หนังสือผญา ข่อหล่อท่อปัญญา เล่ม ๔ พ.ศ. ๒๕๕๙
๒๐. หนังสือ รวมพระธรรมเทศนา ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๑. หนังสือผญา ไขพุทธศาสนสุภาษิต ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๒. หนังสือผญา ข่อหล่อท่อปัญญา เล่ม ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๓. หนังสือผญา รำลึกมหาราช พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๔. หนังสือผญา ข่อหล่อท่อปัญญา เล่ม ๖ พ.ศ. ๒๕๖๑
๒๕. หนังสือผญา สังฮอมจิต เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๖๒
๒๖. หนังสือผญา วิปัสสนากรรมฐานฉบับผญา พ.ศ. ๒๕๖๒
๒๗. หนังสือผญา นิทานชาดกฉบับผญา เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๖๒
๒๘. หนังสือผญา ประวัติสมเด็จพระมหาธีราจารย์ (เขมงฺกรเถร) พ.ศ. ๒๕๖๓
๒๙. หนังสือ สวดมนต์ ฉบับแปลไขเป็นผญา พ.ศ. ๒๕๖๓
๓๐. หนังสือผญา ชุดฮีต ๑๒ เดือนสิบสองบุญกฐิน พ.ศ. ๒๕๖๓
๓๑. หนังสือผญา ประวัติหลวงปู่มั่น ฉบับผญา พ.ศ. ๒๕๖๔
๓๒. หนังสือผญา สังเขปประวัติและตำนานพระธาตุพนม พ.ศ. ๒๕๖๔

๓๓. หนังสือผญา พุทธทำนาย พ.ศ. ๒๕๖๕
๓๔. หนังสือผญา ข่อหล่อท่อปัญญา เล่ม ๗ ฉบับกัลยาณมิตรธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕
๓๕. หนังสือ ธัมมปทัฏฐกถา แปลโดยพยัญชนะ ภาค ๑ (ร่วมกับคณะ) พ.ศ. ๒๕๖๖
๓๖. หนังสือ ธัมมปทัฏฐกถา แปลโดยพยัญชนะ ภาค ๒ (ร่วมกับคณะ) พ.ศ. ๒๕๖๖
๓๗. หนังสือ ธัมมปทัฏฐกถา แปลโดยพยัญชนะ ภาค ๓ (ร่วมกับคณะ) พ.ศ. ๒๕๖๖
๓๘. หนังสือ ธัมมปทัฏฐกถา แปลโดยพยัญชนะ ภาค ๔ (ร่วมกับคณะ) พ.ศ. ๒๕๖๖

หนังสือทั้งหมดนี้ มิได้ทำเพื่อจัดจำหน่ายหาผลกำไร หรือแม้แต่ทุน แต่เพื่อเป็นธรรมทานและการกุศลทั้งหมด หากมีวัด สถาบันการศึกษา หน่วยงาน หรือบุคคลใดประสงค์จะจัดพิมพ์เพื่อการกุศล หรือเพื่อแจกในโอกาสต่างๆ ผู้เขียนมิได้มีค่าลิขสิทธิ์ใดๆ ทั้งสิ้น เพียงแต่แจ้งให้ทราบและดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้หนังสือที่ทำได้ตามกำลังสติปัญญาและความสามารถนี้ ได้เผยแผ่คำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้พระพุทธศาสนาดำรงอยู่ตลอดกาลนาน ฯ

บันทึกธรรม คำผญา

บันทึกธรรม คำผญา

บันทึกธรรม คำผญา

สวดมนต์
ฉบับแปลไขเป็นผญา
(ปรับปรุงสำนวนใหม่)

จ.เขมจิตต์

ในการออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมวโรดม (สมเกียรติ กิตฺติวฑฺฒโน ป.ธ.๙)